

DRVO tehnika

DRVO nameštaj

ekologija
prerada
biznis

ZLATNI KLJUČ
za inovativno rešenje
i kvalitet proizvoda

OMEGA PROFEKS

MicroTri

Weinig

Eurokant

Fabbrica

9
771451512008

BOJE, OD SRCA...

BOJE I LAKOVI ZA DRVNU INDUSTRIJU

FABBRICA D.O.O.

BOSANSKA 65, ZEMUN, BG, SRBIJA

TEL: +381 11 30 77 905, 30 77 906

FAX: +381 11 26 16 305

OFFICE@FABBRICA.CO.RS

WWW.FABBRICA.CO.RS

LAMINAT
VRHUNSKOG
KVALITETA...

Generalni distributer firme Kronoflooring GmbH, Lampertswalde/Dresden

www.pinoles.com

Posetite naš prodajni salon u ulici Gospodara Vučića 169 u Beogradu

e-mail office@pinoles.com

tel 011/381-32-50

fax 011/381-32-92

leitz

the best choice for your business

UNI LINE

diamond perfection

www.uniline.rs

vollmer robotizovani centar za oštrenje kružnih alata

sistemi alata za drvnu industriju i zanatstvo, consulting, prodaja , servis

Nova Pazova 022/327-111 ; 060/327 5555 ; 060/327 1111 Sevojno 031/724-666 ; 060/327 5555

DRVOTEHNika

Revijalni časopis za poslovnu saradnju, marketing, tržiste, ekologiju i tehnologiju u preradi drveta, proizvodnji nameštaja, šumarstvu i graditeljstvu

Casopis izlazi tromesečno

Osnivač i izdavač

EKO press Blagojević

NOVI BEOGRAD

Antifašističke borbe 24

Tel/fax: +381 (0) 11 213 95 84; 311 06 39

www.drvotehnika.com

e-mail: ekopress@eunet.rs; drvotehnika@eunet.rs

Godišnja preplata 2.160 dinara

Preplata za inostranstvo 50 evra

Izdavački savet

- Dragan Bojović, UNIDAS, Beograd
- Lajoš Đantar, AKE Đantar, Bačka Topola
- Božo Janković, ENTERIJER Janković, Novi Sad
- Vladislav Jokić, XILIA, Beograd
- Stevan Kiš, EuroTehno, Sremska Kamenica
- Dr Vojislav Kujundžić, LKV CENTAR, Beograd
- Radoš Marić, MARIĆ, Čačak
- Rajko Marić, MICROTRE, Beograd
- Dr Živka Meloska, Šumarski fakultet Skoplje
- Mr Goran Milić, Šumski fakultet Beograd
- Golub Nikolić, NIGOS elektronik, Niš
- Zvonko Petković, vanr. prof. FPU Beograd
- Dragan Petronijević, MOCA, Jablanica
- Dr Zdravko Popović, Šumarski fakultet, Beograd
- Tomislav Rabrenović, DRVOPROMET, Ivanjica
- Miroslav Radovanović, JELA JAGODINA, Jagodina
- Gradimir Simionović, TOPLICA DRVO, Beograd
- Vesna Spahn, WEINIG, MW Group, Kruševac
- Milić Spasojević, Fantoni ŠPIK IVERICA, Ivanjica
- Mr Borisav Todorović, BMSK, Beograd
- Ranko Trifunović, TRIFUNOVIĆ, Pranjani
- Dragan Vandić, KUBIK, Raška
- Milorad Žarković, ORAGO TERMO-T, Hrtkovci

Direktor

- Jelena Mandić

Glavni i odgovorni urednik

- Mr Dragojlo Blagojević

Stručni konsultant

- Dipl. ing. Dobrivoje Gavović

Redakcioni odbor

- Dragan Bosnić, Beograd
- Marina Jovanović, Leskovac
- Snežana Marjanović, AMBIENTE, Čačak
- Jelena Mandić, tehnički urednik
- Ivana Davčevska, novinar – producent
- Aleksandar Radosavljević, Beograd

Uplate za preplatu, marketinške i druge usluge na tekući račun broj

160-176289-53, BANCA INTESA ad Beograd

Devizni račun - IBAN: RS35160005010001291720

Rukopisi i fotografije se ne vraćaju

Redakcija se ne mora slagati sa mišljenjem autora i izjavama sagovornika

Redakcija ne preuzima odgovornost za sadržaj reklamnih poruka

Priprema, štampa i distribucija
EKO press Blagojević

Registarski broj APR: NV000356

CIP – Katalogizacija u publikaciji

Narodna biblioteka Srbije, Beograd

ISSN 1451-5121

COBISS.SR-ID 112598028

Štediša postaje bogat
praveći se siromašnim;
rasipnik, pak osiromaši,
praveći se bogatim.

(Vilijem Šenston)

ŠTEDNJA, a šta je to?

Mediji su ovih dana obilovali tvrdnjama da se četvrtina stanovnika naše zemlje zaduži da bi obeležila novogodišnje i božićne praznike. Zato je, kažu, za većinu januar najduži mjesec, jer u drugom delu januara trećini stanovnika su prazni džepovi... A po statističkim podacima građani naše zemlje za duvan i alkohol u proseku mesečno troše 60 eura, dok 10 eura prosečno daju za igre na sreću...

Srbijevi već odavno nisu u mogućnosti da štede uglavnom zbog niskih prihoda i ekonomskih krize, velike nezaposlenosti i uopšte teškoća koje prate zemlju u tranziciji. Prema istraživanjima od pre dve godine, kada se činilo da je ekonomski položaj stanovništva bio stabilniji i nešto bolji, oko 66% stanovnika je želelo da štedi, ali je samo 22% stanovništva bilo u prilici da jedan deo prihoda uštodi, dok ostalih 78% to objektivno nisu mogli. Čak 80% onih koji ne štede, kao razlog navode da to trenutno ne mogu sebi priuštiti.

Polovina od onih koji nešto uštodi (dakle, oko 11% stanovništva), ustvari uspeva da prosečno uštodi oko 50 eura mesečno. Nešto više od trećine, od onih koji štede (ili oko 8,8% stanovništva), uspeva da uštodi oko 100 eura mesečno; a najveći prosečan nivo štednje, oko 150 eura mesečno u mogućnosti je da ustvari samo desetak procenata od onih koji štede (ili oko 2,2% svih stanovnika).

Istraživanje, takođe, pokazuje da kao glavni razlog za štednju građani Srbije navode osećaj sigurnosti. Uštdevina služi kao finansijska podrška za nepredviđene situacije, ili za one *ne daj bože dane*. U suštini ovakvi odgovori sugeriraju da naši građani žive sa izraženom dozom straha i opštim osećajem neizvesnosti.

Strah i nesigurnost, uz hrpu problema, podgreva i dvocifrena inflacija, kao i činjenica da stručnjaci, za razliku od političara *obdarenih nerealnim optimizmom*, ne vide brz oporavak. Kod nas su cene rasle daleko brže nego u okruženju. Inflacija u zemljama EU jedva prelazi dva procента. Tolika je i u Hrvatskoj, gde troškovi života nisu bitno različiti, ali je prosečna plata dva puta veća nego u Srbiji...

A početkom ove godine mediji su pisali da su građani Nemačke prošle godine ušteli 220 milijardi eura što je na godišnjem nivou najviša zabeležena suma. Time je, kako je navedeno u istraživanju koncerna *Alijanc*, ukupna uštdevina Nemaca dostigla sumu od 4.880 milijardi eura.

U proseku svaki građanin Nemačke ima uštěđenih 59.900 eura, što je za oko 3.000 eura više nego što je iznosio prosek 2009. godine. Prosečno Nemci štede 11,3 odsto primanja.

Prošlogodišnji rekord u štednji ekonomisti su doveli u vezu sa smanjenjem nezaposlenosti što je posledica privrednog oporavka Nemačke i sa smanjanjem broja radnih mesta sa skraćenim radnim vremenom uvedenim tokom krize. Na povećanje štednje povoljno je uticala i činjenica da su troškovi zdravstvenog osiguranja mogli da se otpisu od poreza.

Uprkos svim povoljnim faktorima, Nemci su ostali izuzetno obazrivi, pa novac najradije stavljuju na račune sa kojih ga je moguće lako podići. Samo oko 28 odsto od čitave novčane uštdevine Nemci su prošle godine uložili u akcije, investicione i penzione fondove. U osiguranje je bilo uloženo 29 odsto uštěđenog novca.

I sve je to u redu, štedećemo i mi jednog dana! Sada to ne možemo... Za sada štedi ce la srpska privreda, istina, *na svoj način*: manji broj zaposlenih opteretimo višestruko, produžimo radno vreme, smanjimo im platu, i bar je poslovni gubitak sveden na minimum, kad već ne možemo da profitiramo...

Kako god, raditi se mora, mada je opšti utisak da je u duhu novogodišnjih praznika ce la privreda stala, od polovine decembra do skoro kraja januara, iako nemamo zvanične kolektivne odmore. *Bolje da ne radimo nego da gubimo*, misle jedni, a drugi rade i pitaju se *čemu sve to?* Pa eto tako, i mi, malo smo se *pitali*, mnogo radili i pred vama je još jedan, najnoviji broj časopisa *DRVOTEHNika*, prvi u ovoj 2011. još jednoj kriznoj godini.

Iskreno se nadamo se da je ovo samo poslednja krizna godina, a novi broj časopisa, svakako, čeka vas već u aprilu.

Neka nam je srećna i bericična ova Nova godina! Živeli!

D. Blagojević

Devet decenija

Pre devet decenija, tačnije 5. decembra 1920. godine u Srbiji je, pored pet postojećih, osnovan šesti, Poljoprivredni fakultet sa dva nezavisna odseka: POLJOPRIVREDNIM i ŠUMARSKIM. Praktično, tada je počela nastava za prvu generaciju studenata šumarstva na jednom od šest fakulteta u Beogradu. Dan Šumarskog fakulteta se već godinama tradicionalno obeležava, a proteklog decembra u Sava centru svečano je obeleženo 90 godina od osnivanja ove visokoškolske ustanove.

Svečanosti u Sava centru prisustvovalo je skoro pet stotina zvanica. Uz tradicionalno veliki broj šumarskih stručnjaka, inženjera šumarstva zaposlenih širom Srbije, bili su tu gosti sa više fakulteta Univerziteta iz Beograda, Banja Luke i Skoplja, zatim naučnih instituta, Vlade RS i ministarstava kao i drugih društveno političkih zajednica, javnih preduzeća i brojnih kompanija, pa studenti i zaposleni na Šumarskom fakultetu kao i penzionisani radnici ove visokoškolske ustanove. Podeljena su priznanja velikom broju zaslužnih zvanica i ustanova, nagrade najboljim studentima, a priznanja su dobili i zaposleni za višegodišnji rad u ovoj visokoškolskoj ustanovi, kao i zaposleni koji su tokom protekle godine stekli uslove za odlažak u penziju.

Pozdravljajući prisutne, dekan Šumarskog fakulteta, prof. dr Milan Medarević, je nadahnuće govorio o devet decenija istorijskog razvoja, organizaciji, naučnim i nastavnim aktivnostima profesora i studenata tokom proteklih godina, kao i o planovima za dalji razvoj ove ustanove.

Dan Šumarskog fakulteta je studentima i zaposlenim na ovoj visokoškolskoj ustanovi čestitalo i skup pozdravilo rektor

Univerziteta u Beogradu, prof. dr Branko Kovačević, kao i desetak predstavnika državnih institucija, obrazovnih ustanova i javnih preduzeća.

U osvrtu na istorijski razvoj Univerziteta u Beogradu, rektor Kovačević je rekao da danas u okviru Univerziteta postoji 31 fakultet i 11 naučnih instituta i da je Univerzitet najveći naučni potencijal Srbije... Privilegija je Univerziteta i jedne zajednice uopšte što u svom sastavu ima i Šumarski fakultet, jer se danas nalazimo u modernom vremenu koje ima mnogo dobrih, ali i loših stvari, događaja i pojave. Kriza je jedna od loših pojava, ali i već dugo izražen debalans između pripode, tehnike i civilizacije. Danas borba za profit može da dovede do uništenja prirode i čovečenstva. Zato je u takvoj situaciji značajno imati Šumarski fakultet pogotovo kada se radi o zaštiti životne sredine i ravnoteži čoveka i prirode, jer se upravo te teme favorizuju i imaju naučni karakter na ovoj ustanovi, istakao je prof. dr Kovačević. Rektor je zatim govorio o preradi drveta i o drvetu kao ekološkom materijalu, naglasivši da bi trka za pro-

O istorijskom razvoju Šumarskog fakulteta govorio je dekan prof. dr Milan Medarević, a o razvoju Univerziteta u Beogradu rektor, prof. dr Branko Kovačević

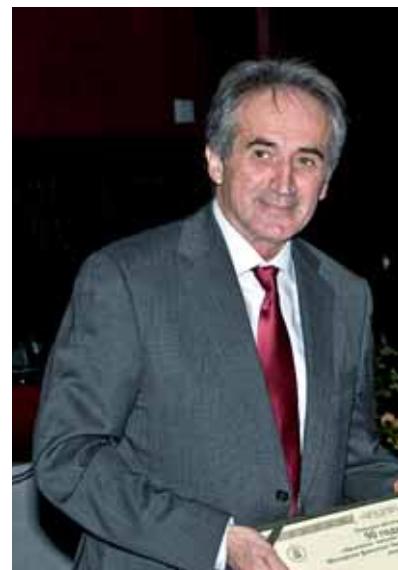

Foto: dipl.ing. Slaviša Šarenac

u službi prakse

Šumarski fakultet u Beogradu danas čine četiri odseka: Odsek za šumarstvo, Odsek za drvnu industriju, Odsek za pejzažnu arhitekturu i hortikulturu i Odsek za ekološki inženjering u zaštiti zemljишnjih i vodnih resursa.

Od kada je osnovan, davne 1920. godine, pa do danas sa Šumarskog fakulteta u Beogradu je izašlo 8.185 diplomiranih inženjera, 398 magistara i 245 doktora nauka.

fitom u svetu trebalo da ima više humani karaktere i da je rešenje povratak obrazovanju i nauci baziranim na tradicionalnim vrednostima, pre svega na časti i moralu, na pravu i odgovornosti. To je ono čime će se Univerzitet u Beogradu i naš Šumarski fakultet baviti i u budućnosti i to je ono što može Srbiju vesti u Evropsku zajednicu, rekao je prof. dr Branko Kovačević.

Podsećamo, prvo predavanje u istoriji Šumarskog fakulteta održao je tadašnji dekan, profesor dr Petar Đordjević 5.12.1920. godine na Šumarskom odseku Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu. Desetak godina potom, 1930. godine Poljoprivredni fakultet menja naziv u POLJOPRIVREDNOŠUMARSKI, a 1949. go-

dine Šumarski fakultet postaje samostalan, dok se 1953. useljava u novu zgradu, na Banovom brdu u Beogradu, gde se i danas nalazi.

Od 1956. godine Šumarski fakultet čine dva odseka: ŠUMARSKI i DRVNO-INDUSTRJSK, a 1960. godine ustanovljena su četiri odseka. Tokom daljeg razvoja manjali su se nazivi studijskih odseka, a od školske 2006. godine do danas Šumarski fakultet u Beogradu čine četiri odseka, i to: Odsek za šumarstvo, Odsek za drvnu industriju, Odsek za pejzažnu arhitekturu i hortikulturu i Odsek za ekološki inženjering u zaštiti zemljишnjih i vodnih resursa. U okviru obeležavanja devet decenija Šumarskog fakulteta, Odsek za pejzažnu arhitekturi i

hortikulturu i Odsek za ekološki inženjering obeležili su pola veća postojanja.

– Od osnivanja sa svih odseka Šumarskog fakulteta izašlo je 8185 diplomiranih inženjera, 398 magistara i 245 doktora nauka, rekao je dekan, prof. dr Milan Medarević. – Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu je priznata visokoškolska ustanova koja se, uz sve teškoće, uspešno bavi obrazovanjem stručnih, naučnih i istraživačkih kadrova iz oblasti šumarstva, prerade deveta, pejzažne arhitekture i hortikulture, kao i ekološkog inženjeringa u zaštiti zemljишnjih i vodnih resursa, a time i u oblasti zaštite i unapređivanja životne sredine kao dela strategije održivog razvoja Republike Srbije.

Devet decenija je razlog za slavlje, ali je jednako i razlog za veću odgovornost – naglasio je dekan Medarević.

Svoju budućnost ova ustanova vidi u daljoj promociji i intenziviranju univerzitske saradnje i mobilnosti profesora i studenata na institucionalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou, u cilju poboljšavanja kvaliteta visokog obrazovanja u oblasti šumarstva, prerade drveta, pejzažne arhitekture i hortikulture i ekološkog inženjeringa u zaštiti zemljishnjih i vodnih resursa. U nekoliko navrata je istaknuto da, s obzirom na krizu i ekonomsku situaciju, u realizaciji dela svojih namera, Šumarski fakultet očekuje podršku i veće razumevanje društvene zajednice. ■

GENERACIJA 55

Studije šumarstva i prerade drveta upisali su 1955. godine, a u okviru obeležavanja 90 godina postojanja Šumarskog fakulteta, njih 55% preostalih diplomiranih inženjera ove generacije, obeležilo je svoj jubilej – 55 godina od upisa na ovu visokoškolsku ustanovu

Od 82 studenta upisana 1955. godine na Šumarski fakultet u Beogradu (petogodišnji program visokog obrazovanja za delatnosti šumarstava i prerade drveta), titulu diplomiranog inženjera steklo je njih 40. Pripadnici ove generacije radili su u brojnim firmama, u 65 gradova širom bivše Jugoslavije, a neki od njih su svoju stručnost iskazali i na nekim poslovima u inostranstvu.

Od 40 inženjera, njih 37 su uspešno obavljali brojne poslove i bili rukovodnici na raznim nivoima organizovanja u delatnostima šumarstva i drvene industrije. Ostala trojica su radila van proizvodnje (Šumarski fakultet, Ministarstvo nadležno za šume i Muzej šumarstva i lovstva). Tri diplomirana inženjera ove generacije: D. Jović, L. Tomanić i M. Šašić stekli su akademска zvanja doktora šumarskih nauka i bili su profesori na Šumarskom fakultetu, a D. Jović je skoro četvrtinu svog radnog staža bio dekan ove visokoškolske ustanove i zaslužan je za dogradnju i opremanje Šumatskog fakulteta, unapređenje nastave i podizanje njegovog ugleda i van naše zemlje. Generacija je dala i jednog magistra šumarskih nauka (D. Trbović).

Iz generacije 55 njih šest su predavali stručne predmete u škola-ma srednjeg obrazovanja, kao profesori, a jedan šumarski inženjer

je stekao zvanje kustos-pedagog u Muzeju šumarstva i lovstva (D. Knežević).

Jedan iz generacije 55 (M. Pantić) bio je oko deset godina pomoćnik ministra za poslove šumarstva i lovstva, a njih četvero su radili kao republički, oblasni ili opštinski inspektori za poslove šumarstva i lovstva. Jedan od njih, (T. Trifković) bio je načelnik za privrednu u opštini, pa rukovodilac inspektora. Osim njih, P. Kangra je rukovodio opštinskom službom za komunalne poslove i urbanizam.

Generacija je dala jednog predsednika regionalne privredne komore (D. Gavović) i jednog predsednika opštine (Z. Kafedžić), dok su pojedini inženjeri, kao uspešni privrednici, bili birani u upravne organe i radna tela Savezne privredne komore, kao i republičkih i regionalnih privrednih komora i banaka.

Od 40 diplomiranih inženjera ove generacije njih 22 ili 55% preostalih je proteklog decembra, u okviru obeležavanja 90 godina postojanja Šumarskog fakulteta, obeležilo svoj jubilej – 55 godina od upisa na ovu visokoškolsku ustanovu. ■

Dipl. ing. Dobrivoje Gavović

South-East Europe Belgrade Building Expo

www.seebbe.com

POMERAMO GRANICE

12 - 16. APRIL 2011.

Međunarodni sajam građevinarstva - SEEBBE

BEOGRADSKI SAJAM

LIVING WITH WOOD

Kronospan je svetski lider u proizvodnji pločastog materijala od drveta

Kronospan SRB d.o.o.

Kronospan SRB d.o.o. jedna je od fabrika Kronospan grupacije - svetskog lidera u proizvodnji pločastog materijala od drveta. Kompanija Kronospan osnovana je daleke 1897.godine u Austriji kao porodična firma. Danas, Kronospan ima proizvodne pogone u 24 zemlje širom Evrope, Azije i Amerike i zapošljava preko 11.000 radnika. Preduzeće u Srbiji osnovano je 2007.godine u opštini Lapovo kao greenfield investicija. Izgradnja proizvodnog pogona započeta je u septembru 2008. i završena u avgustu 2009. uz podršku lokalnih vlasti Opštine Lapovo, odgovornih ministarstava i agencije SIEPA. Ova savremena fabrika locirana je direktno pored autoputa Beograd – Niš, u industrijskoj zoni opštine Lapovo, sa mogućnošću priključka na železničku mrežu Srbije.

Fabrika trenutno ima preko 180 zaposlenih, koji u svakodnevnom radu sarađuju sa kolegama iz drugih Kronospan fabrika (Bugarska, Češka, Hrvatska, Slovačka, Austrija, itd.). Na taj način vrši se transfer znanja i iskustva neophodnih za proces proizvodnje i plasmana proizvoda.

Prodaja proizvoda, koji se proizvode u Srbiji, obezbeđena je dobrom internacionalnom reputacijom Kronospan brenda, koji je stečen višedecenijskim prisustvom na tržištima u Evropi i svetu.

NEW

OD 01. 05. 2011. GODINE 100% POVEĆANJE KAPACITETA LINIJA OPLEMENJIVANJA

TRENDS 2010/2011

Trend kolekcija 2010/2011 osvaja bogatsvom dekora (24) koji predstavljaju sinergiju prirodnih tekstura i moderne vizije i kao takvi definišu četiri osnovna pravca dizajna enterijera.

WHITE
elegance

osećaj lakoće, prostornosti
čistoće i elegancije

warm
GREY

tople, neutralne sive nijanse
titanijsuma, metala i kamena

NATURAL
feeling

bogatstvo prirodnih boja
i egzotičnih drvnih dekora

FANCY
look

naglašena individualnost, stavljanje
akcenta na ultra-moderne enterijere

NEW

U skladu sa zahtevima tržišta Kronospan SRB je svoju paletu proizvoda upotpunio sa 5 novih dekora oplemenjene iverice.

1783 BS
Bukva Mangfall / Beech Mangfall

8431 BS
Hrast Nagano / Nagano Oak

6396 SN
Fineline / Fineline

8478 BS
Orah Aida / Aida Walnut

8601 BS
Maslina Sevilia tamna
Seville dark olive

NEW

Inspirations 2011 - Ono čemu nastavljamo da težimo i u 2011 je pretvaranje aktuelnih trendova u realne komercijalne mogućnosti za tržište nameštaja kao odgovor na visoka očekivanja Vaših klijenata. U 2011. Kronospan SRB će Vam predstaviti 15 potpuno novih, savremenih dekora iz kolekcije "Inspirations 2011" koji će smelo srušiti postojeće granice u dizajnu nameštaja i enterijera, uz uvek prisutnu dozu realizma i elegancije.

*Inspirations
2011*

NEW

Kronospan SRB Vam kao novitet nudi jedan novi, visoko-kvalitetan proizvod iz Kronospan-ove proizvodne palete - MDF brilliance boards (high definition design).

BRILLIANCE BOARDS

**POLYMERIZED
FURNITURE
BOARDS**

HDD
HIGH DEFINITION DESIGN

NEW

Decorative layer
Structures

- acrylic varnish
- HG-high gloss, SB-soft brush*, OW-oiled wood*, RW-wood pores*, BG-rustic gloss*

Carrier

- board MDF plus

Size

- 2800 x 1250 mm

Thickness

- 10*, 16, 18 mm

Additional information - high gloss protected by a surface foil

Q001 WHITE

Q061 VANILLA

Q048 GRAY

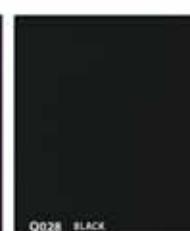
Q050 RED

Q027 BURGUNDY

Q105 VIOLET

Q028 BLACK

Održan 1. kongres *pilanara jugoistočne Evrope*

U Slavonskom Brodu je 28. oktobra prošle godine održan **1. kongres pilanara jugoistočne Evrope**. Ovaj skup je održan u organizaciji stručnog časopisa Drvo & Namještaj iz Zagreba i Drvnog klastera iz Delnica, a uorganizator je bio Institut za preradu drveta iz Rosenheima (SR Nemačka), vodeća svetska institucija za pilanarstvo. Kongres pilanara je okupio oko 300 predstavnika šumarskih, drvoprerađivačkih i trgovачkih firmi kao i predstavnika naučnih institucija iz Srbije, BiH, Crne Gore, Hrvatske i Slovenije. Kongresu su prisustvovali i dobavljači tehnologija iz Nemačke, Austrije, Italije i Francuske, kao i sektorski stručnjaci iz Evropske Unije.

Kongres pilanara je, bez sumnje, bio centralni skup pilanske prerade drveta ovog dela Evrope, a glavni ciljevi su vezani za jačanje kapaciteta prerade drveta, veće iskorišćenje drvene sirovine, kao i bolju međusobnu saradnju i saradnju između pilana i šumarskih organizacija.

Na prostoru jugoistočne Evrope postoji više od 2.500 registrovanih pilana koje u više od

70% prerađuju lišćare: bukvu, hrast i jasen, a manjim delom jelu, smrču i bor. Precizni i objedinjeni statistički podaci o instaliranim pilanskim kapacitetima i statistike oko stvarno ostvarenog proreza ne postoje. U organizacijskom smislu dominiraju manje pilane s niskim stepenom automatizacije. Tehnološki nivo prerade, stepen automatizacije, angažovani broj radne snage i ostvareni prorez po zaposlenom znatno odstupaju od vrednosti u zemljama sa razvijenim pilanarstvom, pa se može reći da pilanska prerada drveta u zemljama jugoistočne Evrope otvara prostor za mnoga poboljšanja i unapređenja.

Ambiciozan program jednodnevног kongresa pilanara nije uspeo obraditi sve, ali je uspešno nagovestio i trasirao puteve rasprave na teme: **kvalitet** ulaznih trupaca u regionalnim pilanama, analizu **cene** trupaca Fco pilane u zemljama regije, **statistike** u iskorišćavanju trupaca (male, srednje i velike pilane), primenu **standarda** i evropskih normi za trupce i građu, **trendove** u evropskom pilanarstvu, nove **tehnologije** prikrajčivanja i optimizira-

nja, upotrebu **lasera** u pilanarstvu, novosti na području **sušenja** drveta, sistemi **otprašivanja**, analiza pojedinih **tržišta** EU, korišćenje drvnog ostatka kao i pitanja drvne **biomase** i **proizvodnja peleta**.

Ključna tema kongresa: Slaba tehnološka ulaganja i nedostatak sirovine: mogu li lokalne pilane opstati? pokazala se vrlo aktualnom budući da je veliki broj učesnika iz zemalja regije tokom svojih prezentacija i panel rasprava izneo vrlo sličnu problematiku koja trenutno prevladava u primarnoj preradi drva. Uz mnoge pesimistične izjave o tome kako neki nameravaju da zatvore pilane, ali ne mogu zbog preuzetih kredita, moglo se čuti i dosta afirmativnih stavova koji se baziraju na boljem korišćenju lokalne sirovine. Strani stručnjaci ističu prednost kvalitetnog šumskog resursa na Balkanu pa im je nelogično da uz takve komparativne prednosti pilane propadaju. Rascepkanost interesa i nedostatak ložiba koji bi pomagali ovu granu privređivanja, moguće je ubuduće rešiti strukovnim povezi-

Za protekle dve godine u jugoistočnoj Evropi je sa radom prestalo oko 25% pilana, a bez udruživanja mnogima preti nestanak.

Na prostoru jugoistočne Evrope posluje više od 2.500 pilana različite veličine i tehnološkog stepena prerade.

Primarna prerada drveta, zajedno sa šumarstvom zapošljava više od 130.000 radnika i preradi 7 miliona kubika pilanske oblovine. U zemljama jugoistočne Evrope godišnje se poseće više od 20 miliona m³ drveta, pa stoga drvo može biti dobra osnova za razvoj regije, što je bio slučaj u prošlosti.

Prema predviđanjima EOS-a (Evropska organizacija pilanske industrije) i ETTF-a (Evropska federacija trgovaca drvetom), očekuje se oporavak od krize pa će u Evropi od 2011. godine proizvodnja rezane građe ostvariti rast.

vanjem i udruživanjem, uz korišćenje znanja evropskih udruženja i strukovnih asocijacija.

Zaključeno je da:

- Nedostaju razvojne strategije
- Nema integracije u europska udruženja
- Na tržištu deluje previše pilana s različitim i rascepkanim interesima
- Trenutno se koristi tek 60% prerađivačkog kapaciteta, a tržište slobodne sirovine se smanjuje iz godine u godinu

- Uočava se nedostatak najnovijih tržišnih i tehnoloških informacija
- Ne postoji brend regionalnog drveta na svetskom tržištu
- Primjenjuju se zastarele i neproduktivne tehnologije
- Potrebno je bolje iskoristitidrvnu biomasu, ali ne preterivati s izgradnjom velikih energetskih pogona po svaku cenu jer nema raspoložive sirovine
- Sirovina je preskupa i nekvalitetno eksplorativana pa se šumska bogatstva zemalja regije ne koriste dovoljno
- Preporučeno je da se sledi primer Austrije koja izdvaja 0,22 EURA po svakom prodatom kubiku drveta za potrebe sprovođenja kampanje za promociju upotrebe drveta
- Obrazovanje stručnih kadrova je neadekvatno i potrebno je organizovati edukacijske cikluse za primenu novih numerički upravljanih tehnologija
- Ne postoji povoljna ulagačka klima koja bi potstakla ulaganje u ovaj sektor jer neki novoizgrađeni pogoni ne rade zbog nedostatka sirovine.

Na kraju treba reći da je 1. kongres pilanara jugoistočne Evrope održan pod pokroviteljstvom Božidara Pankretića, potpredsednika Vlade Republike Hrvatske, a da je sledeći kongres predviđen za oktobar 2011. godine, ponovo u Slavonskom Brodu. ■

Buje-export d.o.o. Buje
Istarska 22, Buje, Hrvatska
www.buje-export.hr

Tel: +385 (0)52 725 130
Fax: +385 (0)52 772 452

Kontakt osobe:

Dario Kozlović

Tel: +385 (0)52 725 132

Mob: +385 (0)98 254 193

dario.kozlovic@buje-export.hr

Darko Milos

Tel: +385 (0)52 725 134

Mob: +385 (0)99 2182 678

darko.milos@buje-export.hr

Poslovnica Zagreb

Tel: +385 (0)1 6117 171
Fax: +385 (0)1 6117 029

Kontakt osoba: Ratimir Paver

Mob: +385 (0)98 254-192

BUJE-EXPORT d.o.o.

IMA 40 GODINA

**KONTINUIRANOG ISKUSTVA
U TRGOVINI DRVETOM:
REZANA GRAĐA, ELEMENTI,
PARKET, FURNIR**

**I UVOD OPREME ZA
DRVNU INDUSTRIJU.**

**POSEDUJEMO FSC SERTIFIKAT
OD 2000. GODINE I PRUŽAMO
USLUGE KONSALTINGA
ZA FSC SERTIFIKOVANJE.**

**90 godina porodične tradicije u preradi drveta
i 20 godina preduzeća MOCA iz Jablanice kod Kruševca**

Drvoprerađivač sa tradicijom

Danas je u Srbiji malo preduzeća koja se mogu pohvaliti tradicijom dugom nekoliko decenija. Porodica Petronijević, vlasnici preduzeća MOCA iz Jablanice kod Kruševca, u svom nasleđu ima 90 godina dugu tradiciju bavljenja preradom drveta. Zanatska radnja Petronijević, osnovana je u Jablanici da-leke 1920. godine...

– Moj pradeda je bio vrhunski stolar. I danas u ovom kraju ima kuća na kojima je stolariju radio mojo pradeda Vule. Radio je i kućio ceo svoj život. Preradom drveta, i to vrlo uspešno, bavio se i moj deda Miroslav, a zvali su ga Moca... Od 1966. godine u posao se uključio i moj otac Toma, a ja sam mu se priključio početkom devedesetih. I danas radimo zajedno, a zanatsku radnju smo preregistrovali u preduzeće 1. januara 1991. godine, dakle tačno pre 20 godina. Preduzeću smo dali ime MOCA, po dedi... A za koju godinu u poslu će nam se prilikući i moj sin Petar – priča naš sagovornik.

– Moji preci su proizvodili stolariju, kućnu i poljoprivrednu

Zajedno u svakoj odluci,
Svetlana i Dragan
Petronijević

galanteriju, vile, držalice za sekire i kose, poznatu srpsku stolicu koja se i danas forsira u etno ugostiteljskim objektima, a njihov poslednji veliki proizvod bile su pekarske lopate. Pekarskim lopatama smo snabdevali kompletno jugoslovensko tržište, a izvozili smo u Grčku i Tursku... Moj dada Moca je polovinom prošlog veka sagradio straguru na kojoj je samo testera bila metalna. Sve ostalo, čak i ležajevi, bilo je od drveta – sa ponosom kaže Dragan Petronijević.

U protekle dve decenije preduzeće MOCA uglavnom radi sve za poznatog kupca i sve za izvoz, ima status pretežnog izvoznika, a uz preradu drveta obavlja i uslužne poslove u šumarstvu: seču, izvlačenje i vuču, sve od panja do isporuke trupca. Za te poslove preduzeće ima odgovarajuću mehanizaciju, isto kao što je tehnološki adekvatno opremljeno za preradu drveta, prvenstveno bukve.

Preduzeće MOCA danas praktično radi završnu pripre-

mu i obradu drveta pred finalnu proizvodnju. Za jednu firmu iz Švedske koja ima fabriku i u Rumuniji, MOCA proizvodi elemente za drveni metar na skapanje i u tom pravcu je moguća finalizacija još tokom ove godine. Inače, u švedskoj firmi za koju MOCA proizvodi elemente za drveni metar, dnevno se proizvodi oko 45 hiljada ovog proizvoda, a u njihovoj fabrići u Rumuniji oko 25 hiljada. U firmi MOCA smo saznali ponešto i o potpuno automatizovanoj teh-

U protekle dve decenije, preduzeće MOCA radi sve za poznatog kupca i sve za izvoz

dugom devet decenija

Mi smo kroz investicije permanentno povećavali produktivnost i iskorišćenost drveta. Išli smo možda sporijim, ali svakako sigurnijim putem.

Ta praksa je u skladu sa našim porodičnim iskustvom i tradicijom, kaže direktor preduzeća MOCA iz Jablanice, Dragan Petronijević.

Preduzeće MOCA prerađuje samo bukvu, a danas radi završnu pripremu i obradu drveta pred finalnu proizvodnju.

nologiji izrade elemenata za drveni metar gde se zahteva visoka preciznost obrade drveta sa tolerancijama od jedne desete do pet stotih milimetra...

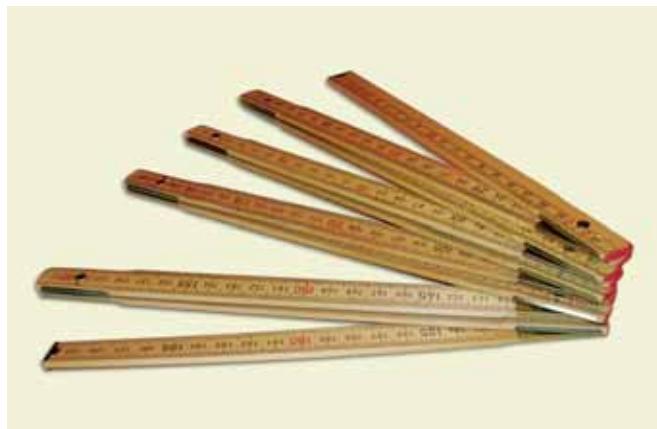
Takođe, za jednu firmu iz Austrije, MOCA proizvodi elemente za masivne ploče. Deo elemenata izvozi i u Italiju, a kompletetu proizvodnju briketa izvozi u Austriju. Svakog meseča na austrijsko tržište se isporuči oko dve stotine tona briketa. Saznajemo da je nabavljen i već montiran deo opreme za proizvodnju peleta koja počinje uskoro. Sušara za pelet i briket već uveliko radi, ali je zanimljivo što je osmišljena i urađena upravo ovde u preduzeću MOCA iz Jablanice. Montažu čekaju još dve mašina za pakovanje elemenata i peleta, takođe do mače proizvodnje, pa naš sagovornik s pravom kaže da imamo

dovoljno stručnih i pametnih ljudi, ali da domaća pamet nije dovoljno i dobro organizovana, pa još uvek češće izvozimo pametne ljude nego pametne proizvode.

U preduzeću MOCA već odavno nema drvenog otpada, jer se svih 13.000 kubika prerađenog drveta iskoristi maksimalno.

– Mi smo kroz investicije permanentno povećavali produktivnost i iskorišćenost drveta. Možda smo išli sporijim, ali svakako sigurnijim putem. Danas imamo četverostranu blanjalicu, Weinigov UNIMAT 500, zatim optimizer za kraćenje elemenata, mašinu domaće proizvodnje koju je konstruisao jedan naš mladi profesor, a planiramo nove investicije u još jednu Weinig mašinu i optimizer. Imamo i mlin za drvo, zatim su-

MOCA proizvodi elemente za drvene metre na sklapanje a u planu ima veći nivo finalizacije

Svakog meseca na tržište Austrije MOCA izvozi oko dve stotine tona briketa

šare za drvo kapaciteta 150 metara kubnih, a NIGOS nam trenutno instalira još 120 kubika, tako da će firma MOCA imati sušare čiji je kapacitet 270 kubika – kaže gospodin Petronijević.

– Danas na tržištu opstaju samo oni koji su uporni i jači, a nezaduženi, oni koji imaju fleksibilan proizvodni program, kvalitetan proizvod i koji permanentno ulažu u nove tehnologije – kaže na kraju naš sagovornik čija firma trenutno ima 63 zaposlena radnika, uglav-

nom iz Jablanice i okolnih selo što je, sa socijalnog aspekta, vrlo značajno.

Duga tradicija i iskustvo, uporan rad i štednja, poštovanje zahteva kupca po pitanju kvaliteta proizvoda i rokova isporuke, postepeno ulaganje i domaćinski odnos uopšte, dali su preduzeću MOCA epitet čvrste, stabilne i uvažene drvoraditičke firme u našoj zemlji, firme koja se potvrdila na izbirljivom inostranom tržištu. ■

MOCA d.o.o.
Jablanica - Kruševac
037/ 658 222, 658 223, 658 224
e-mail: dmoca@ptt.rs

Zaokružen proces

**Naš sagovornik
Dušan Kolarević,
vlasnik i direktor
preduzeća
KOLAREVIĆ**

Preduzeće KOLAREVIĆ je za samo jedanaest godina u preradi drveta stasalo u tehnički osposobljenu i tržišno orientisanu firmu sa jasno definisanim programom rada, firmu u kojoj se, bez sumnje, zna šta ko radi i za šta odgovara. Takav utisak se mogao stići već na prvi pogled, a potvrditi već nakon polučasnovnog razgovora sa gospodinom Dušanom Kolarevićem, vlasnikom i direktorom ovog preduzeća iz Pojata kod Ćićevca. Ovaj zanimljiv i ponosan čovek ima jasan cilj i odmeren stav, a njegov poslovni odnos, očigledno, ima čvrsto utemeljenje na tradicionalno domaćinskim vrednostima ponetim iz roditeljskog doma. U privatnom biznisu Kolarević ima iskustvo dugo 32 godine i veliku energiju, a u nizu poslova kojim se bavio, ističemo da je godinama imao uspešno građevinsko preduzeće.

– Što se drveta tiče, mi smo, uz gradnju šumskih puteva, prvo počeli sa poslovinama seče stabala, a sarađivali smo sa šumskim gazdinstvima iz Despotovca i Boljevca. Dnevno smo sekli i do 80 kubika trupaca, a poslove seče u šumarstvu i danas uspešno obavljamo. Šumari su izuzetno zadovoljni saradnjom, a mi već godinama dobro i korakno obavljamo svoj deo posla. Treba reći da na takav način dolazimo do kvalitetne sirovine, a godišnje preradimo oko 7000 metara kubnih bukovih trupaca u jednoj smeni – kaže gospodin Dušan Kolarević. – Polovinom 2000. godine smo otišli korak dalje. Instalirali smo pilanu kupljenu u Francuskoj i počeli sa primarnom preradom drveta, proizvodnjom rezane građe koju smo uglavnom izvozili. Krajem 2002. godine smo instalirali liniju za širinsko spajanje, a već 2003. posta-

prerade drveta

vili smo i liniju za dužinsko spajanje drveta. Tako smo se, praktično, korak po korak, u potpunosti tehnički i tehnološki osposobili za ono što nam je i danas osnovna delatnost. Proizvodili smo ploče bukve, uvek za poznatog kupca i ta proizvodnja je u potpunosti išla u izvoz. Ploče bukve su tada u zapadnim zemljama bile hit i zamena za veći deo proizvoda koji su rađeni od iverice i drugih ploča na bazi usitnjenog drveta. Radi se o ekološki čistom proizvodu, o punom drvetu, lepljenim, masivnim pločama koje imaju veliku primenu u opremanju enterijera i proizvodnji nameštaja – objašnjava naš sagovornik.

– Sledeci tržišnu logiku, kvalitet i upotrebljivost našeg proizvoda, ploča, mi smo polovinom 2005. godine nabavili prve mašine za finalnu proizvodnju. Zahvaljujući poznanstvu sa jednim stranim kupcem, našeg porekla, mi smo proizveli jednu količinu stolova, klupa, polica i još nekih elemenata nameštaja od ploča bukve, ukupno dva kontejnera, za izvoz u Australiju – kaže Kolarević. – To je, praktično, bila prekretnica. Počeli smo sa proizvodnjom masivnog nameštaja, a već krajem 2005. godine mi smo počeli saradnju sa jednom manjom firmom iz Švajcarske za koju smo skoro tri godine proizvodili krevete i stolove isključivo od oraha... Naravno, prvi koraci u finalnoj proizvodnji nisu bili laki, ali smo imali viziju, jasan cilj i motiv.

Uz postepen i osmišljen razvoj, tehnološki napredak i opremanje, firma KOLAREVIĆ je i kadrovski stasavala. Naš sagovornik posebno ističe da je u to vreme u firmu došao gospodin Mile Cvetković što je sa stručnog aspekta dalo novi kvalitet i značaj u finalnoj proizvodnji. Takođe, treba istaći da u

firmi KOLAREVIĆ već dugi niz godina uspešno radi i mašinski inženjer Mirko Jović, zadužen za tehničko održavanje mašina i zaslužan za uspeh mnogih projekata. U preduzeću KOLAREVIĆ su uspostavljeni visoki i strogi kriterijumi kako u svakom procesu proizvodnje i za svaki proizvod, tako i za oko dve stotine zaposlenih radnika.

– Firmu čine ljudi, a mi smo stvorili tim odgovornih ljudi koji znaju svoje obaveze, a znaju i svoja prava. Nama su jednako važni kvalitet i rokovi isporuke, a za svaki proces proizvodnje se zna ko je odgovaran. Ja uvažavam svakog čoveka proporcionalno njegovom kvalitetu, a ovde je svakom pružena jednak mogućnost da se potvrdi. Značajno je da svaki naš radnik ima podršku preduzeća, pa je zato nivo identifikacije zaposlenih sa preduzećem vrlo visok – kaže naš sagovornik.

Pre pet godina preduzeće KOLAREVIĆ je počelo saradnju sa firmom HASENA iz Bele u Švajcarskoj. Saznajemo da su se partneri sreli na sajmu u Kelnu gde je naš proizvođač izlagao i imao štand.

– HASENA je od tada naš najveći kupac i danas preko 80% našeg prometa realizujemo sa firmom HASENA. Naši odnosi su vrlo korektni, primereni kvalitetu našeg proizvoda, koji nije samo konstantan, nego je uvek za nijansu bolji. Zato smo uvaženi kod našeg kupca i zato smo njegov dobavljač broj jedan – kaže gospodin Dušan Kolarević.

Inače, od ukupne proizvodnje fime KOLAREVIĆ 85% je finalna proizvodnja, a ostalo su širinski i dužinski lepljene ploče. Kompletna proizvodnja ide u izvoz i uvek poznatom kupcu. Zato je, s pravom, za 2010. godinu

firma KOLAREVIĆ dobila priznanje: *Najbolji izvoznik u kategoriji malih i srednjih preduzeća* koje dodeljuje SIEPA. Nismo razgovarali o nagradi, ali smo, privodeći kraju naš razgovor zabeležili razmilšljanja našeg sagovornika o stanju i položaju drvne industrije u našoj zemlji.

– Za našu drvnu industriju izlaz je u većem nivou finalizacije, a ja podržavam svaku ideju koja ide u tom pravcu. Srbija nema dovoljno šume i kvalitetnog drveta. Zato treba voditi ozbiljne razgovore, planirati i imati strategiju razvoja sa nivoa države. Drvopređači i privreda uopšte, međutim, nemaju adekvatnu podršku i uslove za rad. Nisu u pitanju samo uslovi kreditiranja, kod nas se za najobičniju potvrdu gubi vreme i energija, da ne govorimo o drugim administrativnim preprekama i spoticanjima – kaže Kolarević u čijem iskustvu je, takođe, bilo nekoliko nepotrebnih i nerazumnih situacija produkovanih od strane birokratizovanih institucija. Ma koliko destimulativne ovakve situacije ponekad mogu biti podsticaj ljudima koji imaju energiju i unutrašnju snagu da u prevladavanju ovakvih situacija, dobiju snagu i veći motiv za dalji rad i razvoj. Verujemo da naš sagovornik pripada ovoj grupi ljudi. ■

KOLAREVIĆ
Industrijska zona bb, 37210 Ćićevac
tel/fax: +381 37 80 52 02
381 37 80 52 03
e-mail: info@kolarevic.co.rs
www.kolarevic.co.rs

Zlatni ključ za inovativno

Kada je došla na red ocena repromaterijala za drvnu industriju, na proteklom Sajmu nameštaja u Beogradu, stručni žiri nije imao dilemu. ZLATNI KLJUČ je jednoglasno dodeljen NOVOM DRVNOM KOMBINATU iz Sremske Mitrovice za kvalitet i inovativno rešenje u kategoriji repromaterijala u drvnoj industriji.

Tako je stručni tim NOVOG DRVNOG KOMBINATA na najbolji način, simbolično obeležio 125 godina dugu tradiciju prerade drveta. Stručni tim inženjera ovog preduzeća je prošle godine konstruisao novu panel ploču i počela je proizvodnja jedinstvenog proizvoda koji ne proizvodi niko u Evropi. Njena upotrebnna vrednost je izuzetno velika, a ima daleko bolja fizička

Nova panel ploča, konstruisana i proizvedena u NOVOM DRVNOM KOMBINATU je sigurno najbolja zamena za masiv. Za ovaj proizvod, za inovativno rešenje i kvalitet proizvoda, NOVI DRVNI KOMBINAT je osvojio ZLATNI KLJUČ najveće priznanje na Sajmu nameštaja u Beogradu u novembru 2010. godine.

Danas je NOVI DRVNI KOMBINAT d.o.o. najveći proizvođač šperploče, panelploče, vodootporne šperploče i furnira u Srbiji i bližoj okolini, pri čemu je preko 80% proizvodnje namenjeno izvozu, odnosno fabrikama nameštaja i unutrašnjeg opremanja u mnogim zemljama Evropske Unije.

i mehanička svojstva u odnosu na klasične panel ploče, univer, medijapan, šperploču... Generalno, nova panel ploča je najbolja zamena za masiv, što znači da ima upotrebnu vrednost u proizvodnji nameštaja, oprema-

nju enterijera, proizvodnji građevinske stolarije, a upotrebljava se i kao podloga za podne obloge novije generacije.

Što se tehničkih karakteristika tiče, treba istaći da je nova

panel ploča ispitana u laboratoriji Šumarskog fakulteta u Beogradu, gde je konstatovano da se, sa srednjicom od vertikalno uslojene šperploče, manje uviđa i savija, da manje koritavi i da ima odlična fizička i mehanička

Sajamski štand NOVOG DRVNOG KOMBINATA posetio je ministar Slobodan Milosavljević

Petoslojna panelploča

Trošlojna panelploča

Klasična topolova šperploča
sa završnim furnirom
od ljuštene bukve - šperploča BukvaTopolaBukva

Topolova šperploča

Bukova ili topolova oplata
ili vodootporna šperploča sa tegu filmom

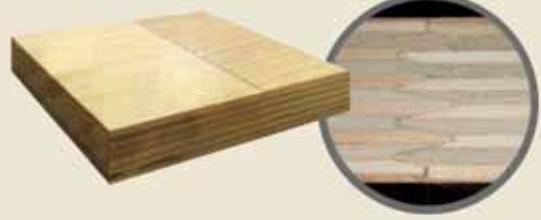
rešenje i kvalitet proizvoda

svojstva. Ispitivanja su pokazala da je njena vlažnost 8,55%, zavojinska masa 496 kg/m³, tvrdoća po Brinel-u 17,55 MPa, sa vognom čvrstoća upravo na vlakna iznosi 24,22 MPa i paralelno sa vlaknima 28,49 MPa. Nova panel

ploča se radi kao troslojna i petoslojna u debljinama od 18 do 42 milimetra i sa varijacijama da lice i naličje budu sa medijapanom od 2 do 12 milimetara. NOVI DRVNI KOMBINAT furnira ovu ploču pretežno domaćim vrsta-

2010. NOVI DRVNI KOMBINAT je investirao u novu liniju za dužinsko spajanje ploča. Spojena ploča predstavlja dužinski spojenu šperploču ili panel ploču. Spajanje ploča se vrši pomoću glodala kojim se pravi „češalj“ spoj. Za spajanje se koristi lepilo „Rakol“ E-WB0301, jednokomponentni D3 brzovezujući lepak, a pomoću visokofrekventnog generatora, nakon čega se sam spoj brusi. Širine spojene ploče iznose 60, 90 ili 122 (125)mm, a dužina dostiže do 5200mm. Ova ploča se najviše izvozi u Holandiju gde se koristi kao osnova za izradu kuhinjskih radnih ploča.

Troslojna panelploča sa srednjicom od šperploče

Petoslojna panelploča sa srednjicom od šperploče

Troslojna panelploča sa srednjicom od šperploče i spoljnim listovima od medijapana

Troslojna panelploča sa srednjicom od šperploče i spoljnim listovima od medijapana veće debljine (12mm)

Petoslojna panelploča sa srednjicom od šperploče i spoljnim listovima od medijapana debljine (2mm)

ma drveta: hrast, jasen, bukva, orah... Ovaj proizvod je naišao na odličan prijem kod proizvođača nameštaja i kod firmi koje se bave opremanjem enterijera što dokazuje činjenica da je firma Enterijer Janković najveći kupac nove panel ploče na domaćem tržištu. Da bi se približio tržištu i olakšao komunikaciju sa svojim kupcima NOVI DRVNI KOMBINAT je pre godinu dana u Beogradu otvorio prodajni centar, gde pored veleprodaje vrši i maloprodaju, uslužno sečenje, prodaju nameštaja...

Inače, NOVI DRVNI KOMBINAT je izvozno orijentisano preduzeće, jer preko 90% proizvodnje izvozi, uglavnom u zemlje Evropske Unije i to Italiju, Nemačku, Holandiju, Belgiju, Austriju i Sloveniju, a i u BiH, Hrvatsku...

Nakon privatizacije početkom ovog veka, sremskomi-

trovački drvoprerađivači su se postepeno vraćali na domaće i strano tržište dokazujući da se umeštost starih majstora ove nije zaboravila, već da se nadograđuje i postaje ideja vodila poslovanja NOVOG DRVNOG KOMBINATA koji od 2003. godine posluje u sastavu ZEPTER GRUPE, koja od 2009. aktivno učestvuje u obnovi i daljem razvoju NOVOG DRVNOG KOMBINATA, ulaganjem u mašine, infrastrukturu, kadrove, marketing, a efekat toga je više nego primetan.

Danas je NOVI DRVNI KOMBINAT d.o.o. najveći proizvođač šperploče, panelploče, vodootporne šperploče i furnira u Srbiji i bližoj okolini, pri čemu je preko 90% proizvodnje namenjeno izvozu, odnosno fabrikama nameštaja i unutrašnjeg opremanja u mnogim zemljama Evropske Unije. ■

NOVI DRVNI KOMBINAT d.o.o.

Đure Daničića 104

22000 Sremska Mitrovica

Tel: +381 22 621 672

Fax: +381 22 624 298

PRODAJNI CENTAR BEOGRAD

Zemunski put 7, 11070 Beograd

Tel: +381 11 214 77 24, Tel/fax: +381 11 214 29 49

www.novidrvnikombinat.rs

**Na BEOGRADSKOM SAJMU
od 15. do 21. novembra 2010. godine
održan 48. MEĐUNARODNI SAJAM
NAMEŠTAJA, OPREME I UNUTRAŠNJE
DEKORACIJE i MEĐUNARODNA IZLOŽBA
MAŠINA, ALATA I REPROMATERIJALA
ZA DRVNU INDUSTRIJU**

ZLATNI KLJUČ
za stolicu Merano
dobila je firma TON,
Republika Češka

DIPLOMA ZA
KVALITETAN
PROIZVOD
pripala je preduzeću
GAJ STOLARIJA
iz Stare Pazove
za stolicu - polufotelju
FIRENZA

Beogradski sajam *potvrdio*

Za veliki broj firmi koje se bave preradom drveta i proizvodnjom nameštaja, kao i firmi koje svoj program rada zasnivaju na saradnji sa drvoprerađivačima i proizvođačima nameštaja, koje se bave proizvodnjom i distribucijom mašina, alata, okova, boja i lakova, abraziva i drugog repromaterijala, centralni događaj protekli jeseni bio je Sajam nameštaja koji je održan u Beogradu od 15. do 21. novembra prošle godine. Na ovoj manifestaciji učestvovalo je oko 500 izlagača, od čega je bilo 150 inostranih. U odnosu na prošlu godinu, interesovanje stranih izlagača je veće, a dolaze iz 15 zemalja: Slovenija, Turska, Hrvatska, Republika Srpska, Italija, Austrija, Nemačka, Francuska, Grčka, USA, Poljska, Češka Republika, Makedonija, Danska, Mađarska, Indija, Indonezija.

Sajam nameštaja je održan pod sloganom IN MESTO ZA NAMEŠTAJ, a izlagači su ponudili programe koji su odraz najnovijih trendova u oblasti proizvodnje, dizajna i marketinga u preradi drveta i proizvodnji nameštaja. Viđene su najnovije serije garnitura i komadnog nameštaja, izložba mašina i alata, repromaterijala i brojnih proizvoda iz delatnosti koje prate proizvodnju nameštaja. Bila je to izvanredna prilika za poslovne aktivnosti, susrete domaćih i inostranih partnera kao i pokretanje inicijativa u pravcu rešavanja aktuelnih problema i prevladavanja krize.

Privreda Srbije zabeležila rast od dva procenta

Ministar trgovine i usluga Slobodan Milosavljević izjavio je da drvnoprerađivačka industrija, ne samo u Srbiji, nego i šire, čeka početak novog investicionog ciklusa, početak ekonomskog oporavka i nove finansije.

– To će pomoći da se nekim novim, mlađim, kreativnim ljudima otvoriti novi prostor za nove ideje, a onda da se te ideje pretvore u realnost – rekao je Milosavljević otvarajući 48. međunarodni sajam nameštaja, opreme i unutrašnje dekoracije i međunarodnu izložbu mašina, alata i repromaterijala za drvnu industriju.

On veruje da će privreda Srbije, koja je prošle godine zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda od oko dva odsto, ove i narednih go-

ZLATNI KLJUČ - INNOVATION - RANDERS, Danska

TRAJKOVIĆ, Ristovac

ALEXA, Požarevac

nameštaja *regionalno liderstvo*

Na 48. međunarodnom sajmu nameštaja, jednoj od najatraktivnijih sajamskih manifestacija u regionu, učestvovalo više od 500 izlagača od čega 150 iz inostranstva.

Sajam nameštaja je bio izvanredna prilika da se poslovni ljudi iz zemlje i sveta sretnu, razmene iskustva i uspostave saradnju.

Tradicionalnu nagradu Sajma nameštaja ZLATNI KLJUČ dobilo je sedam proizvođača, a DIPLOMOM za kvalitetan proizvod, za sajamski nastup, dizajn ili specijalno sajamsko proznanje dobilo je 17 izlagača.

dina zabeležiti veće stope rasta koje će biti podsticaj za sve koji su u drvnoprerađivačkom biznisu.

Milosavljević je skrenuo pažnju domaćim proizvođačima nameštaja na slobodnu trgovinu koja je iz Srbije moguća sa većim brojem zemalja. Naveo da su „tržišta na koja naši proizvodi imaju prodru“ Rusija i zemlje potpisnice CEFTA sporazuma, Belorusija, Turska, Kazahstan. Ministar je pozvao proizvođače da na tim tržištima plasiraju svoje proizvode.

Milosavljević je rekao da Vlada Srbije radi na vraćanju na tržišta na kojima dugo nismo prisutni, kao što su tržišta Severne Afrike i zemalja arabijskog poluostrva. „Naša industrija nameštaja, pa ukupno i privreda Srbije, mora da proširi prostor svoga delovanja i svoga prisustva“, rekao je on.

Prema njegovim rečima, u strukturi naše spoljnotrgovinske razmene preovlađuje tržište Evropske unije, na drugom mestu je CETA, na trećem Ruska Federacija, što je 99 odsto izvoza Srbije, dok su neki delovi sveta, koji su manji po teritoriji, ekonomski stabilniji i skloniji investicijama.

Milosavljević je rekao da je optimista i da očekuje pokretanje novog investicionog ciklusa u Srbiji, regionu, i šire, kao i „bolje dane

i za industriju nameštaja i drvnoprerađivačku industriju, i ukupno za privredu Srbije“. „Evropska privreda je prošle godine zabeležila pozitivan rezultat, a srpska ekonomija je bila najjača po stopi rasta bruto domaćeg proizvoda u regionu. Nadam se da je to direktni podsticaj i za drvnoprerađivačku industriju i industriju nameštaja“, rekao je minister Milosavljević.

Beogradski sajam nameštaja - lider u region

Ministar Milosavljević istakao je da je beogradski Sajam nameštaja postao mesto gde se regionalno predstavljaju trendovi u ovoj grani privrede, i dodao da nameštaj sve više postaje deo ukupnog globalnog modnog procesa koji, za razliku od mode koja se odnosi na odevanje, treba da ima dužu upotrebnu vrednost i izdrži probu i test vremena.

Međunarodni sajam nameštaja, opreme i unutrašnje dekoracije od svog osnivanja predstavlja jednu od najznačajnijih priredbi Beogradskog sajma, ali i manifestaciju koja je stekla veliki ugled u ovom delu Europe. Međunarodni prestiž i kvalitet potvrđen je priznanjem i članstvom u Međunarodnoj uniji sajmova (UFI), sa sedištem u Parizu.

ZLATNI KLJUČ - KOLPA TRADE, Subotica

JAVOR, Prijedor

MILMARK STIL, Beograd

PRODUCT
Pečenjevci

ZLATNI KLJUČ
REZBOS
Boleč

ŠIMŠIĆ
Beograd

WOOD ART
Beograd

Uticaj svetske ekonomske krize reflektovao se i u ovoj privrednoj grani. Zahvaljujući stalnim naporima samih izlagača i menadžmenta Sajma, manifestacija je održala kontinuitet i tradiciju dugu 48 godina, čime se potvrđuje kao lider u regionu i u poređenju sa sličnim sajmovima iz oblasti proizvodnje nameštaja i drvne industrije.

Pod sloganom IN MESTO ZA NAMEŠTAJ protekli sajam nameštaja je ponudio širok izbor nameštaja za savremeno opremanje objekata, najnovije trendove u oblasti proizvodnje, dizajna i marketinga. Po-setiocima je ponuđena široka lepeza raznovrsnog nameštaja vrhunskog kvaliteta i savremenog dizajna, renomiranih domaćih, ali i ino-stranih proizvođača, uz značajne popuste koji su se kretali od 10% do 40% i odloženo plaćanje, kao i kataloška prodaja eksponata.

Generalni sponzor 48. sajma nameštaja bila je kompanija FORMA IDEALE, značajan proizvođač srpske industrije nameštaja, specijalizovana za serijsku proizvodnju pločastog i tapaciranog nameštaja, koji je predstavio novu kolekciju nameštaja za 2011. godinu.

Sajam nameštaja je obilovalo nizom pratećih manifestacija od onih koje su organizovani na štandu časopisa Enterijer, gde su se svakodnevno dešavali Dani enterijera, organizovani skupovi, prezentacije i razgovori sa stručnjacima iz oblasti dizajna i projektovanja nameštaja i enterijera, do vrlo zapaženog sastanka i rasprave slovenačkih i srpskih prerađivača drveta i proizvođača nameštaja o potrebi i mogućnostima međusobne saradnje. Ovaj skup je organizovala Agencija za drvo, Privredna komora Srbije, Lesarski grozd i Gospodarska zbornica Slovenije.

I ove godine na Sajmu nameštaja je zapaženo učešće firmi iz Republike Srpske, koje su izlagale u raznim halama, ali i na zajedničkom štandu u Hali 4, pod pokroviteljstvom i u organizaciji Privredne komore Republike Srpske. Takođe, zapažen nastup su imale i firme iz Hrvatske u organizaciji Gospodarske komore Hrvatske. Javna agencija za preduzetništvo i strane investicije JAPTI i zastupnik Beogradskog sajma „Veritas“ organizovali su sajamski nastup slovenačkih firmi. Organizovano i u većem broju zabeleženo je i učešće firmi iz Turske.

Spomenimo da Sajam nameštaja svake godine posete brojni strani poslovni ljudi, zainteresovani za određene dogovore sa domaćim kompanijama, pa verujemo da je bilo poslovnih aktivnosti koje su zadovoljile ambicije nekih izlagača.

Sajamska priznanja dodeljena najuspešnijima

I proteklog Sajma nameštaja stručni žiri je imao važan zadatak, veliku odgovornost i pune ruke posla da u moru dobrih eksponata i proizvođača izabere najbolje i dodeli im sajamska priznanja. Kako to obično biva u velikoj konkurenциji kvalitetnih izlagača, odnosno proizvođača, odlučivale su nijanse. Stručni žiri 48. međunarodnog sajma nameštaja u Beogradu, radio je u sastavu: **mr Jelena Matić**, docent sa Šumarskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, predsednik, a članovi žirija su bili **prof. Ranko Bočina**, Fakultet primenjenih umetnosti; **Ivana Mihić**, glumica; **Predrag Stanković**, Šumarski fakultet

Univerziteta u Beogradu i **prof. Branislav Mitrović**, Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu.

Stručni žiri je dodelio sajamska priznanja koja je nagrađenima uručio **Branislav Krmar**, rukovodilac poslovnice Beogradskog sajma nameštaja.

ZLATNI KLJUČ u robnoj grupi NAMEŠTAJ ZA SEDENJE - STOLICE dobila je firma **TON A.S.** Republika Češka za stolicu Merano čiji je autor Alexander Gufler.

DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD u ovoj robnoj grupi pripala je preduzeću **GAJ STOLARIJA d.o.o.** Stara Pazova za stolicu - polufotelju Firenza.

U robnoj grupi NAMEŠTAJ ZA ODMOR - KREVETI, TROSEDI, DVOSEDNI I FOTELJE **ZLATNI KLJUČ** je dobila firma **INNOVATION - RANDERS** iz Danske za multifunkcionalnu sofу Triplback, a **DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD** pripala je preduzeću **TRAJKOVIĆ d.o.o.** Ristovac za ugaonu garnituru Monaco i **SZR ALEXA** Požarevac za ugaonu garnituru Espana.

U robnoj grupi NAMEŠTAJ ZA KUHINJE I OBEDOVANJE - TRPEZARIJE **ZLATNI KLJUČ** je dobila firma **KOLPA TRADE** iz Subotice za kuhinju Lumino čiji je autor arhitekta Mihajlo Jurić, a **DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD** dodeljena je preduzeću **JAVOR** iz Prijedora, Republika Srpska za kuhinju od masovnog drveta Kosovka i firmi **MILMARK STIL** iz Beograda za kuhinju X.

U robnoj grupi NAMEŠTAJ ZA ODLAGANJE U STANU **ZLATNI KLJUČ** nije dodeljen, a **DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD** dodeljena je preduzeću **PRODUCT** Pečenjeve za komodu Palermo.

U robnoj grupi NAMEŠTAJ ZA OPREMANJE PROSTORA ZA MLADE (PREDŠKOLSKI I ŠKOLSKI UZRAST) **ZLATNI KLJUČ** je dodeljen preduzeću **REZBOS** iz Boleča za krevet za decu Leon čiji je autor Đorđe Krčmar. U ovoj robnoj grupi **DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD** pripala je firmi **ŠIMŠIĆ** iz Beograda za radni sto - krevet i firmi **D.S. WOOD ART** Beograd za multifunkcionalni element IQ Space.

ZLATNI KLJUČ, takođe, nije dodeljen u robnoj grupi NAMEŠTAJ ZA OPREMANJE RADNOG PROSTORA - KANCELARIJSKI NAMEŠTAJ, a **DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD** dodeljena je firmi **VELBE OFFICE** Beograd za kancelarijski nameštaj.

U robnoj grupi NAMEŠTAJ ZA OPREMANJE JAVNIH OBJEKATA (ŠKOLE, HOTELI, BOLNICE) **ZLATNI KLJUČ** je dobilo preduzeće **GAJ INŽENJERING I OPREMANJE** iz Zemuna za hotelsku sobu Domino čiji je autor Snežana Vilotijević, a **DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD** pripala je firmama **PEGASUS** iz Vranja za garniture i **FOREST** iz Požege, takođe, za garniture.

U robnoj grupi PROIZVODI ZA OPREMANJE I UNUTRAŠNJE UREĐENJE STANOVA I JAVNIH OBJEKATA **ZLATNI KLJUČ** je dobila firma **KONKAV KONVEKS** iz Beograda za tuš kabinu čiji su autori arhitekte Milomir Radovanović i Marija Ivankić, a **DIPLOMA ZA KVALITE-**

ZLATNI KLJUČ - GAJ INŽENJERING I OPREMANJE, Zemun

PEGAZUS, Vranje

FOREST, Požega

Fotografije: Jovan Popović i Predrag Stanković

Tradicionalnu nagradu Sajma nameštaja ZLATNI KLJUČ dobilo je sedam proizvođača, a DIPLOMU za kvalitetan proizvod, za sajamski nastup, dizajn ili specijalno sajamsko priznanje dobilo je 17 izlagača. Nagrade stručnog žirija je uручио je Branislav Krmar, rukovodilac poslovnice Beogradskog sajma nameštaja

ZLATNI KLJUČ za tuš-kabinu
KONKAVKONVEKS, Beograd

RUJZ DESIGN, Ljubljana

OPTIMO
Schlafsysteme,
Austrija

TAN PROIZVOD pripala je firmi **OPTIMO Schlafsysteme GmbH** Austria za dušek od hladne pene Springfit.

U robnoj grupi REPROMATERIJALI **ZLATNI KLJUČ** je dobilo preduzeće **NOVI DRVNI KOMBINAT** iz Sremske Mitrovice za inovativnu furnirsку ploču čiji su autori Stručni tim preduzeća Novi Drvni Kombinat, a **DIPLOMA ZA KVALITETAN PROIZVOD** u robnoj grupi repro-materijali pripala je firmi **RUJZ DESIGN** iz Ljubljane za metalne noge stola.

DIPLOMA ZA KVALITETAN UKUPAN NASTUP I ESTETSKI IZGLED IZLOŽBENOG PROSTORA – ŠTAN-DA dodeljena je firmama **CERAMIC BY PORCELA-NA-SA** iz Beograda, **ROPER Co Umka**, Beograd i **KONKAV KONVEKS** iz Beograda.

SPECIJALNO PRIZNANJE Beogradskog sajma na-meštaja dodeljeno je firmi **LAMEX** iz Novog Sada za inovativnu prezentaciju proizvodnog programa; **TEH-NIČKOJ ŠKOLI DRVO ART** iz Beograda za inovativnost nastave kroz praktične radove čiji su autori Nađa Tadić, Nataša Vučković, Anđela Stanojević i Danko Kujavić; **ČASOPISU DRVOTEHNika** za kontinuiranu medijsku podršku i promociju proizvođača i proizvoda od drveta; firmi **TOJO** iz Požege za ukupni promotivni nastup i preduzeću **FORMA IDEALE** iz Kragujevca za ukupni promotiv-ni nastup.

Nagrade za dizajn i promotivni nastup

Udruženje ekonomskih propagandista Srbije (UEPS) je na 48. Međunarodnom sajmu nameštaja,

ZLATNI KLJUČ
NOVI
DRVNI
KOMBINAT,
Sremska Mitrovica

ROPER CO, Umka - diploma za kvalitetan ukupan sajamski nastup

LAMEX, Novi Sad - Specijalno sajamsko priznanje za inovativnu prezentaciju proizvodnog programa

FORMA IDEALE, Kragujevac - specijalno sajamsko priznanje za ukupan promotivni nastup

Milica Vasiljević Blagojević preuzima nagradu na Sajmu nameštaja u Beogradu

TOJO ukrasi za jelku

Lampa sa TOJO ručkicama

Otvaranje maloprodajnog objekta u Užicu

Maloprodajni objekat u Užicu

SA NAMA JE svaki dan praznik

Kao što smo već najavili TOJO se ove godine na 48. međunarodnom sajmu nameštaja u Beogradu predstavio pod sloganom **Sa nama je svaki dan praznik!** Iako na prvi pogled možda pretenciozna, zamisao je bila da se posetiocima prenese dobra praznična energija koju zaposleni ove firme imaju i emituju tokom cele godine i da se potencijalnim saradnicima najavi kakvu saradnju mogu očekivati sa preduzećem TOJO. Ni posetioци njihovog štanda, ali ni žiri proteklog Sajma nameštaja nisu ostali ravnodušni i do delili su firmi TOJO **Specijalnu nagradu za ukupan promotivni nastup.**

Veoma smo zadovoljni novembarskim sajamskim nastupom, a pre svega posetom koja je bila dobra i što je najvažnije naš stand je izazivao pozitivnu reakciju posetilaca što je naš osnovni cilj poslovanja. Puno energije je uloženo u realizaciju početne ideje, ali ni rezultati nisu izostali. Naše proizvode smo predstavili u potpuno drugom svetlu kao ukrase na novogodišnjim jelkama, a najnoviju liniju proizvoda – ručkice za nameštaj implementirali smo na jednu podnu lampa. Iako je suština naših proizvoda funkcionalno ukrašavanje nameštaja ovaj iskorak u perspektivi posmatranja nije prošao nezapaženo i zbog toga smo izuzetno zadovoljni – kaže Milica Vasiljević Blagojević, autorka Projekta sajamske prezentacije.

Vrlo uspešnu 2010. godinu, TOJO je zakružio 23. decembra otvaranjem luksuznog maloprodajnog objekta u centru Užica. Time je svoju maloprodajnu mrežu pored prodavnica u Požegi, Užicu i Prijepolju upotpunio nesvakidašnjim prostorom namenjenim stolarima i njihovim kupcima, ali svima koji tragaju za rešenjima u oblasti uređenja prostora. Na 220 kvadratnih metara izloženo je preko 5000 artikala, a veliki lager omogućuje da svako pronađe za sebe baš ono što mu je potrebno. ■

Proizvodnja i veleprodaja POŽEGA, Bakionička bb, tel. +381 31 713 306, 823 168

Maloprodaja Požega · Knjaza Miloša 57, tel. +381 31 825 033

Maloprodaja Užice · Kneza Lazara 3, tel. +381 31 522 502 · Užičke republike 3, tel. +381 31 525 472

Maloprodaja Prijepolje · Sarajevska 4, tel. +381 33 713 272

www.tojo.rs, e-mail: office@tojo.rs

ARBOR

NAMEŠTAJ

- **TAPACIRANI NAMEŠTAJ (DRVENA KONSTRUKCIJA SA KUTIJOM), VELIKI IZBOR MEBLA**
- **PLOČATI NAMEŠTAJ – VELIKI IZBOR MATERIJALA**
- **PROGRAM OD KOVANOG GVOŽĐA**
- **IZRADA PO MERI – AMERIČKI PLAKARI, KOMODE, DEČIJE SOBE, CIPELARNICI**
- **FABRIČKE CENE**
- **KRATAK ROK ISPORUKE**

Beograd – Đure Đakovića 39 (Dunav stanica)
tel. 011/3292 364

PROIZVODNJA – Sebeš Ovčanski, tel. 011/3318 223, 3318 224
www.arbordoo.com

Mi predlažemo -

RADOVIĆ - ENTERIJER, Požega

GINKO, Požega

BUGI ENTERIJERI, Sevojno

NAMEŠTAJ MITROVIĆ - DIVAN, Boževac

Predlažemo elemente nameštaja koji su na Sajmu nameštaja sigurno primećeni, ali ovog puta nisu nagređeni. Predlog je naš, izbor vaš.

I prethodni 48. po redu Sajam nameštaja u Beogradu potvrđio je liderstvo u regionu, a duga tradicija i činjenica da je ovaj Sajam član Međunarodne unije sajmova – UFI, dokazuju da je prevazišao okvire regionalnog lidera i da se nalazi u grupi velikih evropskih sajmova, te da na svojevrstan način uspešno nastavlja da daje doprinos promociji i razvoju domaće industrije nameštaja.

Poznati privredni problemi koji potresaju svetsku, a time i našu ekonomiju, već nekoliko godina, uticali su i na Sajam nameštaja. I pored niza prepreka, organizator je uspeo da okupi zavidan broj izlagača i obezbedi uspešnu realizaciju Sajma nameštaja, skoro na istom nivou kao prethodnih godina. U iščekivanju da prođe kriza i izlagači i posetnici kao da su godinu dana cupkali u mestu, ali i pored toga izlagači su i na proteklom Sajmu prezentovali veliki broj inovacija... Utisak je da je poseta bila nešto manja, ali Sajam je, kao i ranijih godina za posetioce bio otvoren svih sedam dana od 10.00 do 20.00 časova. Izlaga-

- Vi birate

či su se maksimalno trudili da svoj nastup učine što interesantnijim kupcima i time uspešnijim, ali od ove godine i narednog Sajma i jedni i drugi očekuju više...

Svedoci smo vremena u kome je zbog sve brzeg tempa života, sa jedne i zagađenja životne sredine sa druge strane, zdravlje čoveka ozbiljno ugroženo, pa je radi toga poboljšanje života postalo imperativ čovekovog opstanka. U poboljšanje životnih uslova spada i opremljenost čovekovog enterijera, pri čemu treba voditi računa od kakvog su materijala izrađeni elementi njegovog nameštaja, kako su obrađeni i zaštićeni. Povratak biološki čistoj sirovini i prirodnim materijalima, istovremeno je težnja i trend u proizvodnji nameštaja. Drvo je tu nezamenjivo. Ono je najstariji, prirodni i čoveku najbliži materijal, sa najširim spektrom upotrebe koji sa ekološkog aspekta nadmašuje većinu drugih materijala...

Činjenica je da nameštaj okružuje čoveka sve vreme njegovog postojanja, tokom njegovog rada, odmora, slobodnog vremena i tokom sna. Nameštaj čoveku pruža mogućnost da što ugodnije i uspešnije provede vreme, da radi sa zadovoljstvom ili da se udobno odmara. Zbog sve-

ATLAS, Užice

DALLAS, Tutin

STEFANIA, Smederevo

TAHIROVIĆ NAMEŠTAJ, Novi Pazar

JELA JAGODINA, Jagodina

ZO MONT, Beograd

MATIS, Ivanjica

ga toga nameštaj uvek treba pažljivo birati...

Vraćajući se događajima na Sajmu nameštaja treba istaći da su izlagачi za sajamske eksponate, kao i ranijih godina, obezbedili popuste i do 40%, a bila je moguća i kataloška prodaja eksponata koji nisu bili izložani. Takav odnos se može svrstati u red elemenata koji podrazumevaju društveno odgovorno vođenje preduzeća.

Stručni žiri Sajma nameštaja u Beogradu je dao svoj sud i nagradio najbolje eksponate. Naše slaganje sa žirijem nije sporno, a prethodno smo već pisali o nagrađenim preduzećima i eksponatima. Žiriju sigurno nije bilo lako, jer istina je, da veliki broj sajamskih eksponata zaslužuje pažnju i da kojim slučajem ima više nagrada, ne bi škodilo...

Takođe, pored velikog izbora nameštaja za uređenje entrije na proteklom Sajmu moglo se izabратi i dosta propratnih dekorativnih elemenata. Na Sajmu dom može u potpunosti da se opremi, pa tako može da se

izabere posteljina, jorgani, jastuci i prekrivači, zavese i garnišne, ogledala, ramovi za slike i slike, lampe, dekorativno bilje, kamini sa vatrom, ali bez dima, ukrasi i dekoracija za dečije sobe kao i veliki broj sitnica koje prostor u kom živimo čine, toplijim i lepšim za odmor, rad i uživanje u krugu svojih najbližih.

Ovde smo za naše čitaoce primili nekoliko naših predloga, fotografije nameštaja za koji smatramo da zavređuju i vašu pažnju. Ovde su, dakle, oni koji su sigurno primećeni, ali ovoga puta nisu nagrađeni. To je bio jedan od naših kriterijuma i prvi uslov. Biće nam dragو ako naš predlog pomogne vašoj odluci. I ove eksponate možete lako pronaći. Mi vam u tome možemo pomoći. Jer, naš cilj je da promovišemo sve proizvođače i proizvode, sve ono što je u funkciji prerade drveta i proizvodnje nameštaja. ■

JASEN, Kraljevo

DARIJANA, Beograd

PERIN, Zemun

ESTIA, Zemun

Kvalitetan, udoban i trajan nameštaj!
Nameštaj za toplinu doma u kome
će uživati više generacija.

Industrijska 24, 34 000 Požega, Hrvatska
tel: 00 385 / 34 311 175, fax: 00 385 / 34 274 704
e-mail: spinvalis@spinvalis.hr, prodaja@spinvalis.hr
www.spinvalis.hr

www.srjevtic.com

tradicija kvalitet pouzdanost

SU JEDAN OD RAZLOGA VIŠE DA NAS POSETITE
TRADICIJA - KVALITET - POUZDANOST

PROIZVODE FIRME JEVTIĆ
MOŽETE NAĆI U NAŠIM MALOPRODAJnim
OBJEKTIMA POD IMENOM **DND**

OBREŽ: Save Kovačevića bb Tel. 037/ 791 808, 790 808

PARAČIN: Vidovdanska 14. Tel. 035/ 570 234, 570 385

KRALJEVO: Beranovac bb Tel. 036/ 374 853, 062/ 277 748, 062/ 277 749

Save Kovačevića 13, 37 266 OBREŽ
Tel. 037/ 811 000, 811 120, 811 222
Fax. 037/ 791 347 Email. srjevtic@gmail.com

- proizvodnja nameštaja
- opremanje enterijera
- projektovanje
- izvođenje građevinsko-zantskih radova

GAJ-INŽENJERING I OPREMANJE D.O.O.

Cara Dušana 266, Zemun, Beograd, tel: (+ 381 11) 316-21-40, 316-21-29, fax: (+ 381 11) 2617-142
E-mail: gaj@gajinzenjering.rs

ONE GOOD IDEA

DOO "Mrvić Styl" bavi se proizvodnjom tapaciranog nameštaja i svrstava se u red uspešnih preduzeća u ovoj privrednoj grani.

Preduzeće je osnovano 1987.godine i za 23 godine uspešnog rada ostvarilo je zapažene proizvodne i finansijske rezultate. Fabrika nameštaja doo "Mrvić Styl" zapošljava 80 radnika. Zaposleni imaju redovnu isplatu zarada i zavidan društveni standard.

Fabrika ima veoma razgranato tržište nabavke i prodaje kako u zemlji tako i u inostranstvu, a poslednjih pet godina se uspešno orijentise na izvoz svojih proizvoda.

Ruma, Industrijska zona bb; tel. 022/472-839; 479-179
www.mrvic-styl.co.rs • e-mail: office@mrvic-styl.co.rs

Sajam nameštaja POSEBAN OBLIK ODNOSA

Neki autori s pravom tvrde da je pravovremena i odgovorna komunikacija sa javnošću najveća tajna uspešnog poslovanja i prečica ka stvaranju i očuvanju dobrog imidža i slike u javnosti. Nekoliko uopštenih sugestija u tom pravcu može vam biti od koristi:

Odnosi sa javnošću i aktivnosti u tom pravcu su ključni za očuvanje imidža firme, a u krizno vreme su pogotovo bitni. Ne čekajte da vas neko traži i juri. Budite prvi i budite tačni. Ne čekajte da vas zovu, zovite vi. Nemojte se kriti. Budite uvek dostupni i spremni za razgovor.

Obraćajte se zaposlenim sa istim značajem kao i eksternim grupama ili pojedincima.

U komuniciranju se služite samo potvrđenim i tačnim informacijama, nemojte se baviti spekulacijama, prepostavkama i lažima.

Eliminišite stručne izraze ako se ne obraćate stručnim slušaocima.

Zauzmite stav, jer on ostavlja trajan utisak.

Dajte iskrene i otvorene odgovore. Ako vam nešto nije poznato ili ako nešto ne znate, to recite iskreno i slobodno.

Izbegavajte nezvanične izjave, a izjavu uvek poduprite činjenicama.

Upućujte jasne i koncizne, razumljive poruke, ali bez obzira na različita pitanja, uvek pripremite svoj odgovor i svoju poruku.

Pokušajte da govorite slikovito. Neki primeri, slike ili metafore čine vašu poruku pamtljivom.

Pokažite energiju i entuzijazam, govorite iz uverenja... Vrlo je važno: poštujte tuđe vreme, kao što želite da drugi poštuju vas i vaše vreme.

Sajam nameštaja je svojevrstan događaj na kome izlagači primarno promovišu ono što rade. To je poseban oblik planiranih aktivnosti i komuniciranja sa različitim grupama javnosti. To su, dakle, odnosa sa javnošću, odnosno skup planiranih akcija i napora za izgradnju pozitivnog imidža i razumevanja između organizacije (preduzeća) i javnosti.

Poznato je da je tokom svog istorijskog razvoja, čovek razvijao svoje sposobnosti i kumulirao iskustvo prethodnih generacija. Uporedo sa svojim razvojem, čovek je razvijao i nameštaj neprestano ga prilagođavajući svojim potrebama. Poznato je da zdrav čovek jednu trećinu svoga života proveđe u krevetu, isto kao što se zna da spavanje nije stanje bez svesti, nego je nužan proces tokom koga se vrši odmor i obnavljanje, odnosno regeneracija duše i tela. Od preostale dve trećine svoga života, prosečan čovek polovinu proveđe sedeći, četvrtinu ležeći i takođe četvrtinu u nekom obliku kretanja...

SA JAVNOŠĆU

Čoveku nikada ne bi trebalo biti svejedno na kakvoj stolici sedi ili na kakov ležaju spava. U tom kontekstu, nikad nam ne bi trebalo biti svejedno sa kim se družimo, sa kim provodimo trenutke odmora, slobodno ili radno vreme...

Steći ugled i reputaciju nije lako isto kao što je očuvanje dobre slike u javnosti i održavanje dobrog ugleda mukotran posao za sve zaposlene u svakom preduzeću. O reputaciji jednako treba da brinu vozač i izvršni direktor, inženjer u proizvodnji i devojka na telefonskoj centrali. A sve to treba da kreiraju, usmeravaju i nadgledaju najodgovorniji, u našoj situaciji najčešće vlasnik i njegov najuži tim saradnika. Jer, kada je reputacija ugrožena strada kompletno preduzeće. A rizika ima puno, vrebaju sa svake strane, pogotovo u krizno vreme. Podsećamo, da neki autori s pravom tvrde da je pravovremena i odgovorna komunikacija sa javnošću najveća tajna uspešnog poslovanja i prečica ka stvaranju i očuvanju dobre slike u javnosti. Kada su u pitanju odnosi sa javnošću i marketing, vlasnici firme i vodeći menadžeri bi trebalo da uvek imaju razrađen, jasan i jedinstven plan: ko govori, šta govori, kome govori...

Ovdje podsećamo na nekoliko osnovnih principa vođenja društveno odgovorne korporacije odnosno preduzeća:

- Prvo, odgovorno vođenje poslova podrazumeva doprinos ekonomskom napretku i održivom razvoju zajednice.
- Društveno odgovorno vođenje preduzeća podrazumeva zdrave i bezbedne uslove rada za zaposlene, korektne nadoknade zarada zaposlenima, otvorenu komunikaciju kao i jednakе uslove rada za sve zaposlene, što je uslov razvoja ljudskog kapitala.
- Odgovorno vođenje preduzeća podrazumeva proizvodnju i ponudu kvalitetnih i bezbednih proizvoda i usluga po konkurentnim cenama.
- Društveno odgovorno rukovođenje preduzećem znači profesionalan, korekstan i odgovoran rad sa poslovnim partnerima što podrazumeva zajedničko izlaženje u susret zahtevima i potrebama klijenta, odnosno kupca.
- U društveno odgovorno vođenoj firmi se preuzimaju sve potrebne i propisane mere zaštite prirodne i društvene sredine.
- Društveno odgovorno vođenje preduzeća podrazumeva odgovornost pred javnošću u vezi sa ekonomskim, društvenim i ekološkim posledicama poslovnih aktivnosti.
- Konačno, društveno odgovorno vođenje preduzeća znači jednostavno domaćinsko vođenje preduzeća uz poštovanje standarda, poslovne etike, zaposlenih i poslovnih partnera...

Odnosi sa javnošću su, dakle, uvek i u svakoj situaciji važni. Nemamo podataka koliko vremena prosečan čovek provede u različitim oblicima druženja koji imaju različit karakter: službeni odnosi, porodična druženja, slobodno vreme, zabava, ali se ovakvi načini čovekovog potvrđivanja nikako ne mogu zanemariti. Dakle, različiti oblici ljudskog druženja su bitan element ljudskog potvrđivanja, a poslovni ljudi u svakom druženju i svakoj prilici vide poslovnu šansu. U tom smislu su i preduzeća Fabbrica i Mega povodom uspešne poslovne godine i završetka uspešne prezentacije na beogradskom Sajmu nameštaja za svoje prijatelje, poslovne saradnike i komintente u hotelu Continental organizovali i žurku. Na proteklom Sajmu nameštaja raznih druženja je bilo na pretek. O tome svedoči i nekoliko fotografija. ■

Teniski centar NOVAK

ŠIMŠIĆ

Izuzetno zapažen nastup na proteklom Beogradskom sajmu nameštaja u novembru prošle godine imalo je preduzeće ŠIMŠIĆ, a posebno interesovanje izazvao je njihov nagrađeni sajamski eksponat: radni sto-krevet, namenjen za rad i odmor...

– To je naš projekat, naše rešenje namenjeno prvenstveno malim prostorima. Zahvaljujući italijanskom mehanizmu radni sto može ostati neraspremljen i samo jednim pokretom biti pretvoren u krevet i obratno – objašnjava Branko Šimšić. – Svakako, mehanizam je polazište, on da je mogućnost takve kreacije i mi smo to realizovali upravo zato što je to funkcionalno rešenje prikladno za male prostore, namenjeno đacima i studentima.

ŠIMŠIĆ je tipična porodična firma u kojoj se zna šta ko redi i za šta odgovara. Preduzeće su pre 26 godina u Beogradu osnovali Dragan Šimšić i njegova supruga Radimirka. Ona je i danas finansijski direktor preduzeća i praktično, domaćinski sve dr-

ži pod kontrolom. Draganu se u poslu, kako reče, od malih nogu, priključio njihov sin Branko koji je danas direktor i vodi poslovanje ove firme. Njihova kćerka, a Brančkova sestra, Ana Šimšić je arhitektica, ima svoj projektni biro u Miljanu, u Italiji i sve češće projektuje za roditeljsko preduzeće. Ana prati sve trendove u proizvodnji nameštaja i opremanju enterijera uopšte, a sarađuje sa većim brojem italijanskih firmi. Ne zaostaje ni saradnja na liniji Beograd – Milano, jer u poslednje vreme Ana sve više projektuje, a preduzeće ŠIMŠIĆ izvodi radove...

Preduzeće ŠIMŠIĆ je tehnološki opremljeno za sve poslove iz oblasti svog proizvodnog programa. Raspolaže sa kompletom linijom za obradu masiva, ima formatizere, prese, farbaru, sušaru za drvo... U proizvodnji se koriste različite vrste najkvalitetnijeg drveta i najbolji okov, a za površinsku obradu nameštaja koriste se poliuretanske, vodene i akrilne boje i lakovi.

– Naravno, i mi pratimo trendove u preradi drveta i opremanju enterijera, u projektovanju nameštaja i površinskoj obradi. Sarađujemo i sa većim brojem beogradskih arhitekata i kako oni isprojektuju, mi tako radimo. Praktično, mi smo u stanju da uradimo sve što oni isprojektuju – kaže gospodin Branko Šimšić. – Istina, najvećim delom smo radili u Beogradu, ali je bilo poslova na više lokaci: u Crnoj Gori smo radili veći broj apartmana, u Trebinju hotel LEOTAR, preko dvadesetak

ekspozitura ZEPTER banke širom Srbije, radili smo u Italiji, u novembru smo radili u Ženevi, sada se spremamo za Moskvu... Bavimo se opremanjem enterijera, a jedan od naših stalnih proizvoda su kreveti po čemu smo danas poznati i prepoznatljivi. Ranije smo desetak godina proizvodili lamelna vrata i po tome smo bili među najpoznatijim u zemlji... Opremali smo hotele, restorane, banke, Tenis centar NOVAK, SPA centre, veći broj privatnih stambenih i poslovnih objekata... Naš

Teniski centar NOVAK

pre svega

proizvodni assortiman obuhva-
ta sve proizvode neophodne za
opremanje stambenih i poslov-
nih enterijera.

Preduzeće ŠIMŠIĆ je prepo-
znatljivo po kvalitetu svojih pro-
izvoda i po poštovanju rokova
isporuke, po profesionalnosti u
radu, pre svega. Ova firma ima
svoje kupce i važno je da se oni
uvek vraćaju. To je sigurna potvrd-
a kvaliteta proizvodnje, vredno-
sti rada i poslovnosti ovog predu-
zeća. Deo proizvodnje preduzeća
ŠIMŠIĆ, eksponati sedam-osam
vrsta kreveta, nalazi se u njihovom
salonu nameštaja ALTO gde se
mogu videti, odabrati i dogovoriti
svi detalji oko proizvodnje i
rokovi isporuke. Ovde se, takođe,
mogu dogovoriti i drugi poslovi
iz oblasti projektovanja i izrade
nameštaja savremenog dizajna
koji se može prilagositi svakom
prostoru i svakom kupcu. ■

ŠIMŠIĆ

Preduzeće za proizvodnju i projektovanje nameštaja
PROIZVODNJA

Miloja Đaka 34, Beograd

T: 00 381 (0) 11 367 13 23, F: 00 381 (0) 11 367 27 97

Salon nameštaja ALTO

Gavrila Prinčića 69/71, Beograd

T: 00 381 (0) 11 664 68 31, F: 00 381 (0) 11 664 90 50

www.simsic.rs, office@simsic.rs

januar 2011.

Ceo program za obradu masivnog drveta!

WEINIG znači tehnološki napredak. I to već preko 100 godina. Kada je u pitanju konkurenčija, WEINIG kvalitet svoje partnere iz zanatstva i industrije širom sveta čini pobednicima. Sa mašinama i sistemima koji postavljaju merila kada su u pitanju kapacitet i ekonomičnost. Sa inteligentnim konceptima proizvodnje za maksimalno vrednosno iskorišćenje. I sa idealnim rešenjima, od primene do pružanja usluga.

RASKRAJANJE · KRAĆENJE · OPTIMIRANJE · DUŽINSKO NASTAVLJANJE
LEPLJENJE · BLANJANJE I PROFILISANJE
OPREMA ZA STOLARIJU · AUTOMATIZACIJA

Vaš WEINIG stručnjak
na WWW.WEINIG.COM

WEINIG NUDI VIŠE

WEINIG

**Ko hoće nešto da uradi nađe način,
ko neće traži opravdanje**

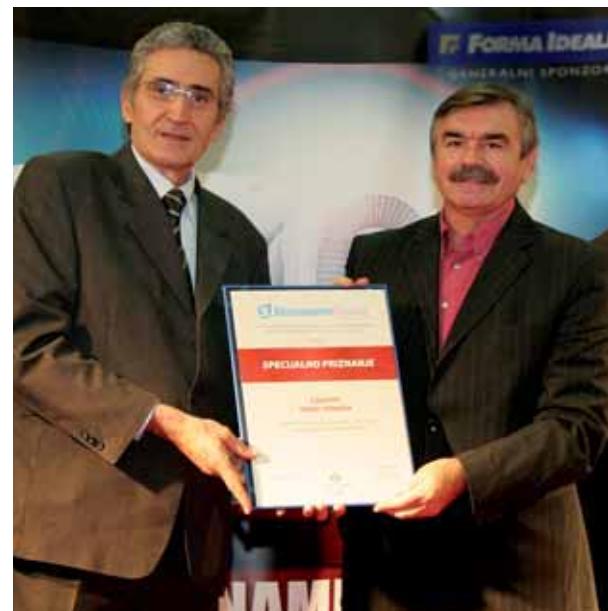
**Časopisu DRVOtehnika
dodeljeno specijalno sajamsko priznanje**

Priznanje obavezuje

Među tridesetak nagrađenih firmi i eksponata na proteklom Sajmu nameštaja u Beogradu, novembra 2010. godine, našao se i časopis *DRVOtehnika*. Specijalno sajamsko priznanje stručni žiri je dodelio časopisu *DRVOtehnika* za kontinuiranu medijsku podršku i promociju proizvođača i proizvoda od drveta.

Podsećemo, *DRVOtehnika* je revijalni časopis za poslovnu saradnju, marketing, tržište, ekologiju i tehnologiju u preradi drveta, proizvodnji nameštaja, šumarstvu i graditeljstvu. Cilj revijalnog časopisa *DRVOtehnika* je popularno, informativno, aktuelno i edukativno predstavljanje tehnoloških procesa, preduzeća, pogona, novosti i prakse prerade drveta, proizvodnje nameštaja, graditeljstva i šumarstva, zatim predstavljanje proizvođača opreme, mašina, alata, okova, boje, lakova i drugog repromaterijala iz oblasti prerade drveta i proizvodnje nameštaja, radi međusobne saradnje i marketinškog interesa koji se temelji na povezivanju prerade drveta i proizvodnje nameštaja sa tržištem i ciljnim grupama javnosti.

Prvi broj časopisa *DRVOtehnika* izašao je iz štampe 12. oktobru 2003. godine. Časopis je zatim distribuiran na preko dve hiljade adresa, a naše prvo veće pretstavljanje javnosti upravo je bilo na beogradskom Sajmu nameštaja, u novembru 2003. godine. Od tada časopis *DRVOtehnika* iz štampe izlaze redovno, bez zakašnjenja, četiri puta godišnje, u januaru, aprilu, julu i oktobru. Danas se *DRVOtehnika* distribuiru privrednicima i menadžerima na oko tri hiljade adresa u Srbiji i na oko hiljadu adresa u zemljama u okruženju. Časopis se prodaje na specijalizovanim sajmovima i kolporterski na ulicama. Zavisno od događaja tiraž časopi-

Specijalno sajamsko priznanje uredniku časopisa *DRVOtehnika* uručio je Branislav Krmar, šef poslovnice Sajma nameštaja

sa *DRVOtehnika* varira između pet i osam hiljada primeraka, a časopis je dostupan ljudima iz struke i srodnih delatnosti koje se naslanjavaju na drvnu industriju i proizvodnju nameštaja, zatim firmama u šumarstvu i graditeljstvu, obrazovnim institucijama, studentima i srednjoškolcima iz oblasti prerade drveta, projektantima i dizajnerima nameštaja, kao i mnogim drugim stalnim ili povremenim čitaocima. Prema nezvaničnim podacima sva dosadašnja izdanja časopisa *DRVOtehnika* danas se mogu naći kod blizu hiljadu naših redovnih čitalaca.

Rezultati rada redakcije časopisa *DRVOtehnika* odavno su primećeni i visoko ocenjeni. Stručna javnost je prihvatala i podržala našu uredničku konцепciju, pa je usledilo i priznanje sajamskog žirija. Velika nam je čast i zadovoljstvo što smo dobili ovo priznanje, ali mi znamo da priznanje obavezuje, isto kao što znamo da postoji više načina da se čovek uzdiigne, a jedan od njih je, većinom i upornošću.

Zahvalni smo svima koji su sve ove godine bili uz nas, ali i onima koji to nisu. Posebnu zahvalnost dugujemo svim našim saradnicima, a prilika je da pozovemo na saradnju sve privrednike i stručnjake koji se bave preradom drveta i proizvodnjom nameštaja, kao i firme koje svoj program rada zasnivaju na saradnji sa drvoradivačima. Naš cilj je da i ubuduće izdajemo časopis koji će potsticati privrednu aktivnost svih kojima je drvo u sferi profesionalnog angažovanja ili ličnog interesovanja. Mi smo tu da podržimo svaku inicijativu i akciju koja je na tragu profesionalnog i korektnog rada. Tu smo sa željom da učestvujemo u realizaciji vaših ciljeva i da zajedno pokrenemo sva pitanja i tražimo rešenja za probleme koji već dugo prate preradu drveta i proizvodnju nameštaja. ■

**Godišnja pretplata
za časopis *DRVOtehnika*
iznosi 2.160 dinara.**

Za inostranstvo 50 eura.

tel. 011 311 06 39, tel/fax. 011 213 95 84
www.drvotehnika.com, e-mail: drvotehnika@eunet.rs

6. SABOR drvoprerađivaca SRBIJE

Ivanjica, 19.-21.05.2011.

**Časopis DRVOtehnika i Agencija za drvo organizuju 6. SABOR DRVOPRERAĐIVAČA Srbije
koji će biti održan od 19. do 21. maja 2011. godine u hotelu PARK u Ivanjici**

Očekujemo da će u organizaciji 6.SABORA DRVOPRERAĐIVAČA učestvovati i Privredna komora Srbije

Tematske celine o kojima će biti govora na 6. SABORU DRVOPRERAĐIVAČA su:

- Strateška partnerstva domaćih i regionalnih drvoprerađivača i proizvođača nameštaja radi zajedničkog nastupa na trećim tržištima, posebno tržištu Rusije,
- Zelena gradnja i mogućnosti za veću proizvodnju u preradi drveta,
- Način, pravci i podrška promociji drvoprerađivača i proizvoda od drveta u državnim institucijama i široj javnosti.

ORGANIZACIONI ODBOR:

- Prof. dr Zdravko Popović, ŠUMARSKI FAKULTET Beograd
- Dip. ing. Rajko Sredanović, INTERHOLZ Beograd
- Dipl. ing Gradimir Simijonović, TOPLICA DRVO Beograd
- Dipl.ing Petar Bajić, ESTIA Zemun
- Mr Dragoljo Blagojević, DRVOtehnika Beograd

*U narednom broju časopisa **DRVOtehnika** (aprili 2011.) biće objavljen detaljan program rada i konkretnе teme za raspravu. Svoje sugestije i predloge za teme, raspravu i organizaciju 6. SABORA DRVOPRERAĐIVAČA možete dostaviti IZVRŠNOM ORGANIZATORU 6. SABORA preduzeću EKO press Blagojević, časopis DSRVOtehnika, Beograd, Antifašističke borbe 24, +381 11 311 06 39, 213 95 84, ekopress@eunet.rs*

- Izrada fasadne stolarije drvo + aluminijum **SISTEM ŠAMARICA**
- Prodaja aluminijumskih profila za sistem drvo + aluminijum **ŠAMARICA**
- Prodaja profilisanih lajsni za sve sisteme aluminijum-drvo
- Prodaja EPDM gume za zaptivanje

Šamarica
KAČAREVO
STOLARSKA RADIONICA

Tel/fax: 013/603-101
M. Tita 2b, Kačarevo
e-mail: dsamarica@yahoo.com
www.samarica.com

CENTAR ZA ISPITIVANJE *drvne industrije,*

Euroinspekt-drvokontrola d.o.o. Zagreb, vodeća je akreditovana kontrolna firma Republike Hrvatske, ovlašćena za ispitivanje, utvrđivanje svojstava i kvaliteta proizvoda drvne industrije, šumarstva i graditeljstva. Delatnost obuhvata atestiranja, sertifikovanja, laboratorijska ispitivanja i određivanja kvalitete sledećih proizvoda svih tipova i vrsta:

- nameštaja i delova za nameštaj, građevinske stolarije – prozori i vrata, podnih obloga – parket, laminatni podovi, sportski podovi, elemenata drvenih konstrukcija, drveta i drvenih proizvoda namenjenih industriji nameštaja, graditeljstva, brodogradnje i trgovine;

- laboratorijska ispitivanja i sertifikovanja tipa proizvoda u skladu s evropskim ili nacionalnim normama u akreditovanoj laboratoriji prema normi HRN EN ISO/IEC 17025;

- utvrđivanje svojstava proizvoda i ocjenjivanje usklađenosti u postupku C i CE označavanja;

- organizovanje ulazne, međufazne i izvršne kontrole u procesima proizvodnje, potvrđivanja dokumenata, nadzor nad fabričkom kontrolom proizvodnje u skladu s akreditovanim područjem prema normi HRN EN 45011;

- kontrola ugradnje građevinskih proizvoda i nameštaja, kao i utvrđivanje završnih radova;

- RTC (Regionalni Tehnološki Centar) – organizovanje stručnih skupova i edukacija kadrova u području evropskog tehničkog zakonodavstva.

Delatnost za koju je registrovana firma provodi kroz uspostavljene akreditacije Hrvatske Akreditacijske Agencije (HAA) prema zahtevima međunarodno priznatih normi HRN EN ISO/IEC 17025 i HRN EN 45011. Euroinspekt – drvokontrola poseduje posebna ovlašćenja dodeljena od *Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva gospodarstva, Državnog inspektorata i Hrvatskog registra brodova*.

Usluge firme Euroinspekt-drvokontrola d.o.o. Zagreb koristi drvoradnicačka indu-

strija Republike Hrvatske, Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Mađarske, Italije, Nemačke i drugih država.

Zahtevi Evropske Unije, koji se postavljuju pred proizvođače i distributere proizvoda, odnose se na osiguranje slobodnog kretanja roba, usluga i kapitala, kao i usklajivanje jedinstvenog sistema tehničkog zakonodavstva za sadašnje i buduće članice EU.

Tehničko zakonodavno područje mora se uskladiti sa zahtevima EU i ono je definisano kroz direktive EU, zavisno o vrsti, grupi i nameni proizvoda. U području drvne industrije i graditeljstva, vrlo važne su *Direktiva o općoj sigurnosti proizvoda 2001/95/EC* i *Direktiva za građevinske proizvode 89/106/EEC, za prozore, vrata, podne obloge, drvene konstrukcije, kuće* itd...

Postavljeni zahtevi uslovili su razvoj firme Euroinspekt-drvokontrola d.o.o. Zagreb u području laboratorijskih ispitivanja, postupaka, akreditacija, sertifikovanja i procedura dokazivanja svojstava proizvoda, uz ospozljavanje stručnih kadrova, nabavku novih tehnologija i primenu evropskih norma.

Euroinspekt – drvokontrola postigla je najvišu kompetentnost u području utvrđivanja svojstava nameštaja, prozora, vrata, zaslona, nadstrešnjica, drvenih i laminatnih podova, piljenog drveta, elemenata drvnih konstrukcija i odabranih svojstava boja i lakovca, što je potvrdio TÜV NORD CERT Essen –

PROIZVODA šumarstva i graditeljstva

Nemačka, koji je proveo sertifikaciju sistema upravljanja prema normi EN ISO 9001:2000.

S obzirom na saradnju sa stranim institutima IFT Rosenheim - Nemačka, Cosmob Pesaro - Italija, TÜV NORD CERT Essen - Nemačka, Otto Graff Stutgardt - Nemačka, kao i institutima i sveučilištima iz regije, vidljivo je da je Euroinspekt – drvokontrola prerasla u međunarodno priznatu instituciju. Uloga ovlašćene laboratorije od velikog je značaja za proizvođače, distributere i krajnje korisnike, kojima se kroz dokazivanje svojstava, atestiranja, certifikovanja, C i CE označavanja proizvoda, omogućava nesmetan

plasman roba i usluga u zemlji, evropskom i svetskom tržištu. Samo najkvalitetniji proizvodi s dokazanim svojstvima, uz odgovarajući dizajn mogu uspeti i otvoriti put do krajnjeg korisnika.

Jedan od glavnih ciljeva firme Euroinspekt-drvokontrola d.o.o. Zagreb je prepozнатljivost Regionalnog Tehnološkog Centra (RTC) koji svojom delatnošću omogućava upoznavanje i primenu evropskog tehničkog zakonodavstva i na taj način olakšava promet robe na međunarodnom tržištu.

Euroinspekt – drvokontrola s akreditovanom specijalizovanom laboratorijom za

proizvode drvene industrije i graditeljstva, stručnim kadrovima, iskustvima u radu s vodećim laboratorijama, institutima i sveučilištima iz Europe, nudi korisnicima svojih usluga šire regije prenos znanja, razvoj proizvoda i veću konkurentnost na evropskom i svetskom tržištu. ■

Za sve informacije i usluge obratite se na:

Euroinspekt - drvokontrola d.o.o. - Uprava
Preradovićeva 31
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 4819649
Tel/fax: +385 1 4817187
drvokontrola@euroinspekt-drvokontrola.hr

euroinspekt-drvokontrola.hr

**Centar za ispitivanje - laboratorijski
Regionalni Tehnološki Centar (RTC)**

Petra Svačića bb
35000 Slavonski Brod, Hrvatska
Tel: +385 35 447051
Tel/fax: +385 35 446407
laboratorijsb@euroinspekt-drvokontrola.hr

DRVOPROMET-KULA

Zadovoljan kupac – to je

Preduzeće DRVOPROMET-KULA d.o.o. osnovano je 1992. godine, a proteklog leta je na najbolji način, useljenjem u novi poslovni prostor, obeležilo svoje punoletstvo.

Još od svog osnivanja firme DRVOPROMET-KULA je svoju viziju pretočila u jasan cilj: da bude sinonim za kompaniju koja stalno postavlja više standarde u oblasti poslovanja i da kontinuirano i korektno zadovoljava potrebe svojih kupaca i poslovnih partnera.

Zahvaljujući takvoj poslovnoj orijentaciji danas DRVOPROMET-KULA posluje kao srednje preduzeće sa tri poslovne jedinice.

Distributivni centar i maloprodaja

Prvu poslovnu jedinicu čine Poslovno komercijalni sektor i distributivni centar na veliko i malo, locirani u novom objektu na Pančevačkom putu u Beogradu. Ovaj objekat se prostire na površini od 12.500 kvadratnih metara od čega je 5000 m² skladišni prostor.

Poslovno komercijalni sektor se bavi uvozom, izvozom i veleprodajom, a distributivni centar nudi kompletan program svih pločastih materijala od drveta (mdf, hdf, panela, sve vrste šperploča, sve vrste iverica,

sve vrste furnira) zatim sušeno masivno drvo (hrast, bukva, jasen, mahagoni, j/s) kao i veliki izbor okova za nameštaj.

– Prednost našeg distributivnog centra je u tome što se nalazi uz magistralni put Beograd-Pančevo i što imamo veliki i raznovrstan lager robe, pa smo u mogućnosti da robu isporučujemo kupcu odmah po narudžbi i to po najpovoljnijim cenama. Poslovna orijentacija našeg preduzeća je da svaki naš kupac bude zadovoljan našom uslugom, kvalitetnom robom i najpovoljnijim cenama. Zadovoljan kupac – to je naša najbolja reklama – kažu u preduzeću DRVOPROMET-KULA.

Druga poslovna jedinica je Maloprodaja locirana na Zrenjaninskom putu u Beogradu, dugogodišnjem sedištu i centru iz koga se uz uporan i korektni rad postepeno razvijalo i stasavalo preduzeće DRVOPROMET-KULA.

Proizvodnja sobnih vrata

Treća poslovna jedinica je Proizvodnja sobnih vrata i furniranje svih pločastih materijala za nameštaj čija lokacija se nalazi u Uralskoj ulici u Beogradu. Preduzeće DRVOPROMET-KULA je već dugo proizvođač ve-

oma kvalitetnih unutrašnjih, sobnih vrata i ima širok izbor modela za opremanje savremenih stambenih i poslovnih objekata.

U ovoj firmi proizvode vrata obložena prirodnim furnirima (bukva, hrast, jasen, mahagoni, orah, trešnja, wenge, zebрано, tik i dr.) ili furnirima „fine line“ (wenge, beljeni hrast, mahagoni, ebano, tik, palisander) po izboru svojih kupaca. Vrata proizvedena u pogonima firme DRVOPROMET-KULA mogu se uklopliti u svaki enterijer i učiniti ga posebnim i originalnim. Treba istaći da ovo preduzeće proizvodi vrata u standardnim dimenzijama širine 70, 80, 90 i 100 cm; visina 205 cm i širina štoka 10, 15, 22 i 28 cm, ali i po porudžbini i meračima kupca.

DRVOPROMET-KULA proizvodi vratna krila od furniranih obloga (bukva, hrast, jasen, mahagoni, orah, trešnja, wenge, zebran, tik i dr.) ili furnirima „fine line“ (wenge, beljeni hrast, mahagoni, ebano, tik i dr.); kao i od MDF obloge koje mogu da budu debljine 3 mm ravne ili craftmaster obloge, kao i od mdf debljine 4 mm, 5 mm i 6 mm. Ispuna je od papirnog sača sa ramom od čiste čamove građe. Vratna krila se rade u ver-

naša najbolja reklama

ziji ravno obrezano, falcane i bušeno za bravu u svim standardnim dimenzijama.

Furnirane ploče

Sirove pločaste materijale preduzeće DRVOPROMET-KULA opremljuje prirodnim furnirom sledećih vrsta drveta: bukva, hrast, jasen, orah (američki i evropski), trešnja (američka i evropska), javor, wenge, zebrawo, palisander, okume, anigre, tik, keder kao i furnirima fine line u svim dezenima.

Ova firma u ponudi imamo širok assortiman furniranih ploča: FURNIRANI MDF u debeljinama od 3 do 40 mm; FURNIRANE IVERICE u debeljinama od 10 do 28 mm; FURNIRANI PANELI u debeljinama od 16 i 18 mm; FURNIRANE ŠPERPLOČE od 4 do 30 mm.

– Pločaste materijale furniramo i po krojnim listama naših kupaca. Na taj način doprinosimo da kupci mogu da dobiju maksimalno iskorišćenje ploča kao i kvalitetnu uslugu rezanja i kantovanja po meri.

Visok kvalitet, odlična usluga i neograničene kombinacije daju mogućnost za pojedinačne kreacije i različita individualna dizajnerska rešenja – kažu u preduzeću DRVOPROMET-KULA.

Uz činjenicu da u ovoj firmi svaki stolar, profesionalac ili amater, može naći sve za opremanje enterijera i svoju kreaciju, treba naglasiti da će ovde uvek naići na profesionalnos, stručnost i korekstan odnos koji se uporno neguje punih osamnaest godina. ■

DRVOPROMET-KULA d.o.o.

Pančevački put 80a, 11000 Beograd

telefon/fax: +381 11 299 49 50, 299 49 60, 2712 478

e-mail: office@drvoprometkula.rs, drvoprom@nadlanu.com

Zrenjaninski put 43b, 11000 Beograd

telefon/fax: +381 11 3318 772, 2712 616, e-mail: drvoprom@gmail.com

AKCIJA!!! PRODAJA NA RATE, KREDITIRANJE GRAĐANA.

VAN SEZONSKI POPUST 15% NA SVE PROIZVODE

POPUST VAŽI OD 15.12.2010. DO 31.03.2011.

**BESPLATAN
PREVOZ
I MONTAŽA**

PUNO DRVO-PARENA BUKVA

U date cene uračunat je popust za gotovinsko plaćanje! U ponudi preko 20 modela kreveta!

Silver Dream Mattresses

DUŠECI NOVE GENERACIJE

Projektovani da se savršeno prilagode pravilnom anatomskom položaju kičmenog stuba i tako Vam pruže miran i kvalitetan san bez prekida. Izrađeni najmodermijom nemačkom Silvertech tehnologijom, pružaju nam mogućnost da i u snu idemo u korak sa svetom. U ponudi imamo više od 15 modела dušeka, sa jezgrom od organske pene, memory pene, sa antialergijskom BioCell navlakom koja ima mogućnost skidanja i pranja, pa uspešno i dugo opstaje u borbi sa grinjama, glijicama i bakterijama. Takođe imamo i klasične ortopediske duševe sa žičanim jezgrom, u više različitih debljinai nivoa tvrdoće. Garancija i do 12 godina.

Diskus Relax

90x200

21.176,-
18.000,-

160x200
37.865,-
32.176,-

Kombinacija čuvene Memory i Silvertech pene, savršenstvo u snu.

Medic Plus

90x200
5.173,-
4.397,-

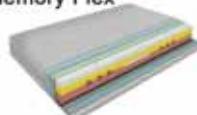
Visokoelastični medicinski dušek,
bez žičanog jezgra, antialergiski,
antibakterijski.

Comfort

Ekonomičan,
a udoban.

Memory Flex

90x200

24.362,-
20.700,-

160x200
43.634,-
37.004,-

Memory plus dvoslojno Silvertech
jezgro. Visina 21 cm, savršeno
prilagođavanje telu. Lukuz u snu!

PREKO 30 MODELATA KREVETA I DUŠEKA

PRODAJNA MESTA:

Zeleni venac
Jug Bogdanova 26
tel. 011/303-70-14

Novi Beograd
Tošin bunar 136
tel. 011/260-47-96

T.C. Piramida
Velika piramida I sprat, lokal 49
tel. 011/227-60-75

29. Novembra
Bul. Despota Stefana 204v
tel. 011/329-40-45

Miljakovac
Borska 7z
tel. 011/ 359-45-38

Žarkovo
Spasovdanska 8v
011/236-25-17

Voždovac
Vojvode Stepe 347
011/397-60-53

www.san-torini.com
www.silver-dream.rs

Wood World Trading

Višnjevačka bb

22000 Sremska Mitrovica

tel: +381 22 639065

fax: +381 22 613893

e-mail: sm.wwt@neobee.net

e-mail: belgrade@chabros.com

- Rezana sušena građa i elementi od bukve, hrasta, oraha, trešnje i egzotičnih vrsta drveta (zebrano, venge, tikovina)

- Termo tretirano drvo

- Parket i brodski podovi

- Različite vrste plemenitih furnira

**PARKETI
NESTA**

sve za vašu kuću i stan

- Proizvodnja i prodaja klasičnog parketa HRAST, JASEN i BUKVA
- Kompletan prateći materijal: lepkovi, lakovi, sokle, lajsne
- Ugradnja parketa po sistemu „ključ u ruke“
- Proizvodnja i ugradnja drvenih stepeništa

NESTA DOO, 11223 Beograd, Beli potok, Kružni put 20
Tel/fax: +381 (0) 11 3943-255, 3943-256, mob. +381 (0) 63 334-735
nesta_doo@yahoo.com · www.nestalika.co.rs

Prvog dana decembra prošle godine preduzeće BLAŽEKS iz Kragujevca svečano je obeležilo 20 godina permanentnog rada i razvoja. Svečano obeležavanje jubileja obavljeno je u hali Šumadija sajma u Kragujevcu. Ovom skupu je prisustvovalo preko pet stotina zvanica, poslovnih partnera i prijatelja preduzeća BLAŽEKS koji su svojim prisustvom iskreno poštovanja gospodinu Blagoju Vasiljeviću, osnivaču i direktoru firme BLAŽEKS, porodici Vasiljević i svim zaposlenim u ovom uspešnom preduzeću.

OSNIVANJE I RAZVOJ

Preduzeće BLAŽEKS osnovano je kao porodična manufaktura 1990. godine, a godinu dana kasnije proizvedena je i prva stolica. Uslovi poslovanja tokom devedesetih bili su nepovoljni i nestabilni, ali je BLAŽEKS upravo u tim najtežim godinama postavljao čvrste temelje firme, čija se poslovna politika bazira na poštovanju kupaca i njihovih zahteva, uvažavanju potreba okruženja i poslovnih saradnika, ali i konkurenциje, uz poštovanje fer-plej pravila u tržišnoj utakmici. Može se reći da prekretnicu u prvim godinama poslovanja firme BLAŽEKS predstavlja prvi nastup na Sajmu nameštaja u Beogradu, 1993. godine. Od tada BLAŽEKS beleži kontinualni razvoj, povećanje obima proizvodnje i broja zaposlenih. Sredinom devedesetih BLAŽEKS je, od početnih par modela stolica, već imao u ponudi oko 20 modela, a uspostavljena je i saradnja sa arhitektima i dizajnerima nameštaja, kako bi se pratili svetski trendovi u opremanju poslovnog prostora. Proizvodni assortiman dodatno je proširen 1997. godine, kada je pokrenuta proizvodnja stolica za opremanje dvorana, bioskopskih sala, amfiteatara. Na imanju u Kutlovu izgrađeni su novi objekti, a najveća proizvodna hala završena

Predsednik Regionalne privredne komore Kragujevac, Dušan Puača, uručio je direktoru preduzeća BLAŽEKS, Blagoju Vasiljeviću plaketu povodom 20 godina postojanja i rada firme

je 2001. godine. Dve godine kasnije (2003.) stekli su se uslovi i za novi poslovni potez – pokretanje proizvodnje pločastog nameštaja.

NAGRADA

Od prvog sajamskog nastupa u Beogradu, 1993. godine, BLAŽEKS iz godine u godinu beleži uspehe na sajmovima:

- na Sajmu nameštaja u Leskovcu 1994. godine stolica PM3 i fotela PM1 donele su BLAŽEKSU prvu sajamsku povelju;

20 godina rada i razvoja

- na 34. sajmu nameštaja, opreme i unutrašnje dekoracije u Beogradu 1996. godine firmi BLAŽEKS je dodeljeno posebno sajamsko priznanje za kvalitetan proizvod, nagrađen je proizvod - kancelarijska radna fotelja;
- na Leskovačkom sajmu BLAŽEKS je osvojio ZLATNO RENDE 1997. godine, za klub fotelju MAJA;
- iste godine u Novom Sadu, na Sajmu nameštaja AMBIJENTA, ZLATNOM MEDALJOM nagrađena je fotelja B-500;
- BLAŽEKS je u Novom Sadu osvojio ZLATNU MEDALJU i 2000. godine, sa klub garniturom ANA LUX, dok je klub garnitura MAJA nagrađena bronzanom medaljom;
- 2000. godine BLAŽEKS trijumfuje i na Sajmu nameštaja u Beogradu, gde dobija najviše priznanje – ZLATNI KLJUČ za stolicu LARA;
- garnitura FUTURA nagrađena je na 47. sajmu nameštaja u Beogradu, 2009. godine, diplomom za kvalitetan proizvod u robnoj grupi „Nameštaj za opremanje radnog prostora - kancelarijski nameštaj“.

Sajamskim priznanjima priključena je i Đurđevdanska nagrada, koju je Grad Kragujevac dodelio preduzeću BLAŽEKS 2008. godine, za izuzetno ostvarenje u oblasti privatnog preduzetništva.

BLAŽEKS DANAS

Danas je BLAŽEKS prepoznatljivo ime u domenu proizvodnje kancelarijskog nameštaja, nameštaja za opremanje kongresnih i sportskih dvorana, bioskopskih i pozorišnih sala, opremanja hotela, restorana i javnih prostora, proizvodnje teleskopskih tribina.

Poslovanje preduzeća BLAŽEKS bazira se na trajnom opredeljenju da se dizajn i proizvodnja prilagođavaju savremenim trendovima u opremanju poslovnih prostora. Takvu poslovnu politiku prati i ulaganje u ljudske resurse, kao i podizanje nivoa kvaliteta proizvoda. Svi proizvodi atestirani su od strane Instituta za ispitivanje nameštaja pri ovlašćenom Šumarskom fakultetu u Beogradu. U oktobru 2007. godine uveden je sertifikat ISO 9001/2000, a 2010. godine uvedena je nova verzija standarda ISO 9001/2008.

Od početnih par stolica dnevno do proizvodnje preko 200 različitih modela; od početnog angažovanja samo članova porodice do preduzeća sa 63 zaposlena radnika; od kućne manufakture, preko priručnih mašina, do najsvremenije opreme; razvojni put BLAŽEKS-a stigao je do tačke kada se proizvodni proces obavlja na CNC mašinama poslednje generacije, a proizvodi plasiraju na tržištima zemalja bivše Jugoslavije i šire, u zemljama obuhvaćenim CEFTA sporazumom. Izlož-

beni saloni BLAŽEKS-a nalaze se u Kragujevcu i Beogradu, a poštovanje ergonomskih standarda i insistiranje na kvalitetu i funkcionalnosti nameštaja rezultovali su formiranjem zavidne referenc liste, čiji samo jedan deo čine: Telekom Srbija, Pošta Srbije, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo policije, Ministarstvo za ekonomiju i finansije, PIO, Velefarm, Hemofarm, Dunav osiguranje, Takovo osiguranje, Srbijašume...

BLAŽEKS je za ovih 20 godina proizveo oko 400.000 stolica, opremio oko 4000 kancelarija i oko 100 dvorana. Ali, tu statistiku prati i društvena odgovornost ove porodične firme, koja je izgradnjom proizvodnih pogona u Kutlovu uposila tamošnje mlađe ljude i sprečila njihov odlazak iz sela. BLAŽEKS je rado prihvatao da bude sponzor sportskih manifestacija, donator crkve, škola i zdravstvenih ustanova. Pomagao je sponzorstvom odlazak lekara na stručno usavršavanje u inostranstvu, odlazak učenika u Moskvu na takmičenje, ulagao u stipendiranje i obrazovanja budućih mladih stručnjaka.

Poslovanje BLAŽEKS-a prati i visok nivo ekološke svesti. U proizvodnji se koriste materijali koji se nabavljaju od sertifikovanih dobavljača, nema otpada štetnog za okolinu, neiskorišćeno drvo se koristi za proizvodnju energije za grejanje, dok se metal reciklira.

POSLOVNI PLANOVI

Planove o proširenju proizvodnje i daljem razvoju prati i odluka o izgradnji novih proizvodnih pogona u Kutlovu. Obezbeđen je plac na kojem će se graditi nova, moderna fabrika, u skladu sa najvišim standardima savremenog poslovanja. Novi proizvodni pogon obuhvataće 7000 m² i biće opremljen najsavremenijim mašinama i pratećom opremom.

Preduzeće BLAŽEKS je 100% u vlasništvu porodice Vasiljević. Porodica je i dalje na okupu, danas angažovana na funkcijama top menadžmenta, i spremna da zajedno sa svojim zaposlenima zakorači u treći deceniju rada i nove poslovne izazove, koje ovoj firmi nameće svetsko tržište. ■

BLAŽEKS d.o.o.
Bosanska 63, Kragujevac, Srbija
tel/fax: 034/370 320, 370 336, 302 715
www.blazeks.rs, office@blazeks.rs

PIŠE: Isidora Gordić

Nesumnjivo najekološkiji podovi su napravljeni od plute. Pluta se dobija iz kore hrasta plutavca pri čemu se drvo ne mora poseći, već se kora samo obreže, a drvo nastavlja svoj život. Svakih osam godina drvo je ponovo spremno za skidanje kore. Podovi napravljeni od plute imaju izuzetna svojstva budući da je pluta odličan zvučni i toplotni izolator čime se smanjuje potrošnja energije potrebne za grejanje zimi, odnosno hlađenje leti. Pored toga, pluta je trajno elastična što blagotvorno utiče na zdravlje, antimikotična je, antibakterijska, antistatička, ne napadaju je termiti, topla je i prijatna na dodir. Krajnji izgled može biti raznovrsan i dizajnerski inspirativan, a završno može biti lakirana ekološkim lakovima na vodenoj bazi, uljena ili voskirana. Idealna je za polaganje u prostorije u kojima borave deca, ali i za sve druge tipove stambenih prostora. Pluta, kao materijal, može se koristiti i za oblaganje zidova čime se takođe povećava energetska efikasnost.

Bambus se kao gradbeni materijal koristi od davnina na dalekom istoku. Poslednjih godina i kod nas su sve više u upotrebi parketi napravljeni od bambusa. Budući da bambus spada u porodicu trava, a ne drveća, i da raste izuzetno brzo te za svega nekoliko godina dostiže punu zrelost za seču to ga čini brzo obnovljivim materijalom koji ima odlična svojstva: ne truli lako, može se termički i mehanički obrađivati, a po tvrdoći je visoko na Brinelovoj skali sa čak 4,7 brinela (hrast, poređenja radi, ima tvrdoću od 3,7 brinela). U vidu parketa, pojavljuje se sa horizontalnim ili vertikalnim sloganom, odnosno, može biti u natur boji ili karboniziran (termički obrađen) čime se prirodnim putem, bez upotrebe štetnih supstanci, dobija

Danas ekologija prestaje da bude trend i postaje imperativ. Drveta je sve manje na planeti, a potreba za njim je sve veća uprkos brojnim veštačkim materijalima koji teže da ga zamene. Kako pomiriti te dve krajnosti i naći rešenje za sve one koji, ipak, žele da drvenim podom oplemene svoj prostor i učine ga zdravijim i ugodnijim za stanovanje ili rad? Odgovor leži u brzo obnovljivim izvorima.

tamnija boja. Svakako se može bajcovati u boju po želji. Završno se može lakirati, uljiti ili voskirati. Može se polagati u sve tipove poslovnih i rezdencijalnih objekata, u зависnosti od završne obrade.

Najveću revoluciju u svetu drvenih podova izazvala je pojava višeslojnih gotovih parketa. Ono što ih čini neosporno ekološkim je njihov sastav. Naime, samo završni sloj se izrađuje od plemenitih vrsta drveta poput hrasta, tikovine, jatobe, oraha, wengea i sl. u debljini od 4 mm, dok se ostatak (6-12 mm) pravi od mekših vrsta drveta poput jеле, бора, topole, breze... Prednosti su višestruke: smanjuje se potrošnja sporostučih i ugroženih vrsta kojima treba i više desetina godina da dosegnu zrelost za seču

u odnosu na četinare i pojedine listopadne vrste koji to postižu za nešto kraće veme; višeslojni sastav garantuje veću dimenzijsku stabilnost pa se dvoslojni parketi mogu polagati i na toplovodno podno grejanje (uz poštovanje određenih protokola), a tro-slojni parketi se mogu polagati „plivajući“ (suvomontažno, bez upotrebe lepka). Mogu biti završno obrađeni na najrazličitije načine (četkani, dimljeni, termo-tretirani, beljeni, bajcovani, uljeni, lakirani, voskirani...) i mogu se polagati u najrazličitije prostore: od brvnara do zamkova ili urbanih, modernih rezdencijalnih i poslovnih objekata.

Kod završnih obrada važno je skrenuti pažnju na značaj sastava materijala koji ma se ovi podovi obrađuju. Lakovi se izra-

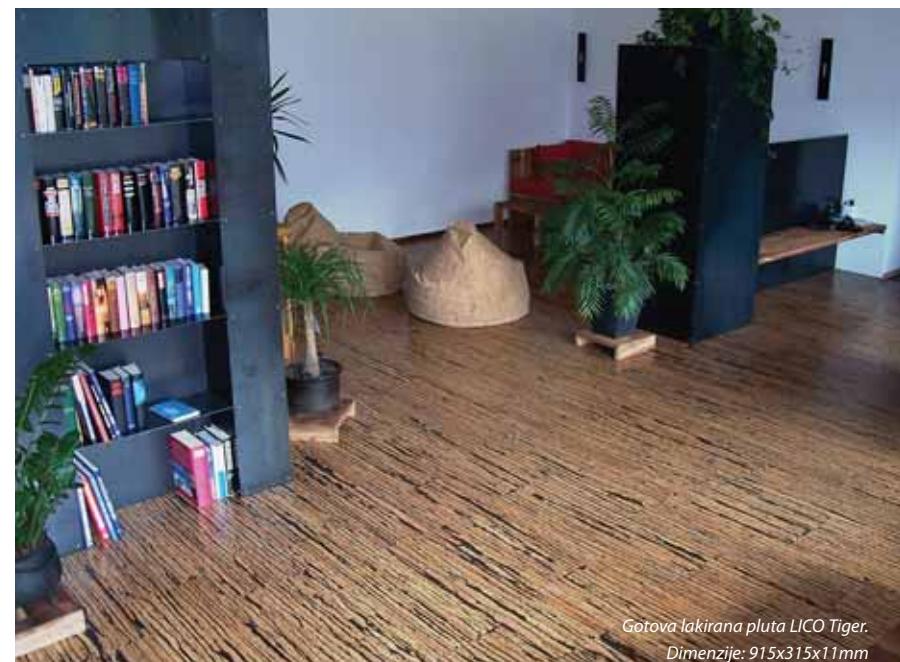
Troslojni gotovi parket Tango - Hrast Zimski, jednolamelni.

Dimenzije: 2215x164x14 mm. Obrada: četkan, patinirane ivice, bajcovan i lakiran.

ekološki podovi

Da bi neki materijal ili proizvod dobio epitet ekološki on od proizvodnje, preko ekspolatacije, do uklanjanja minimalno zagađuje ili uopšte ne zagađuje životnu sredinu.

Ekologija (od grčkih reči: οἶκος – dom, domaćinstvo, -λογία – nauka, proučavanje) jeste nauka koja se bavi proučavanjem životne sredine, odnosno živim organizmima, njihovom rasprostranjenosti i biološkim interakcijama između organizama i njihovog okruženja. Laička javnost često koristi ovaj pojam kao sinonim za zaštitu životne sredine, što nije ispravno, jer je zaštita životne sredine samo jedna od oblasti kojima se bavi ekologija.

duju na vodenoj bazi što smanjuje emisiju štetnih formaldehida. Ulja koja se koriste za uljenje prave se najvećim delom na bazi lanenog ulja u koje se mogu dodavati različiti pigmenti, takođe prirodnog porekla. Za prostore sa povećanom vlagom često se koristi tikovo ulje. Za voskiranje se uglavnom koristi prirodnji, pčelinji vosak.

Kada je reč o tvrdim ekološkim podovima, svakako treba pomenuti i linoleum, podlogu nastalu sredinom 19. veka u Engleskoj koja je vremenom unapređivana, ali bez dramatične promene sastava. Kako mu ime kaže (lino+oil = lan+ulje), osnovni sastojak je laneno ulje kome se dodaju mrvljeni ostaci plute, sitna drvena piljevina, prirodne smole i krečnjak, te prirodni pigmenti određuju završnu boju. Takva masa se u vrelom stanju nanosi na podlogu od jute. Osobine linoleuma su izvanredne. Osim što je u celosti izrađen iz obnovljivih izvora, te

Parketi na fotografijama iz ponude firme WOODOVIA doo, Beograd, www.woodovia.rs

samim tim može da se označi kao ekološki, on je teško zapaljiv, antistatičan, antibakterijski i vrlo otporan na habanje, sa vrlo širokom primenom: od domaćinstava, preko ordinacija i poslovnih prostora najrazličitijih namena do sportskih hala.

I za kraj, podovi koji u osnovi nisu drveni, ali jesu ekološki, pa ih u ovom pregledu ne treba izostaviti budući da spadaju u red toplih podova, jesu podovi napravljeni od prirodne reciklirane kože. Koža je jedan od najstarijih materijala čija je primena u domaćinstvu višestruka, praktična i estetska, a jedino se menjao način obrade. Korišćenjem novih tehnologija dobija nova, poboljšana svojstva, pa se može koristiti i kao tvrda podna obloga. Izrađuje se tako što se reciklirana koža (ostaci iz prozvodnje kožne galerije, obuće i sl.) melje, a zatim meša sa prirodnim kaučukom, prirodnim uljima,

vodom i pigmentima, i potom izliva u kalupe da bi se dobila željena tekstura. Ovako dobijen materijal je tvrdi i otporniji na habanje od prave kože, a zadržava antibakterijska, antialergijska i antistatička svojstva. Gotovi podovi od kože primenju se u prostorima namenjenim za stanovanje i komercijalnu upotrebu.

Podovi od plute, kože, linoleuma, baš kao i neki parketi, mogu se polagati i na toplovodno podno grejanje.

Činjenica je da ekološki podovi u staru predstavljaju veću investiciju, ali su dugoročno gledano znatno isplativiji od svih drugih jer su ulaganje u zdravlje (a ono, znamo, nema cenu), energetski su efikasniji i čuvaju zaista ugroženu planetu. Još neko vreme će biti stvar ličnog izbora, ali vrlo brzo će njihova primena postati zakonska obaveza kako u svetu, tako i kod nas. ■

PIŠE: Vladimir Burda

Šumarstvo

Ukupna površina pod šumama Republike Srbije po novoj inventuri, koja je završena u 2007. godini, iznosi oko 2.250.000 hektara, od čega je u državnom vlasništvu 47% a u privatnom 53%.

Srbija se smatra srednje šumovitom zemljom i od ukupne površine teritorije (Vojvodine i Srednje Srbije) pod šumom je 29,1%, a ako se u to uključe šikare i šibljaci, onda bi ukupna šumovitost iznosila 34,0%.

Udeo različitih vrsta drveća u ukupnoj dubećoj zapremini je: bukva 40,5%, hrast 27,2% (cer 13%, kitnjak 5,9%, sladun 5,8%, lužnjak 2,5%), grab 4,2%, bagrem 3,1%, smrča i jela 7,5%, bor 4,5%, klonovi topola 1,7%, i ostalo 11,3%.

U ukupno obrasloj površini, visoke šume čine 27,6%, izdanačke 64,6%, veštački podignute 6,1% i plantaže 1,7%.

Prosečna visina zapremine po hektaru je 161 m³ (bila je 107 m³), a zapreminska prirost po hektaru je sa 2,6 m³ povećan na 4 m³.

Ukupna zapreminska masa šuma je oko 363.000.000 m³, a godišnji prirost je povećan sa 6 na 9 miliona m³.

Po ovim pokazateljima iz nove inventure šuma, može se izvući zaključak da je stanje šuma u Srbiji bez AP Kosovo i Metohija, znatno bolje nego što je to pokazivala inventura iz 1979. godine, pa je za očekivati da će biti i više sirovina za preradu u drvnoj industriji Srbije.

Autor ovog teksta je sekretar Udrženja za šumarstvo i drvnu industriju u Privrednoj komori Republike Srbije

I pored ovih podataka u šumama Srbije godišnje se seče vrlo mala količina u odnosu na godišnji prirast, koji je po novoj inventuri, preko 9 miliona m³, tako da je iz godine u godinu izražen pad proizvodnje, kako kvantitativni tako i kvalitativni.

Za devet meseci 2010. godine izvoz proizvoda šumarstva bio je 8,6 miliona dolara što je za 30,7% više nego u istom periodu

2009. godine, a uvoz je 34,0 miliona dolara i veći je za 104,1%.

Drvna industrija

Ako posmatramo fizički obim proizvodnje u drvnoj industriji, možemo konstatovati da proizvodnja proizvoda od drveta i plute osim nameštaja, u periodu januar-septembar 2010. godine beleži pad od 21,7%, a proizvodnja nameštaja i raznovrsnih proi-

IZVOZ

Delatnost

Šumarstvo	I-IX 2009.	I-IX 2010.	Index
Uzgoj i iskoriščavanje šuma	7.252.433	9.024.251	124
Prerada drveta i proizvodi od drveta			
Proizvodnja rezane građe	27.347.015	26.944.659	99
Impregnacija drveta	1.050.131	328.832	31
Proizvodnja ploča i tabli od drveta	12.863.334	18.973.073	147
Proizvodnja građevinske stolarije	50.088.441	49.151.478	98
Proizvodnja ambalaže od drveta	12.758.402	8.331.705	65
Proizvodnja ostalih proizvoda od drveta	9.104.409	12.675.393	139
Ostala prerađivačka industrija			
Proizvodnja stolica i sedišta	54.140.199	71.142.218	131
Proizvodnja nameštaja za kancelarije	2.404.456	2.490.577	104
Proizvodnja kuhinjskog nameštaja	284.457	443.237	156
Proizvodnja ostalog nameštaja	51.294.098	53.326.414	104
Proizvodnja madraca	3.500.371	3.565.945	102

UVOD

Delatnost

Šumarstvo	I-IX 2009.	I-IX 2010.	Index
Uzgoj i iskoriščavanje šuma	19.901.917	36.448.391	183
Prerada drveta i proizvodi od drveta			
Proizvodnja rezane građe	48.823.673	47.394.174	97
Impregnacija drveta	222.123	534.546	241
Proizvodnja ploča i tabli od drveta	87.682.603	77.914.911	89
Proizvodnja građevinske stolarije	21.800.912	16.876.330	77
Proizvodnja ambalaže od drveta	2.958.017	2.942.061	99
Proizvodnja ostalih proizvoda od drveta	4.768.953	3.813.035	80
Ostala prerađivačka industrija			
Proizvodnja stolica i sedišta	34.136.777	38.958.903	114
Proizvodnja nameštaja za kancelarije	8.852.018	4.921.013	56
Proizvodnja kuhinjskog nameštaja	1.236.671	1.098.237	89
Proizvodnja ostalog nameštaja	39.802.644	35.176.240	88
Proizvodnja madraca	4.296.567	5.378.608	125

drvnu industriju Srbije i regionalne

Tabela 2. – Pregled spoljnotrgovinske razmene za devet meseci 2010. godine samo proizvoda od drveta u USD

	IZVOZ	UVOD	RAZLIKA
Rezana građa	26.944.659	47.394.174	-20.449.515
Impregnirano drvo	328.832	534.546	-205.714
Ploče i table od drveta	18.973.073	77.914.911	-58.941.838
Građevinski elementi	49.151.478	16.876.330	32.275.148
Ambalaža od drveta	8.331.705	2.942.061	5.389.644
Ostali proizvodi od drveta	12.675.393	3.813.035	8.862.358
Nameštaj	101.651.841	39.920.623	61.731.218
UKUPNO DRVNE INDUSTRIJA	218.056.981	189.395.680	28.661.301

zvoda je niža za 0,9% u odnosu na isti period 2009. godine.

Izvoz proizvoda prerađe drveta i plute, osim nameštaja, u ovom periodu iznosi 114,0 miliona dolara, što je za 0,9% više nego u istom periodu prešle godine, dok je uvoz iznosio 146,4 miliona dolara i manji je za 11,7% nego u istom periodu 2009. godine.

Kod nameštaja i sličnih proizvoda došlo je do povećanja izvoza i uvoza. Izvoz robe je u vrednosti od 150,8 miliona dolara, što je za 16,6% više nego za devet meseci 2009. godine. Uvoz za period januar-septembar 2010. godine, iznosi 146,1 miliona dolara i manji je za 7,6% nego u istom periodu 2009. godine.

Ako posmatramo spoljnotrgovinsku razmenu proizvoda od drveta, za devet meseci 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine uočavamo da je došlo do povećanja izvoza za 9%, a smanjenje uvoza za 10%. U ovom periodu smo izvezli proizvode od drveta za 218 miliona USD, uvezli za 189 miliona USD i ostvarili deficit od 28,6 miliona USD. Ako uporedimo spoljno-trgovinske rezultate za devet meseci ove godine sa istim periodom 2008. primetan je drastičan pad uvoza za 72% i izvoza za 29%.

Pad izvoza je zabeležen kod rezane građe za 1%, građevinskih elemenata i stolarije za 2%, kod ambalaže od drveta za 35% i kod impregnacije drveta od 69% u odnosu na period januar-septembar 2009. godine, dok je kod ploča i tabli od drveta rast izvoza za

47%, nameštaja za 17%, a ostalih proizvoda od drveta za 39%.

U ovom periodu u odnosu na isti 2009. godine zabeležen je pad uvoza kod svih grupa proizvoda od drveta, osim kod impregnacije i to kod rezane građe 3%, ploča 11%, građevinskih elemenata 23%, ambalaže od drveta 1%, nameštaja od drveta 3% i ostalih proizvoda od drveta 20%.

Potencirajući drvo kao ekološki materijal koji sve više dobija na značaju, u tabeli 2 je dat pregled spoljnotrgovinske razmene za devet meseci 2010. godine samo proizvoda od drveta.

Možda bi bilo interesantno pomenući koje su to zemlje u kojima plasiramo naš nameštaj: na prvom mestu je Bosna i Hercegovina 17.975.000 USD; zatim Crna Gora 17.883.000 USD; pa Slovenija 15.340.000 USD; Nemačka 13.429.000 USD; Hrvatska 11.316.000 USD i Francuska 9.526.000 USD. Podaci su za deset meseci 2010. godine.

Mogućnosti zajedničkog nastupa drvoprerađivača

U okviru proteklog Sajma nameštaja u Beogradu, u novembru 2010. godine, održana su dva susreta privrednika drvne industrije Srbije, sa privrednicima iz Republike Srpske i Republike Slovenije. Osnovna tema ovih sastanaka bila je mogućnost zajedničkog nastupa na tržište Rusije, Belorusije i Kazahstana, u duhu pogodnosti koje ima Srbija na osnovu Sporazuma o slobodnoj trgovini sa ovom jedinstvenom carinskom unijom. Tim Sporazumom je predviđeno da se od 1.01.2011. godine nameštaj uvozi na

Drvoprerađivači Srbije, Slovenije i Republike Srpske razgovarali o mogućnostima saradnje i zajedničkog nastupa na tržište Rusije, Belorusije i Kazahstana, u duhu pogodnosti koje ima Srbija na osnovu Sporazuma o slobodnoj trgovini sa ovom jedinstvenom carinskom unijom.

teritoriju Unije bez carine (zbog „sporosti“ administracija svih zemalja, treba računati da će realno uvoz bez carine zaživeti tek krajem prvog kvartala 2011. godine).

Ovo je svakako veliki izazov za drvnu industriju Srbije i celog regionala, ali treba računati da je na ovom ogromnom tržištu izuzetno jaka konkurenca, jer su prisutne firme iz Evrope, Azije, Amerike. Zato je neophodna dugotrajna i kvalitetna priprema budućeg posla. Privredna komora Srbije nudi konkretnu pomoć, kroz svoju logistiku koju predstavlja: posebno Odelenje u Beogradu za ovo tržište, u okviru PKS radi Sekcije za saradnju sa Rusijom, Belorusijom i Kazahstacom, a PKS ima predstavništvo u Moskvi.

Još jednom ističemo, da samo uz međusobni dogovor, korišćenje spomenute logistike, kao i uz maksimalnu pomoć i drugih resora (građevinarstvo i investicije), privrednici mogu da računaju na zajednički nastup na ovom tržištu. Takođe će biti neophodna pomoć i uključenje srpskih firmi koje su već prisutne na tržištu Unije: Simpo, Enterijer Janković, Entero, Ktitor i drugi. U svakom slučaju, imamo vremena za pripremu, ali se mora shvatiti da je predstojeći posao veoma ozbiljan i odgovoran. ■

Strateška partnerstva drvne industrije Slovenije i Srbije

Cilj - zajednički nastup na

PIŠE: **Bernard Likar, Drvni klaster Slovenije**

Slovenačka i srpska drvna industrija veoma su komplementarne po pitanju strukture sirovinske baze i proizvoda. Još pamtimo vremena kada je obim robne razmene između slovenačke i srpske drvne industrije bio mnogo značajniji nego sada. U ovom trenutku, sa približavanjem Srbije Evropskoj Uniji, otvaraju se nove mogućnosti za razvoj i rast drvne industrije kao privredne grane. Sa druge strane slovenački proizvodi još uvijek imaju određen trend u očima srpskih potrošača. To znači, da postoje uslovi za razvoj međusobne saradnje u obostranu korist.

Prema statistici iz 2009. godine, Slovenija je preko 62% pošumljena i taj procenat još uвijek raste, jer mobilizacija drveta iz privatnih šuma nije dovoljno velika. Vlastnička struktura šuma je 28:72 u korist oko 250.000 privatnih vlasnika, koji zbog vrlo malih parcela nemaju velikog interesa za seču. Zaliha drveta u šumama je inače 322 miliona m³ a svake godine priraste oko 7,8 miliona m³ drveta. U 2009. godini bilo je posećeno 3,7 miliona m³ drveta (60% četinara i 40% lišćara). Trenutna seča predstavlja tek 70% ukupno moguće.

I slovenačka drvna industrija oseća svetsku finansijsku krizu, prvenstveno proizvodnja nameštaja. Sa druge strane sve jače klimatske promene mogu biti i prilika za razvoj! Naime drvo zbog svojih pozitivnih svojstava postaje deo rešenja klimatskih promena. Proizvodi od drveta predstavljaju skladište CO₂ za vreme svoje upotrebe, a šume su najveći potrošači CO₂.

Ipak Slovenija ima tek dva obnovljiva prirodna resursa, vodu i drvo. Zato smatramo, da je bogastvo drvne sirovine jedna od glavnih osnova za budući razvoj grane! Na žalost, u ovom trenutku ne postoji zvanična državna strategija razvoja drvne industrije ili povećanja upotrebe drveta, ali stvari se polako okreću na bolje. Prva lastavica koje najavljuje promenu odnosa države prema drvetu je primena programa sufinansiranja stambenog nameštaja i montažnih kuća, a u pripremi je i uredba o zelenim javnim narudžbama, kako bi državna uprava nabavljala proizvode koji su napravljeni s minimalnim negativnim uticajem na okolinu. Zbog svojih svojstva drvo vrlo dobro upada u koncept zelenih javnih narudžbi.

Inače, u Slovenačkoj drvnoindustrijskoj grani 2009. godine bilo je 856 preduzeća sa 14.589 zaposlenih što iznosi oko 3% svih zaposlenih prerađivačkog sektora. Ukupni prihodi su 2009. godine iznosili 926 miliona €, 2008. godine 1.191 miliona € i 2007. godine 1.320 miliona €. Zbog velikog pada prodaje (u segmentu nameštaja i 40-50%), drvna industrija je 2009. godine ostvarila neto čisti gubitak u visini 24,4 miliona €! Dodana vrednost po zaposlenom u drvojnoj industriji u 2009. godini iznosila je 19.770 dok je u 2007. iznosila 20.614 €. Kao primer 2006. godine u drvojnoj industriji Evropske unije dodana vrednost po zaposlenom bila je oko 27.500 €. Prosečna bruto plata u 2009. godini je u drvojnoj industriji Slovenije iznosila 981 €.

Slovenačka drvna industrija je neto izvoznik. Direktni izvoz u 2009. godini iznosio je 437 miliona € (2008. godine 577 miliona €, 2007. godine 661 milion €) a uvoz 163 miliona € (2008. godine 240 miliona €, 2007. godine 296 miliona €). Udeo izvoza u ukupnoj prodaji 2009. iznosio je 47%.

LAKITRANS K.D. ČAČAK
Parmenac bb, Magacin: Milana Miloševića 1
Tel: +381 32 358-644
Mob. tel: +381 63 601 736, 63 669 273
E-mail: dado09@eunet.rs * www.lakitrans.co.rs

PROIZVODNJA I PRODAJA

NOVE I POLOVNE MAŠINE ZA OBRAĐU DRVETA

trećim tržištima

Slovenačka drvna industrija stalno stvara suficit izvoza iznad uvoza! U 2009. se suficit robne razmene smanjio i po prvi put u poslednjih 10 godina pao ispod 300 miliona €.

Glavna izvozna tržišta su: Italija, Nemačka, Hrvatska, Austrija, a uvozna tržišta su: Italija, Nemačka, Austrija, Hrvatska.

Robna razmerna drvnih proizvoda i materiala između Slovenija i Srbije trenutno je na nivou oko 40 miliona € i ima mogućnost rasta.

Da bi podpomogli rast robne razmene, Udruženje drvne industrije privredne komore Slovenije i Drvni klaster Slovenije, pokrenuli su program internacionalizacije za stvaranje uslova i aktivnosti, kojima bi mogli pomoći preduzećima kod novih poslova.

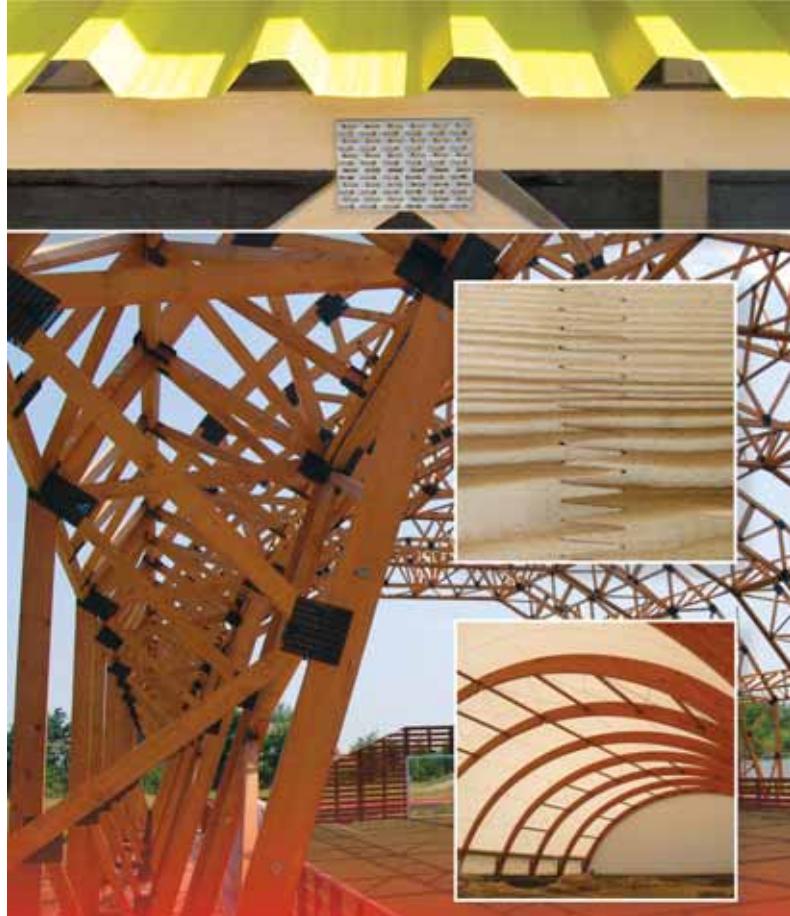
U Kranjskoj Gori je 21.5.2008. godine osnovana mreža drvnoindustrijskih klastera srednje i jugoistočne Evrope (SCENet FB Clusters). Glavni ciljevi osnivanja ove mreže su edukacija i transfer znanja, internacionalni razvojni i istraživački projekti i stvaranje novih poslovnih mogućnosti. Pored klastera sa područja centralne i juga istočne Evrope, pridruženi su članovi i Privredne komore Hrvatske i Slovenije. Mreža predstavlja platformu za povezivanje i zajedničke aktivnosti ili projekte. Aktivnosti mreže možete pratiti preko web sajta: www.fbclusters.net.

U 2010. godini Drvni klaster Slovenije uspeo je zajedno sa Agencijom za drvo i Udruženjem drvne industrije privredne komore Slovenije, pokrenuti poseban projekat Potpora srpskoj drvorerađivačkoj industriji kod prodora na međunarodno tržište, sufinansiran sa strane Oficijalne razvojne pomoći republike Slovenije. U okviru tog projekta, predviđena je serija B2B matchmaking susreta slovenačkih i srpskih preduzeća, u koje se mogu ukloniti i preduzeća sa područja JI Evrope. U 2010. godini već su izvedena dva ovakva događaja; u septembru u Ljubljani i u novembru u Beogradu. Ova dva događaja pratilo je oko 100 preduzeća i predstavnika državnih i sektorskih institucija. U narednoj godini planirano je više ovakvih matchmaking događaja. Prvi naredni susret je planiran 10. marta u Ljubljani, a onda u mesecu maju u Ivanjici, na Saboru drvorerađivača. Još dva događaja planirana su za jesen 2011. godine.

Zbog velikog interesa za korišćenje povoljnosti carinskog sporazuma sa Ruskom federacijom, u sklopu projekta izvodi se i poseban program razvoja koperacija sa ciljem zajedničkog nastupa na trećim tržištima. U taj program mogu se uključiti preduzeća koja traže pouzdane partnera za kooperacije i ulaganja u proizvodnju. Za srpska preduzeća obaviće se obuka pravljenja strategija i uvođenja inovativnosti, organizovaće se više međusobnih individualnih poseta i pomoći kod formiranja dobrog poslovnog koncepta zajedničkog izlazka na treća tržišta sa fokusom na Rusku federaciju. U taj posebni program do sada se uključilo 18 preduzeća, po 9 na svakoj strani. Ovom prilikom pozivamo sva srpska preduzeća koja se žele ukući u ovaj posebni program, da se javi Agenciji za drvo, Beograd.

Interes preduzeća i odlična ostvarena saradnja, ne samo između Agencije za drvo, Drvnog klatera i Udruženja, nego i sa državnim institucijama (ministarstva, ambasade, SIEPA, JAPTI, GZS, PKS, ŠF) daju nam dobru osnovu za daljni razvoj i ostvarivanje značajnih rezultata, koji bi mogli biti od obostrane koristi. ■

januar 2011.

→ **Drvene konstrukcije u arhitekturi i građevinarstvu**

→ **LKV**
Laki Krovni Vezači

→ **LLD**
Lepljeno Lamelirano Drvo

→ **Industrijski i poljoprivredni objekti**
magacini, proizvodne hale, paletna skladišta, štale, senice...

→ **Sportski LKV objekti**
montažne "balon" hale i nadstrešnice

→ **Mansardni i lučni krovovi**
javni objekti, stambene zgrade, kuće...

→ **Proizvodnja čeličnog pocinkovanog bojenog trapeznog lima**
LKV PRIME®

→ **Horizontalni i vertikalni OLUCI**
sa svim pratećim priborom

→ **Krovni i fasadni PANELI**

→ **Antikondenzacijska FOLIJA**

→ **VIJCI** i ostala prateća oprema

LKV CENTAR

Ugrinovačka 270p, Dobanovci, Beograd
tel./fax: 011/ 8468 090, 8468 096
e-mail: office@lkvcentar.com

www.lkvcentar.com www.limovi.com www.sport-hala.com

Agencija za drvo -

Agencija za drvo je na proteklom Sajmu nameštaja u Beogradu kao i predhodnih godina tradicionalno imala svoj izlagački štand. Predstavnici Agencije za drvo su bili domaćini B2B & matchmaking susreta, uz podršku Lesarskog grozda, MERR-a i JAPTI-a kao saradnika na projektu bilateralne saradnje. Osnovu saradnje čine strateška partnerstva za zajednički nastup na trećim tržištima. Sastanak je održan 17. novembra 2010. godine na beogradskom Sajmu nameštaja, a na zajedničkoj plenarnoj sednici održana su predavanja na temu *Srpska drvna industrija, aktuelnosti i poslovne prilike* (Prof. dr Zdravko Popović); *Sporazum Republike Srbije i Rusije o slobodnoj trgovini* (Vladimir Burda i Rašo Milić, PKS); *Plasman drvne industrije kroz razvoj bilateralnih odnosa na rusko tržište* (Zlata Tica, Triumph Company) i *Slovenačka drvna industrija, program bilateralne razvojne saradnje Slovenije i Srbije* (Bernard Likar, Lesarski grozđ).

Na sastanku je detaljnije predstavljen program strategije nastupa na tržištu Ruske Federacije u 2011. godini. Sastanak je uspešno održan uz pristvo većeg broja zainteresovanih privrednika sa teritorije bivše Jugoslavije sa zajedničkim ciljem udruživanja i jačanja strategija poslovne saradnje i osvajanja novih tržišta. U okviru ovog projekta je već održan jedan pripremni sastanak u Sloveniji, krajem septembra 2010. godine, na kome su se susreli rukovodilac projekta i realizatori modula koji se odnosi na sprovođenje treninga (početkom 2011. godine) o razvoju strategije preduzeća i upravljanju inovacijama, a već je prikupljen i pričlan broj profila preduzeća, iz oba klastera, koja žele da učestvuju u realizaciji projekta i ostvare sopstvene benefite. Rukovodilac projekta je dipl.ing. Bernard Likar a koordinator aktivnosti u Srbiji je prof. dr Zdravko Popović.

Slovenačka delegacija je posetila i dve fabrike građevinske stolarije i školskog nameštaja u Obrenovcu (ZIDAR i NAŠA ŠKOLA) i fabriku nameštaja i građevinske stolarije u Novoj Pazovi (ENTERO), pri čemu su izrazili izuzetno pozitivan stav o radu i tehnologijama istih.

SECEP-ov Projekat za unapređenje konkurenčnosti i promociju izvoza je održan u decembru u Beogradu sa ciljem međuklasterske saradnje kroz aktivne radionice. SECEP-ov stručnjak za klaster iz Hrvatske Boris Krsta-

nović predstavio je učesnicima domaće i regionalno iskustvo u razmeni ideja i iskustava klastera u cilju poboljšanja poslovanja. Sastanku je prisustvovao i predstavnik Agencije za drvo (M. Mededović). Na radio-nici je posebno bilo reči o pomoći postojećim naprednim klasterima u usavršavanju klasterskih aktivnosti, kao i o budućoj stručnoj pomoći na prednjim klasterima u realizaciji poslovnih inicijativa.

U decembru 2010. godine mr Marco Bruseschi (Confindustria Udine) i predsednik UO Agencije za drvo Rajko Sredanović potpisali su spo-

U periodu od aprila do kraja prošle godine, Agencija za drvo je baš kao što je i najvaljivala, organizovala dva velika skupa. Za razliku od prvog tromesečja, kada se radilo uglavnom na pripremnim aktivnostima, prethodni period je obilovalo događajima u kojima je Agencija za drvo konkretnizovala svoje delovanje. Organizacija izlaganja na Sajmu građevinarstva i Kongresa o upotrebi drveta u graditeljstvu su zahtevale detaljno planiranje i rad s obzirom na svoj značaj.

Od 13. do 19. aprila prošle godine, Agencija za drvo je bila na beogradskom Sajmu građevinarstva, zajedno sa svojim članovima. Kao i prethodnih godina, na otvorenom prostoru smo zajedno sa našim članom, JELA DOM iz Vrnjačke Banje, na izložbenom delu predstavili jedan model montažne kuće, gde su posetnici bili u prilici da se više informišu o radu Agencije za drvo, postanu njeni članovi kao i da dobiju detaljne informacije o daljim planiranim aktivnostima. Sajam građevine je još jednom potvrdio zašto nosi epitet najposećenije sajamske manifestacije, pa je i u ovim kriznim vremenima imao posetu na visokom nivou. Pored firme JELA DOM na Sajmu je u okviru programa zajedničkog izlaganja naših članica sa Agencijom za drvo bila prisutna i firma TOPLICA DRVO iz Beograda.

Pored izlagačkih aktivnosti u periodu Sajma, Agencija za drvo je bila domaćin partnerima iz Austrije, Holzcluster-u Steiermark. Obilazak Sajma je iskorišćen za posetu našim članicama kao i podrška gostima iz Štajerske koji su takođe bili prisutni kao izlagači na beogradskom Sajmu građevinarstva. Uz ove aktivnosti, sprovedeni su finalni dogovori oko aktivnosti vezanih za organizaciju Kongresa o upotrebi drveta u građevinarstvu.

Dugo najavljujivi Kongres o upotrebi drveta u građevinarstvu pod nazivom *Inovativno s drvetom u urbanim sredinama*, održan je u Beogradu, u Sava centru 17. juna 2010. godine. Eminentni predavači iz Austrije, Srbije i Italije posetiocima su prezentovali svoje ideje i načine upotrebe drveta, koji su u skladu sa svetskim arhitektonskim trendovima. Skupom je predsedavao dr Zdravko Popović, doskorašnji predsednik UO Agencije za drvo.

i za danas i za sutra
UNIVERZALNA DRVO-ALUMINIJUMSKA STOLARIJA
Montiramo aluminiјum na drvenu stolariju
UNIDAS
Beograd, Đuće i Dragoljuba 1b
tel/fax: 011/ 233-46-99, 232-28-88
www.unidas.co.rs, e-mail: unidas@unidas.co.rs

- DRVNOINDUSTRIJSKI KLASTER

Klaster je grupa srodnih preduzeća ili udruženja proizvođača iz jedne grane, uključujući i proizvođače sirovina, kao i vladinih i nevladinih organizacija i naučnih i obrazovnih institucija koje udružene rešavaju zajedničke probleme, unapređuju poslovanje, postižu uspeh u određenom segmentu delatnosti i natprosečnu konkurentnost i promociju u zemlji i inostranstvu.

razum o bilateralnoj saradnji, kroz planiranje i sprovođenje zajedničkih aktivnosti sa ciljem razvoja kvalitetnijih razmena poslovnih znanja, razvoja trgovine, investicija... Saradnja između ugovornih strana će prvenstveno biti usmerena na sledeće oblasti:

- Razmena iskustava između dva udruženja i njegovih članova;
- Razmena poslovnih znanja, know-how i ekspertiza među kompanijama;
- Olakšavanje i promociju trgovine i investicija;
- Organizacija zajedničkih edukativnih seminara i radionica, sa posebnim fokusom na dizajn, sertifikaciju, standarde itd.;

Drugi po redu kongres je aktivnost na kojoj se Agencija za drvo pojavljuje kao suorganizator zajedno sa Inženjerskom komorom Srbije. Glavni inicijator jeste austrijski Proholz, sa svojim Holzcluster-om Steiermark. Veliko interesovanje u danima koji su prethodili kongresu, potvrdilo je preko 400 učesnika, inženjera prerade drveta i šumarstva, arhitekture i građevinarstva.

Skup su otvorili predstavnici Proholz-a, Agencije za drvo kao i Inženjerske komore Srbije. Potom su reč dobili predavači, najpre Jöbstl, sa tehničkog univerziteta Graz, zatim Nicola Finato Sistem Costruzioni iz Modene i njegov kolega Roberto Modena, Holzbau AG, takođe iz Italije. Domaći predavači, dr Tatjana Kočetov-Misulić i prof. dr Kujundžić su izneli iskustva i svoje viđenje gradnje drvetom u Srbiji. Na kraju su sledila predavanja arhitekta Werner-a Nussmuller-a i Dr Josef-a Koppelnuber-a iz grupacije SEEWOOD. Nakon toga, usledila je diskusija koja je uključila aktivno učešće publike.

Nadamo se da ćemo tradiciju nastaviti i ove godine i da će kongres o upotrebi drveta u građevinarstvu postati mesto na kome će posetiovići moći da dobijaju najnovije informacije i trendove iz sfere arhitekture i građevinarstva drvetom. Dalje informacije kao i fotografije i prezentacije sa kongresa možete preuzeti na internet adresi www.gradimo-drvetom.rs.

Poslednja u nizu aktivnosti Agencije za drvo u prethodnom periodu bilo je i prisustvo na radionici o klasterima u Srbiji u organizaciji SECEP-a. Uz aktivno učešće svih značajnijih klastera u Srbiji, raspravljaljalo se o problemima sa kojima se susreću klasteri u svom radu kao i načinama prevaražilaženja istih. Skupu, koji je organizovan u Aeroklubu u Beogradu, prisustvovali su i predstavnici međunarodnih organizacija i klastera u okruženju koji su svojim dobrim primerima takođe doprineli novim idejama i mogućnostima koje klasteri pružaju svojim korisnicima.

Sve ostale informacije u vezi sa radom klastera drvorerađivača možete saznati posredstvom telefona (+381 11 3392 473), mailom ili dolaskom u sedište Agencije za drvo. Ukoliko želite da postanete naš novi član, popunite pristupnicu i pošaljite je preko web stranice www.agencijazadrvo.rs, preko koje možete i online da se učlanite.

PRIPREMIO: dipl. ing. Vladan Jelkić

Agencija za drvo

Viline vode 6
11000 Beograd
tel: +381 11 3392 473
fax: +381 11 3217 494
office@agencijazadrvo.rs
www.agencijazadrvo.rs

- Organizacija konferencije i konsultacije između preduzeća;
- Razmena poslovnih delegacija na nivou izvršnih direktora, dizajnera, distributera.

Agencija za drvo pod opisom delatnosti podrazumeva i:

- Kompletan servis vezan za spoljnu i unutrašnju trgovinu drvetom i proizvodima od drveta;
- Projektovanje tehnoloških procesa u drvoindustriji: pilane, sušare, parionice, finalni pogoni, fabrike furnira, šperploča i sl.;
- Izrada investicionih programa;
- Izrada biznis planova;
- Determinacija vrsta drveta;
- Svojstva i upotrebljivost domaćih i stranih vrsta drveta;
- Fitosanitarni pregledi drveta i proizvoda od drveta;
- Pregled preporuke za sanaciju i sanacija oštećenja drveta nastalih od gljiva i insekata;
- Određivanje vlažnosti drveta i proizvoda od drveta;
- Istraživanja stranih i domaćeg tržišta;
- Izrada internet prezentacija;
- Stručni konsalting.

Sve ostale informacije u vezi sa radom Agencije za drvo i klastera drvorerađivača možete saznati posredstvom telefona (+381 11 3392 473), mailom ili dolaskom u sedište Agencije za drvo (Upravna zgrada fabrike DUGA u Beogradu). Ukoliko želite da postanete naš novi član, popunite pristupnicu i pošaljite je preko web stranice www.agencijazadrvo.rs, preko koje možete i online da se učlanite.

PRIPREMILA: dipl.ing. Mirjana D. Međedović

AKE
Djantar

Alati za obradu drveta

- Kružne testere sa TM i DIA zupcima
- Ostali TM i DIA alati

Mašine za obradu drveta

- Formatizer
- Kantarice
- Stolarske mašine
- Viševretene bušilice
- Brusilice
- Obrada furnira
- Otprašivanje i briketiranje

Oštrenje TM i DIA testera i alata

AKE-Djantar d.o.o.

24300 Bačka Topola · Glavna 60
tel/fax. 024/715-849, 711-053
ake@ake-djantar.com · www.ake.de

BRZI EKSERI SRBIJE

KLAMEKS d.o.o. Vranje, Srbija

Neradovac bb

Tel: +381 (0)17 44 33 10, +381 (0)65-KLAMEKS

Fax: +381 (0)17 44 33 11

www.klameks.rs, e-mail: info@klameks.rs

sik simpo

KLAMERICE

Za sve vrste pneumatskih električnih i mehaničkih alata

SIK d.o.o. Vranje, Srbija

tel: 017 44 33 00, fax: 017 44 33 02

www.sik.rs, e-mail: sik@ptt.rs

Izrađeno od drveta

© corbis.com/stockphoto

Ploče od iverice
sirove ploče od iverice | oplemenjene ploče od iverice

Unutrašnja vrata
glatka vrata | stilski vrata

Rezana građa
rezana građa građevinskog kvaliteta |
rezana građa stolarskog kvaliteta

NOVO - KONSTRUKCIJSKA PLOČA LSB
Alternativa za OSB-3 ploče

LESNA TIP Otiški Vrh d.d.

Ljubazni do prirode i okoline

Lesna TIP Tovarna ivernih plošč Otiški Vrh d.d.,
Šentjanž pri Dravogradu 133, SI – 2373 Šentjanž pri Dravogradu

www.lesna-tip.si | info@lesna-tip.si

Lesna na novoj lokaciji u Srbiji
Dom-Lesna d.o.o. | Kralja Petra I br.334 | Mladićevac, Srbija | +381654012242

Spačva parketi i furnir

Pozivamo investitore, izvođače radova i trgovine građevinskim materijalom da nas kontaktiraju u vezi novog partnerskog programa koji Spačva uvodi od jeseni 2006.

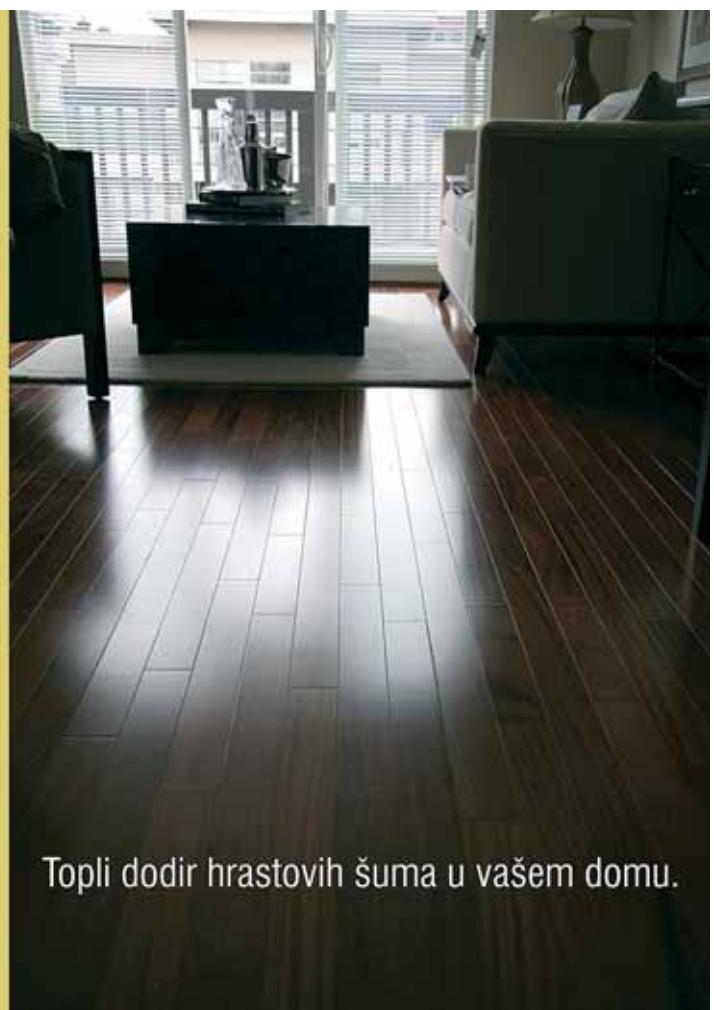

SPAČVA®

Kontakt:
Spačva d.d.
Duga ulica 181
Vinkovci - HR

Tel.: + 385 32 303 399
Fax: + 385 32 303 421

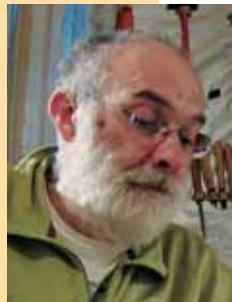
spacva@spacva.hr • www.spacva.hr

Topli dodir hrastovih šuma u vašem domu.

Tekst o pozlati kao
tehnici ukrašavanja drveta
objavljujemo u tri nastavka.

Pozlata

PIŠE: prof. Zvonko Petković

Period srednjeg veka je upečatljivo pod velikim uticajem crkve. Preko crkvenih velikodostojnika vršeni su veliki pritisci na umetnike koji su na svojim delima takođe pokazivali veliko znanje i umeće, ali na jedan potpuno drugačiji način. Asketska forma figure u ovom, skoro petnaestovековnom periodu, zamenjuje realistične prikaze grčkih i rimske umetnika, i sve što se pojavljuje u primjenjenoj umetnosti, vezano je za potrebe crkve (razni predmeti: čaše, putiri, dekorativni predmeti, mobilijar itd.).

Kovačke radionice su bile u ekspanziji u ovom periodu (sl. 24 i sl. 25), pa je verovatno to dovelo do formiranja još jedne tehnike koja je bila veoma zastupljena, pogotovo u gotici, tauširanje. Tehnika koja se radila iskivanjem, tj. umetanjem zlatnih niti u pripremljeni metalni površine „graviranu“ i dugotrajnim iskivanjem se zlatom popunjavao pripremljeni prostor ostavljajući predivne „čipkaste“ tragove (sl. 26). Primenama tehnike tauširanja je bila najizraženija kod pravljenja oružja i opreme za srednjovekovne viteze, ali takođe i za predmete koji su bili u upotrebi crkvenih posluženja (sl. 27) gde je prikazan šлем krstaškog viteza iz 1099. godine, obredna statua sa likom Frederick I, Barbarossa 1121. do 1190. godine.

U periodu srednjeg veka pojavljuje se još jedna tehnika, koja je direktno povezana sa zlatom, ali se odnosi na tekstil. Zlatotevez je bio jednostavno „potreba“, manir skoro kompletног perioda, i romanike i gotike. (sl. 28). Radio se tako što je na, tkanini bio apliciran deo od svitka konopljinog vlakna „mala pletenica“, a onda se nitima zlatnog konca preko te aplikacije popunjavao kompletan prostor. Ovo su bile ispunjene forme na tkanini. Primenu je imao kod odo-

Pozlata je nanošenje zlata na drvenu, metalnu ili neku drugu podlogu. Uobičajeni postupak pozlate drveta (ponekad i metala) jeste nanošenje veoma tankih, zlatnih listića na podlogu (poliment), premazanu tinkturom u kojoj između ostalog ima i lepka od ribljeg mehura, ili nekog drugog lepka npr: belance, sok od belog luka, lepak od zečijih kožica, „mikstion“ itd.

ra crkvenih velikodostojnika, za vladarske ogrtače, za izradu zastava itd. (sl. 29).

Predmeta sa dekorativnim prizvukom u profanim enterijerima, skoro da nije bilo, sem u zamkovima u kojima su živeli vladari i plemići. Ono što je najčešće krasilo zidove nekih odaja bili su uglavnom grbovi porodica ili bogato ukrašavani paradni štitovi, koji su obavezno bili bar u detaljima rađeni tehnikom pozlate na drvenoj površini (sl.

30). Na (sl. 31) prikazan je rekonstruisan postupak rada sa zlatnim listićima na jednom detalju koji je bio karakterističan za XI veka, a primenjivan je za izradu korica za crkvene knjige, kao i u izradi ikona i dekoracije drvenih detalja na mobilijaru. Geso – džeso je osnovna podloga kojom se premazivala pripremljena drvena površina. Svaka radio-nica je imala svoju recepturu za pripremu, koja je držana u strogoj tajnosti. Osnovni

u srednjem veku

II deo

sastojak je „bolonjski gips“, ili mnogo češće nazvan jednostavno – BOLONJSKA KREDA (ime pogrešno po sastavu, ali ne i po funkciji). Ovaj specijalno pripremljen gips cenjen pogotovo u tehnici pozlate kao GESSO A DORARE, koristio se od davnina za prepariranje drveta. Poznat kao podloga u egiptskom zidnom slikarstvu u kasnijim periodima se često spominje kao punilo u preparacijama. Proces pripreme među prvima je zabeležio Cenini: „...sada ti je potreban onaj gips što ga zovu fini gips, ...čičen celi mesec dana i držan vlažan u jednoj stupi. Menjaj svaki dan gipsu vodu da se ne bi pokvario i tako mu oduzimaj svu njegovu toplotu, postaće mek kao sivila. Onda se voda prospere i prave se hlepčići koji se ostave da se osuše... Uzmi jednu čistu posudu, da ne bude masna; najbolje ako je od stakla. Uzmi tkani nu u kojoj je tvoj gips i nožem ga tanko iseci kao da je sir, stavljaj ga u posudu, sipaj odozgo vezivo, i rukama mesi gips kao da je testo za pečenje, mesi ga pažljivo i tako da ne ostane ni mrvica. Zatim stavi svoju posudu sa zamешanim gipsom u veći sud vrele vode; tako se gips greje, ali ne sme da provri; ako prokruva, onda je propao. Kad se zagreje, uzmi svoju ploču i zamoći veliku četku od meke dlake u posudu tako da ne bude ni malo ni mnogo natopljena i maži...“

Nanošenje zlatnih listića radi se posebnim četkama sa najfinijom dlakom preko polimera ili polimenta; to je jedina pozlata koja omogućava poliranje metalne folije do

„visokog“ metalnog sjaja (sl. 32). Poliment je fina, i naročito pripremljena, tutkalom vezana kreda, odnosno glina, obojena žutom, crvenom ili sivom bojom (žuti, crveni ili sivi poliment). Kao kreda koristi se najčešće beli ili crveni bolus; najcenjeniji je crveni bolus (dobar bolus sona kiselina rastvara uz žuto obojeni rastvor). Po starim recepturama ovaj poliment se isitnjavao u avanu, zatim se razređivao vodom do odgovarajuće razmazivosti; u literaturi se pominje da je dobro polimentu, već razmućenom, dodati 5% zečijeg tutkala ili, još bolje – ribljeg

mehura. Tirolski pozlatari dodavali su jaje, a spominje se i dodatak samo belanceta. Nekada se poliment pripremao u pozlatarskim radionicama prema strogo čuvanim recepturama. Jedan od recepata koji se primenjuje u srednjem veku je: tzv „nemački poliment“ (45g venecijanskog terpentina, 25g sirovog pčelinjeg voska, 20g jelenjeg loja, 10g kitove masti 3000g bolusa); ili AMBO-LI (poliment po Hermenei – 18 drama crvenog bolusa (koji u sebi ima bele đile kaolina), 2 drama carigradskog okera, ½ drama minijuma, ½ drama loja i ½ drama žive; sve se ovo pomeša zajedno i ujednači sa ribanjem u tarioniku, pomeša se sa belancetom (ponekad i sa malo sapuna) i grunda na onim mestima gde će se pozlaćivati. (DRAM je jedinica mere koja se više ne upotrebljava; verovatno se radi o sledećem redu veličina: 1 funta – 12 unci – 96 drama, ili 1 kg 564,38 drama, što znači da 1 dram teži oko 2 gr – navod profesor Medića).

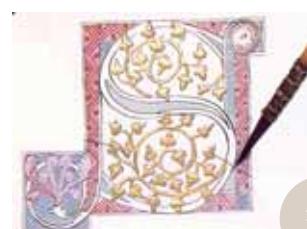
Poliranje pozlaćenih delova se radilo vučijim zubom, zubom od medveda ili spe-

31

32

33

34

35

36

29

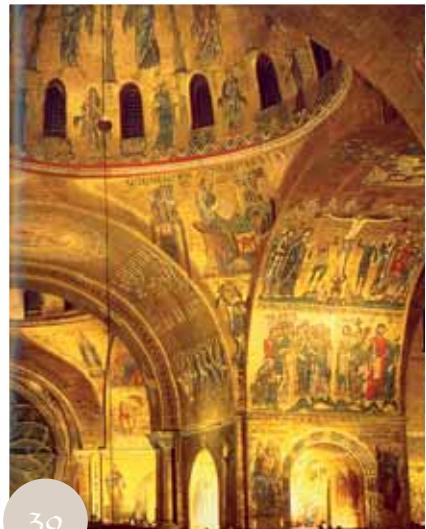
30

37

38

39

40

41

cijalno obrađenim vrhom od bivoljeg roga (sl. 33 i sl. 35) srednjevekovne alatke za pozlaćivanje. Na sl. 34 se vidi finalni pozlaćeni ukras.

Možda i najvredniji predmeti primenjene umetnosti srednjeg veka bili su relikvijari, koji su zbog svoje važnosti uvek bili pozlaćivani (sl. 36).

Prosto bi bilo nezamislivo pričati o pozlati, kao tehnici ukrašavanja, a ne pomenuti bar deo onoga što je urađeno u ikonopisu. Ikona je neodvojivi deo pravoslavne tradicije. Bez nje je teško zamisliti pravoslavni hram i bogosluženje, dom pravoslavnog čoveka i njegov život. Rađa li se čovek ili umire, odlazi li na dalek put ili počinje

neki posao, njegov život prati lik sveca – IKONA. Reč „ikona“ – znači lik, prikazivanje, portret. Leontije, Episkop Napulja Kiparskoga, u VII veku na Istoku u svojih pet knjiga iscrpno i duboko objašnjava smisao ikone. Oci Trulskog (Peto-Šestog) Sabora su pri kraju VII veka (691.g.) doneli specijalni zaključak koji se tiče slikanja ikone (82. pravilo). U njemu se govori da poštujući „stare praobraze i senke, koje su Crkvi predane kao simboli i predznaci (same) Istine... određujemo: da se od sada i na ikonama izobražava, umesto staro (zavetno) ga jagnjeta, naslikan po čovečijoj prirodi lik Jagnjeta (Božijeg) koje uzima na Sebe grehe Svetu – Hrista Boga našega...“ Zlato na ikonama predstavlja uzvišenu svetlost, simbolizuje oreol oko glave svetaca, a u vizuelnom smislu predstavlja moć koja isijava iz same predstave (sl. 37). (Na ovoj ikoni predstavljen je Hristos Svedržitelj, 60. godine XIII veka, 120x90. Manastir Hilandar, Atos). Ovo je najverovatnije jedna od najboljih ikona Spasitelja koje su stvorene u vizantinskom slikarstvu XIII veka. Lik je lep zbog plemenite ljudske lepote. Niklada još u vizantinskom slikarstvu lik Spasitelja nije bio toliko blizak čoveku i postavljen tako naporedo sa njim. Na sl. 38 prikazana je Bogorodica, deisis, kraj XIV veka, 210x109. Blagoveštanski Sabor Moskovskog Kremlja, Moskva. Fragment.

Crkva Svetog Marka u Veneciji je takođe još jedan grandiozni poduhvat vizantinske umetnosti, gde se tehnika pozlate ogleda i u mozaičnom segmentu zidnih obloga (sl. 39). Iz iste crkve je i ikona Arhangela Mihaila iz XI veka, jedno od remek dela vizantinske umetnosti (sl. 40). Relikvijar Svetog Đorđa, srebro sa pozlatom, zlato i emajl, Venecijanska umetnost XIII veka (sl. 41). ■

"INB-PROIZVODNJA" d.o.o.
www.inbjmok.com

24210 - Bajmok, Štrosmajerova 14
Tel. +381 (24) 762-568, 762-003, 755 440

Izrada stolica, stolova i fotelja

Izrada nameštaja i po specijalnim zahtevima i narudžbinama

STARJI OD TRADICIJE

PREKO 60 GODINA POSTOJANJA, I DALJE U TRENDU

VULF

SUBOTICA
Masarikova 60
tel. 024/ 553 -194

ALATI ZA OBRADU DRVETA

PROIZVODNI PROGRAM:

burgije
nadstolna glodala
hobi glodala (za ručni frezer)
glodala za stolnu glodalicu
garniture za parket, brodski pod i lamperiju
garniture za građevinsku stolariju (prozori i vrata)
testere
abrihter noževi
alati sa izmenjivim pločicama
dijamantski alati
oštrenje dijamantskog alata
ostali alati po narudžbi

HOFFMANN-SCHWALBE.DE

SISTEM HOFFMANN LASTAVICE

... ZA SAVRŠEN REZULTAT

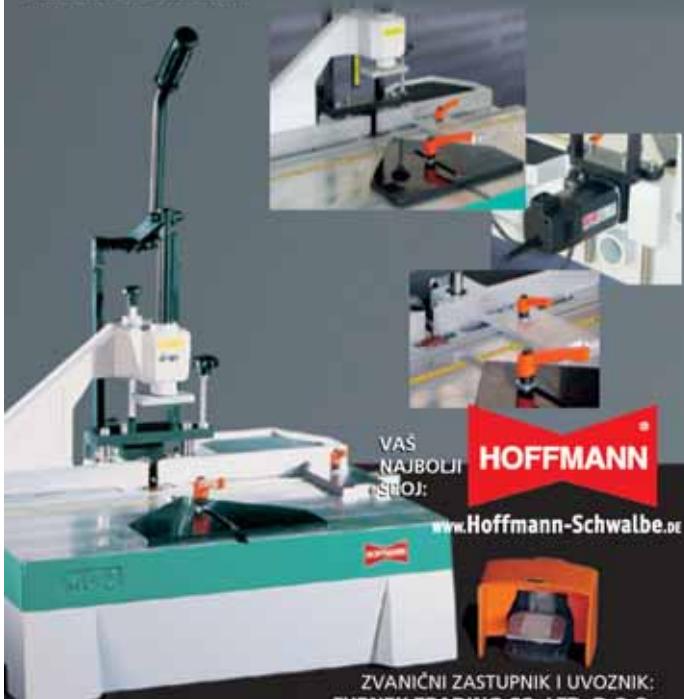
HOFFMANN SISTEM ZA SPAJANJE JE SAVRŠENO
EFIKASAN I PRIMENLJIV KAKO ZA MALE
STOLARSKE RADIONICE, TAKO I ZA VELIKE
INDUSTRIJE. SA OVIM SISTEMOM SE
ELIMINIŠU SVI POTENCIJALNI PROBLEMI.
RASPON PRIMENE OVOG SISTEMA JE OGROMAN
I KREĆE SE OD DELIKATNIH SPOJEVA DO
KONSTRUKCIJA KROVOVA I FASADA. POSTIŽE
SE DO 70% BRŽE SPAJANJE U ODNOŠU NA DRUGE SISTEME.

- SVE VRSTE SPOJEVA U PROIZVODNJI NAMEŠTAJA
- PROZORSKA I VRATNA KRILA
- RUKOHVATI
- LUKOVI I REŠETKASTE KONSTRUKCIJE
- FASADNE KONSTRUKCIJE

MAŠINSKA TEHNOLOGIJA

HOFFMANN NUDI VELIKU LEPEZU
MAŠINA ZA SASTAVE LASTAVIĆIN REP,
OD RUČNIH STONIH MODELA DO
VELIKIH KOMPЈUTERIZOVANIH
MAŠINA SA MNOGOSTRUKIM
Karakteristikama.

HOFFMANN

www.Hoffmann-Schwalbe.de

ZVANIČNI ZASTUPNIK I UVODZNIK:
FURNEX TRADING CO. LTD. D.O.O.
DUBROVAČKA 4, 11000 BEOGRAD, SRBIJA
Tel./fax. +381 /11/ 2639 014; 2639 716
www.furnextrading.com, e-mail: furnex@komline.net

Diskoloracija drveta vezana za sušenje

PIŠE: mr Goran Milić

Diskoloracija

Pod ovim terminom se uglavnom podrazumeva neželjena promena boje tokom sušenja drveta, odnosno boja koja se razlikuje od uobičajene za tu vrstu. Može obuhvatiti čitav komad drveta, ali se češće javlja u pojedinim delovima i to u vidu pruga, tačaka, nepravilnih oblika.

Postoje četiri grupe uzročnika diskoloracije: dejstvo živih organizama (gljive, bakterije); fiziološke reakcije u dubećem ili tek oborenom drvetu; hemijske i biohemijske reakcije. Uvek je moguća i kombinacija nekih od navedenih uzročnika. Gotovo bez obzira na uzrok, dugo stajanje trupaca ili sirove građe, kao i visoke temperature i visoke relativne vlažnosti vazduha pri sušenju, dovode do intenziviranja diskoloracije.

Braon/bele trake kod hrastovine

Vrsta: evropski hrastovi (*Quercus petraea*, *Quercus robur*...)

Kada se javlja: posle proreza trupaca, odnosno tokom prirodnog sušenja, a naročito posle veštačkog sušenja.

Opis: nepravilne svetle (bele) trake u odnosu na braon boju drveta. Diskoloraciju predstavljaju, dakle, svetle trake, a ne kako se to uobičajeno doživjava smeđe. (Slika 1.)

Uzrok: hidroliza i oksidacija tanina (polifensolna jedinjenja vrlo prisutna kod hrasta).

Kako sprijeći: sušenje građe na niskim temperaturama (ispod 30 °C) sve dok se ne dostigne vlažnost niža od 30% u unutrašnjosti drveta. Prethodno je potrebno prorezati trupce u što kraćem vremenu posle seče.

Taninske mrlje

Vrsta: evropski hrastovi (*Quercus petraea*, *Quercus robur*...), ali i druge vrste sa visokim

Slika 1. Braon/bele trake kod hrasta

Slika 2. Taninske mrlje na površini hrasta

Slika 3. Žute trake kod hrasta

sadržajem tanina (kesten, orah, neke tropske vrste).

Kada se javlja: javljaju se posle proreza trupaca, odnosno tokom prirodnog sušenja. Najčešće se javljaju tokom veštačkog sušenja, a relativno retko tokom parenja.

Opis: tamne, površinske diskoloracije nepravilnog oblika. (Slika 2.)

Uzrok: do obojavanja dolazi pri kontaktu vode (sa jonima gvožđa) sa taninom u drvetu. Naročito su česte pri nedovoljno dobrom radu sistema za navlaživanje u sušari, kada se umesto vrlo malih kapljica vode u obliku magle raspršuje mlaz vode koji kvasi građu. Mogu se javiti i usled kondenzacije vodene pare na površini građe, kada je vlažnost vazduha sviše visoka.

U ovom i narednim tekstovima pažnja je usmerena na pojave promene boje kod značajnih domaćih vrsta drveta. Za svaku diskoloraciju daće se naziv, vrsta drveta na kojoj se javlja, uzrok, opis i eventualni načini sprečavanja ili minimizovanja greške.

Osnova tekstova je u brošuri "Discolouration of timber in connection with drying" nastaloj kao rezultat rada na Cost Akciji E53 i udruženja European Drying Group, a čija je osnovna namena proširenje znanja ljudi koji se bave sušenjem u praksi.

Kako sprečiti: izbjeći kontakt vode sa građom (sa mlaznicama, kapljivanje, kondenzacija).

Žute trake

Vrsta: evropski hrastovi (*Quercus petraea*, *Quercus robur*...), kesten, orah.

Kada se javlja: posle proreza trupaca, odnosno tokom prirodnog sušenja, a naročito posle veštačkog sušenja.

Opis: žute trake, najčešće duž vlakanaca, prisutne samo u srčici. (Slika3.)

Uzrok: pretpostavlja se da je uzrok gljiva *Paecilomyces variotii*. Reakcija sa taninskim kiselinama i drugim ekstraktivima dovodi do obojavavanja, naročito u okolini letvica (špandli) i pri višim vlažnostima drveta. Gljiva izdržava temperature do 50°C, tako da je prisutna u prvim fazama veštačkog sušenja.

Kako sprečiti: brzina vazduha u sušari mora biti veća od 0.5 m/s, a relativna vlažnost vazduha niža od 80%. ■

Istraživački tim kompanije Guardian Industries iz Mičigena, SAD još početkom 2008. godine predstavio je novu generaciju vakuumskog zastakljivanja koje dostiže koeficijent toplotne provodljivosti R12 do R13 (obično staklo - R2).

Dvostruko vakuumsko zastakljivanje – prozori postaju izvor topline

R vrednost u anglosaksonском системи odgovara koeficijentu λ ($\text{m}^2\text{K}/\text{W}$, или $\text{m}^2\text{C}/\text{W}$), само što je u SAD i Velikoj Britaniji (umesto u metrima i Kelvinovim/Celzijusovim stepenima – Si sistem), izražena u stopama i Farenhajtima ($\text{ft}^2 \cdot ^\circ\text{F} \cdot \text{h}/\text{Btu}$). O kakvim izolacionim karakteristikama se zaista radi, najbolje govori podatak da obično staklo ima koeficijent od R1 do R2, a R12 je veličina koju dostiže termoizolovan zid.

Dovoljno je baciti letimičan pogled na zgrade koje su dobine platinaste, zlatne i srebrne LEED sertifikate za energetsku efikasnost i primetiti vizuelnu sličnost među njima. Kao najbolji primeri održive gradnje one doslovno sjaju – njihove fasade su najčešće kombinacija čelika i velikih staklenih površina. Samo u SAD, 30% energije za grejanje i hlađenje u objektima bude izgubljeno kroz otvore na fasadi, što na godišnjem nivou predstavlja 4,1 kvadrilion BTU jedinica energije (15 nula; BTU – British thermal unit – oko 1.06KJ).

Međutim, da bi bile postignute ozbiljnije uštede zastakljivanje se sada izvodi trostrukom (tri stakla i dve šupljine), pa je cena velika, prozori su znatno teži, a potrebno je i nekoliko slojeva zaštite.

Vakumsko dvostruko staklo

Koristeći se principom vakuumskog sloja, kakov se koristi za termose, istraživači Guar-

dian Industries-a napravili su prozor sa dvostrukim stakлом gde je šupljina 0,25mm (250 mikrona) pod pritiskom od 10^{-4} torr-a (1 torr = 0.00133322 bara/133.322 paskala; termosi imaju vakum od 10^{-6} torr-a).

Ovaj vakuumski sloj sprečava dva osnovna oblika protoka toplote – konvekciju i kondukciju, dok gubitke putem radijacije sprečava poseban zaštitni sloj na spoljašnjem staklu, takođe razvijen u laboratorijama kompanije Guardian Industries – ClimaGuard low-E (low emissivity – staklo sa ovom zaštitom po tvrdnjama proizvođača ima 50% bolje izolacione karakteristike).

Debljina stakala je od 7mm do 1,1cm, i u najosnovnijoj verziji dostiže koeficijent R5, a povećanjem debljine stakla, pritiska u vakuumu, itd. može se postići i minimalna toplotna provodljivost – koeficijenta R1.

Ovakvi koeficijenti toplotne provodljivosti prozora učiniće da prozori postanu izvor topline umesto mesta gde gubimo toplotnu energiju zimi jer će količina solarne energije koja kroz njih prodre u prostor biti veća od gubitaka koje prozor ima – kaže Stephen Selkowitz, autor ove studije, koji tvrdi sledeće:

– Kada bi svi prozori u SAD imali ovaj koeficijent toplotne provodljivosti vlasnici stanova uštedeli bi 15 milijardi dolara svake godine.

Trajnost drveta

PIŠE: mr Nebojša Todorović

Trajnost drveta spada u fizičko-hemijsko svojstvo koje predstavlja sposobnost drveta da se suprostavi raznim spoljašnjim uticajima. Drvo je zbog niza svojih prednosti (lepa prirodna boja, dobra mehanička svojstva, topotna izolacija i dr.) poznato kao jedan od najboljih materijala. Međutim, drvo je, kao materijal organskog porekla, podložno razgradnji koja ograničava njegovu prirodnu trajnost. Koliko će drvo ili neki proizvod od drveta da traje zavisi od velikog broja faktora, ali se svi oni generalno mogu svrstati u grupu faktora koji nisu nastali delovanjem živih bića – abiotički faktori (vatra, klima, mehanički uticaji, hemikalije i dr.) i u grupu koja je nastala delovanjem živih bića – biotički faktori (bakterije, gljive, insekti, čovek i dr.).

Intenzivnost delovanja pomenutih faktora prvenstveno zavisi od vrste drveta, mesta njegove upotrebe, stepena zaštite i dr. Svaka vrsta ima svoju prirodnu otpornost koja je definisana građom i strukturom drveta (rano i kasno drvo, srčevina...), prisustvom ekstraktiva koji deluju na bojenje odnosno oksidaciju i reakciju sa površinskim premazima, prisustvom smole i eteričnih ulja koja odbijaju vodu, vlažnošću drveta, hrapavošću površine, prisustvom čvorova i drugih nepravilnosti prilikom rasta stabla. Stara stabla su manje trajna od mlađih. Drvo zimske seče je trajnije od drveta letnje seče. Kod mnogih jedričavih vrsta, kao što su npr. hrast ili bagrem, srčevina je kvalitetnija od beljike, budući da je trajnija, stabilnija po dimenzijsama i tehnološki iskoristivija. Međutim, nemaju sve vrste srčevinu tako pozitivnim osobinama. Naprotiv, neke vrste drveta imaju obojen centralni deo koji je izazvan spoljašnjim uticajima i kao takav utiče i na fizička i na estetska svojstva drveta. Primer za to je lažna srčevina kod bukovine koja je estetska greška drveta nastala procesom oksidacije ćelija drveta usled povreda stabla (jedan od faktora).

Zbog svog porekla drvo je posebno osetljivo na biotičke faktore, među kojima su najopasnije gljive i insekti, mada ne treba zanemariti bakterije i morske štetočine. Na sveže posećenom drvetu se često pojavljuju bakterijska i gljivična okruženja koja mogu obojiti površinu drveta. To je na početku samo estetski problem, daljim delovanjem, gljive prodiru u drvo i izlučuju enzime zbog kojih se razlažu ekstraktivne materije, lignin ili celuloza. U povoljnim okolnostima gljive se najbrže šire po parenhimu, jer je tada brzina širenja i po više milimetara na dan. Ako neke gljive razlažu lignin, okolni deo drveta biće obojen belom bojom, dok će se ostatak naći u malim snopovima vlakana (bela trulež). Kod smeđe ili prizmatične truleži gljive napadaju celulozu, dok se lignin drobi u prizmatične komadiće. I kod bele i kod smeđe truleži drvo je već toliko razgrađeno da nikakva zaštita više nema smisla. Štetnost prisustva gljiva postoji tek onda ako spore dobiju

potrebnu vlagu, određenu temperaturu i pH koncentraciju. Gljive se najbolje razvijaju kada je vlažnost drveta minimalno 20%, odnosno na temperaturi vazduha od 20 do 30°C i pri relativnoj vlažnosti od 80%. Održavanje drveta kod niskih (manje od 5°C) ili visokih (više od 40°C) temperatura i/ili manje od 80% vlage vazduha zapravo je najprirodnija zaštita drveta.

Otpornost drveta na abiotičke faktore posebno je izražena izlaganjem drveta uticaju sunčeve svetlosti (UV zraka) i delovanju drugih atmosferskih faktora. Prvi znak delovanja jeste promena boje, a kasnije i površinska erozija. Pri tome je promena boje intenzivna samo u prvoj godini upotrebe, kada drvo dobija sivkastu boju, dok su dalje estetske promene zanemarive. Prema nekim istraživanjima, u zavisnosti od vrste drveta, površinska erozija će se videti posle stotinak godina i to do dubine od 6 do 8 mm. Prodiranje UV-zračenja nije duboko, a najveći rezultat je delimična razgradnja lignina. Budu-

Tabela 1.
Razred ugroženosti
i trajnosti
nekih vrsta drveća
prema njihovoj
prirodnoj otpornosti
(prema EN 335-2)

Razred ugroženosti

- Enterijer, nameštaj, vrata, parket
- 1.** · Vlažnost ispod 20%
- Insekti
- Pokriveni spoljašnji prostori, nadstrešnjica
- 2.** · Vlažnost iznad 20%
- Insekti i gljive
- Prozori, nepokriveni prostori koji nisu u dodiru sa vodom i zemljištem
- 3.** · Vlažnost povremeno ili učestalo iznad 20%
- Insekti i gljive
- U vodi i/ili zemlji, stubovi, železnički pragovi, drvene podlage
- 4.** · Vlažnost stalno iznad 20%
- Insekti i gljive
- U morskoj vodi
- 5.** · Vlažnost stalno iznad 20%
- Insekti i gljive

Razred trajnosti	1. VRLO OTPORNE (bagrem, tik, iroko)	2. OTPORNE (tisa, hrast)	3. UMERENO OTPORNE (ariš, bor, duglazija, orah, sapelj)	4. SLABO OTPORNE (jela, smrča, brest, okume)	5. NEOTPORNE (javor, divlji kesten, joha, breza, grab, bukva, jasen, topola, lipa)
1. VRLO OTPORNE (bagrem, tik, iroko)	+	+	+	+	+
2. OTPORNE (tisa, hrast)	+	+	+	+0	+0
3. UMERENO OTPORNE (ariš, bor, duglazija, orah, sapelj)	+	+	+	0	0
4. SLABO OTPORNE (jela, smrča, brest, okume)				-	-
5. NEOTPORNE (javor, divlji kesten, joha, breza, grab, bukva, jasen, topola, lipa)				-	-

+ dovoljna prirodna trajnost, +0 prirodna trajnost je zadovoljavajuća, dok se za posebne namene preporučuje zaštita, 0 za određene vrste prirodna trajnost je zadovoljavajuća ali je u zavisnosti od upotrebe zaštita ipak potrebna, -0 preporučuje se zaštita jer je prirodna trajnost dovoljna samo u izuzetnim slučajevima, - neophodna je zaštita

Tabela 2. Glavne karakteristike pojedinih domaćih vrsta drveća i njihova upotreba

Vrste drveta	Prirodna trajnost	Upijanje vode	Stabilnost dimenzija	Biološka otpornost	Permeabilnost	Upotreba
Jela	mala	srednje do veliko	zadovoljavajuća	mala	srednja	Vrata, prozori, unutrašnje ispoljašnje konstrukcije
Smrča	mala	malo	zadovoljavajuća	mala	srednja	Najvažnija vrsta u Evropi za sve vrste lameliranih i masivnih elemenata
Bor	srednja	malo	zadovoljavajuća	mala	srednja	Vrata, prozori, spoljašnje konstrukcije, podovi
Ariš	dobra	malo	zadovoljavajuća	srednja	slaba	Vrata, prozori, podovi konstrukcije
Bukva	slaba	vrlo veliko	mala	vrlo mala	vrlo velika	Unutrašnja, spoljašnja samo uz zaštitu
Hrast	velika	malo	srednja	vrlo velika	slaba	Spoljašnja i unutrašnja
Jasen	slaba	veliko	mala	mala	slaba	Samo unutrašnja
Bagrem	vrlo dobra	vrlo veliko	srednja	izuzetno velika	vrlo mala	Spoljašnja i unutrašnja

či da je on odgovoran u drvetu za mehanička svojstva i vezivanje lanaca celuloze, njegovom razgradnjom može doći do kidanja vlakanaca sa površine drveta. Dodatkom vode u vidu padavina pospešuje se raspadanje drveta i stvaranje raspuklina koje omogućavaju napade biotičkih faktora.

Prema evropskom standardu sa oznakom EN 335 većina vrsta drveća je klasifikovana, prema svojoj prirodnoj trajnosti i ugroženosti, u 5 klase odnosno razreda. Za ovaj tekst smo izdvojili neke vrste i prikazali jedinstvenu tabelu za njihovu trajnost i ugroženost (tabela 1.). Najniži stupanj ugroženosti (prvi razred) znači da je drvo izloženo osetljivim klimatskim uslovima, kakvi su uobičajeni u zatvorenim prostorima. Vlažnost drveta, u takvim slučajevima, mora biti dovoljno niska da bi biološka ugroženost bila beznačajna. Takvo drvo je otporno na insekte, ali može biti izloženo raznim mehaničkim oštećenjima koja su posledica nepravilnog i nepredvidivog ponašanja ljudi. Uz poštovanje vlažnosti, pravilnog konstruisanja, upotrebe i održavanja drveta ili proizvoda od drveta u ovu grupu ugroženosti mogu spadati sve vrste bez obzira na njihovu prirodu trajnost.

U drugi razred ugroženosti spada drvo koje se eksplatiše u pokrivenim prostorima – nadstrešnicama. Takvo drvo je izloženo promenljivim klimatskim uslovima i vrlo često izloženo relativnoj vlažnosti vazduha blizu 90%. Vlažnost drveta u takvoj klimi, može dostići vrednost i preko 20% što omogućava razvoj gljiva. Kod najvećeg broja vrsta se, u takvim uslovima, javlja površinska obojenost koja je samo dekorativna greška (plavetnilo kod bora). Za ovo mesto i način upotrebe mogu se koristiti vrste drveta iz prve tri grupe trajnosti dok vrste u četvrtoj i petoj grupi imaju zadovoljavajuću trajnost, ali se za neke posebne namene mora koristiti njihova zaštita.

U trećem razredu ugroženosti vlažnost drveta često premašuje granicu biološke otpornosti tako da u povoljnim temperaturnim uslovima postoji velika opasnost od napada gljiva. Isto tako, drvo je vrlo često izloženo padavinama koje mogu negativno delovati na prime-

njenja sredstva zaštite. Vrste drveća iz prve tri grupe imaju sasvim zadovoljavajuću prirodu trajnost za ovu vrstu upotrebe, dok iz četvrte i pete grupe neke vrste imaju dovoljnu prirodu trajnost dok je za druge potrebna odgovarajuća zaštita.

U četvrti razred ugroženosti spada ono drvo koje je u neprestanom dodiru sa vodom ili nekom drugom vlažnom podlogom pa se njegova vlažnost stalno kreće iznad 20%. Ovakvi uslovi ekspolacije uzrokuju stalno delovanje insekata i gljiva koje obojavaju i razaraju drvo, a takođe i spiranje zaštitnih sredstava. Pri tome drvo poseduje veću biološku otpornost, manje upijanje vode i veću stabilnost dimenzija. U petom razredu se nalazi drvo koje se koristi u morskoj vodi gde je vlažnost stalno iznad 20%.

U tabeli 2. su navedene najznačajnije domaće vrste drveća i njihova upotreba u zavisnosti od njihove prirodne trajnosti, dimenzionalne stabilnosti, biološke otpornosti, upijanja vode i permeabilnosti. Prema prikazanim podacima kod bukve je, kao naše najzastupljenije lišćarske vrste, prirodna trajnost vrlo slaba kao i biološka otpornost, pa je samim tim ovako drvo vrlo nestabilno u varijabilnim eksploracionim uslovima. Od drugih lišćarskih vrsta, hrast pokazuje vrlo dobra svojstva i može se koristiti kako za unutrašnju tako i za spoljašnju upotrebu naravno uz odgovarajuću površinsku zaštitu. Sa druge strane od četinarskih vrsta drveća ariš pokazuje dobru prirodnu trajnost dok je kod smrče, kao naše najzastupljenije četinarske vrste, mala prirodna trajnost, ali zadovoljavajuća dimenzionalna stabilnost i permeabilnost. Borovina ima malu biološku otpornost jer se vrlo brzo na sirovom drvetu i na temperaturi od 20 do 25°C pojavljuje plavetnilo koje izazivaju gljive iz porodice Ophiostoma i dr. Sprečavanje ove pojave je moguće na taj način da se drvo odmah preradi ili da se čuva u vlažnom stanju. Ova greška je isključivo estetske prirode tako da pod njenim uticajem ne dolazi do promene fizičkih i mehaničkih svojstava drveta. Da je borovina trajno i otporno drvo govori i činjenica da kod nas postoje drvene kuće izra-

đene od borovine koje nemaju nikakvu spoljni zaštitu i izgledaju sasvim dobro i očuvano.

O zaštiti drveta prilikom njegove spoljašnje upotrebe, a time i o produžetku njegovog trajanja moramo, kod većine vrsta, ukloniti ili bar smanjiti uticaje biotičkih ili/i abiotičkih faktora. Primenom odgovarajućih postupaka možemo sprečiti ili donekle usporiti propadanje drveta. Za dugotrajanu upotrebu drveta i proizvoda od drveta za početak su veoma važni pravilan izbor vrste drveta i pravilna konstrukcija proizvoda, a zatim i pravilna primena najvažnijih mera njegove zaštite. Ovde ćemo navesti neke od njih:

- u unutrašnjim prostorijama koristiti isključivo prosušeno drvo vlažnosti od 7 do 16% u zavisnosti od temperature i relativne vlažnosti vazduha,
- u prostorijama gde ima vlage, treba koristiti dimenzionalno stabilnije vrste sa vlažnošću ispod 20%,
- vlažno drvo što pre osušiti i svesti na vlažnost koja odgovara uslovima klime u kojoj će drvo biti eksploratisano,
- sprečiti uticaj delovanja atmosferskih padavina,
- površinski zaštititi drvo i
- primeniti ekološke postupke impregnacije i zaštite drveta.

Poslednjih godina se u cilju smanjenja negativnih svojstava i povećanja biološke otpornosti drveta, primenjuje termička modifikacija kao proces koji, bez korišćenja hemijskih sredstava, povećava njegovu trajnost. Ova modifikacija dovodi do hemijske degradacije nekih konstituenata čelijskog zida pri čemu drvo postaje nepogodan supstrat za razvoj štetnih mikroorganizama. Termička modifikacija poboljšava i fizička svojstva drveta, naime, povećava njegovu dimenzionalnu stabilnost i smanjuje higroskopnost, što čini ovo drvo nezamenjivim u varijabilnim klimatskim uslovima. Imajući u vidu navedene činjenice, danas se termički treman, kao deo tehnološkog procesa, razvija i promoviše na raznim vrstama drveta. ■

PIŠE: dr Dragan Škobalj

Iskustvo pokazuje da vrhunski preduzetnici u biznisu iskazuju određene psihološke i karakterne osobine, koje ih izdvajaju od prosečnih menadžera.

„Sreća je sadržana u čovekovom karakteru“ – stoji zapisano u drevnom indijskom epu Mahabharata. Sistematska izgradnja korektnih, ljudskih i doslednih, preduzetničkih osnova karaktera je moguća, čime se stiču bazični uslovi za uspeh u biznisu i životu.

„Ako si primoran da upotrebиш krajnje mere da bi zaštitio svoj sistem vrednosti, svoje zdravlje, sigurnost svoje porodice ili svoj biznis, nikada se ne izvinjavaj zbog toga“, zaključuje američki publicista i etičar Džekson Braun.

U preduzetničkom biznisu, koji se sastoji od bezbroj komunikacija i kupoprodajnih transakcija, ne može se očekivati značajan uspeh ukoliko nosilac posla, biznismen ne uliva poverenje u svoje okruženje i potencijalne partnere. Biznismen neodlučan u izjašnjavanju, takođe, neće ulivati poverenje svojim komitentima koji na njega neće ozbiljno računati prilikom planiraja novih poslova.

NAČIN PONAŠANJA

Samostalan preduzetnik mora biti odlučan, mora znati da odlučno kaže i „da“ i „ne“. Komitet, koji od njega stalno traži neko popuštanje nije partner sa kojim on može i hoće dugo posluje.

Karakteristična osobina vrhunskog biznismena u preduzetničkom poslu jeste dominantnost njegove pojave. On u svakoj situaciji odaže obeležje jake ličnosti. Dominantnost pojave delimično se može ostvariti elegantnim izgledom i odevanjem, a svakako i ponositim držanjem, ali još mnogo više, formiranjem i stalnim držanjem svesti o sebi, kao jakoj, poštenoj i dominantnoj ličnosti. To je donekle i urođeni talent, koji se može dograditi, naučiti, steći, ali i izgubiti, zavisno od toga koliko i kako se neguje ta osobina.

„Vrhunski preduzetnici imaju malu potrebu za statusom i moći. Zahvaljujući dominant-

nom stavu koji imaju, status i moći im se sami nameću... Žudnja za moći nema koren u snazi, već u slabosti“, kaže poznati psihosociolog Erih From. Zato ne žudite za moći, već obogaćujte svoju ličnost i izgrađujte karakter, a moći će samo doći!

Uspešan preduzetnik je ponosna, ali ne i prepotentna ličnost. Ponosna jer se ozbiljno odnosi prema svom poslu. Ponosna, jer zna da svojim poslom i korektnim odnosom prema komitentima, čini korist ljudima. Dobavljače oslobođa zaliha, dajući im uslove za život i nastavak svoga rada. Kupce snabdeva dobrima koja su im potrebna, koja im omogućavaju posao i olakšavaju život i koja ih čine srećnim i zadovoljnim.

Treba znati da uspešan preduzetnik nikada ne posmatra sa visine manje uspešne kolege, komitente ili saradnike, a takođe ni svoje konkurente. On ih razume, ali i ljudski voli, jer su oni sastavni deo ambijenta u kome on živi i radi.

Filosofiju odnosa koju treba graditi prema sebi, ali i prema drugima, američki teoretičar menadžmenta Stiv Kan izražava na sledeći način: supermenadžer voli sebe, supermenadžer voli druge, supermenadžer veruje sebi, supermenadžer veruje drugima.

Samouvažavanje koje ćete steći radeći društveno koristan, a lično prosperitetan i profitabilan preduzetnički posao, takođe je veoma pozitivan stimulator. Samouvažavanje je takođe važan uslov za uspešno poslovno i lično komuniciranje kako sa svojim dobavljačima i kupcima, tako i sa drugim ljudima u biznisu i okruženju. Samouvažavanje je kostur svake ličnosti, bazično određenje biznisa i ličnog života. Ono podrazumeva da po svim bitnim poslovnim i ličnim pitanjima čovek ima svoj stav i da ga na silu i pod pritiskom ne menjate bez svoje slobodne volje.

Možda ćete pomisliti da je samouvažavanje samovolja, u kome nam mišljenje drugih nije važno. Ali nije tako! Uvažavajte i mišljenje drugih, procenjujte ga i ako je potrebno konfrontirajte ga svojim. Možda ćete svoje mišljenje i promeniti, ali to ćete učiniti svojom slobodnom voljom.

Osvrnite se oko sebe i utvrđite da mnogi ljudi nemaju osećaj samouvažavanja. Lome se i savijaju pod voljom i autoritetom drugih. Deluju jedno i često bespomoćno. Mnogi od tih ljudi ne mogu sebe da zamisle i prihvate kao samosvesne i odgovorne ličnosti, kao ličnosti sa samouvažanjem. Ukoliko se upuste u preduzetništvo uvek ostaju u drugom planu, a sebe izlazu drugima za manipulisanje. Praksa pokazuje da je to sistem ponašanja u kome se uvek i obavezno postaje gubitnik...

UREDOST U SVEMU

Važno je uvek biti uredan i navići se na urednost u svemu. Takođe je važno držite sve stvari na svom mestu. Tražeći neki zametnuti predmet čovek troši nerve i gubi dobro raspoloženje. Zato je važno biti uredan i tačan. Napravite jasan program i živite po njemu. Ustajte svako jutro u isto vreme, utrošite isti broj minuta na oblaćenje i doručak, ostavljajte stvarčice koje nosite po džepovima, uvek na istom mestu i u istom džepu, a na vašem stolu neka je svaka stvar na svom mestu. U vaš kompjuter sistematski sortirajte svaki bitan podatak i dokument. Budite disciplinovani, jer ponekad morate na silu da radite stvari koje ne volite. Strplivo slušajte i dosadne ljude kao ljubazne i zanimljive. Spoznajte sebe i radite na svom usavršavanju. Koristan rad je okrepljujući izvor energije, koji vodi ljudе napred i daje im vlast nad samim sobom. A kontrolisati i vladati svojim duhom je vrlo važno.

Takođe je važno da poslovan čovek bude pristojno i elegantno odevan. „Lepo jedite da zadovoljite sebe, a lepo se odevajte da zadovoljite druge!“ kaže mudrost. Adekvatno odeveni čovek već na prvi pogled, svojom spoljašnjosti, može steći poverenje kupaca i drugih komitentata. Poslovan čovek treba da je uredno obučeni i doterani i da zrači ozbiljnošću svog položaja i profesije. Nije, međutim, poželjno da se poslovan čovek odeva previše luksuzno i napadno, da se „kinduri“ jer tako postaje predmet podsmeha i nepoverenja. Dobro je da se odevate u skladu sa pozicijom koju priželjkujete, a ne sa onom na kojoj se nalazite!

Poslovan čovek mora voditi računa o načinu odevanja svojih saradnika. Po spoljnjem izgledu preduzetnika, odnosno menadžera i njegovog osoblja, ceni se i preduzetnički duh firme. Razmislite i o adekvatnom uniformisanju svog personala. UKusno skrojena uniforma osoblja deluje vizuelno, odražava solidnost firme, koja se i na ovaj način pozicionira u svesti kupaca...

VAŽAN JE STIL

Stil je skup elemenata i radnji objedinjenih u jedan poseban obrazac, koji je potom po sebi dosledan. Stil čini čoveka. Što je primetljiviji i dominantniji, to je poslovno uspešniji.

Praksa biznisa pokazuje da ima mnogo stilova uspeha. Ako želite da se uspešno bavite samostalnim preduzetništvom nastojite da utvrdite kakav je vaš stil. Ako treba, izrazite ga rečima ili stavite na papir. Diskretno pokušajte da saznate i od drugih, šta misle o vašem stilu.

Prilikom donošenja neke važne poslovne odluke, uvek sebi postavite pitanje: „Priliči li ovo mom stilu?“ Ako vam je odgovor nega-

osobine vrhunskih preuzetnika

Osrednji duhovi obično osuđuju sve
ono što prelazi njihov domet.

La Rošfuko

tivan, nemojte donositi odluku, da se posle ne biste kajali.

Upoznajte sve prednosti i slabosti svog stila. Prve jačajte, a druge postepeno modifikujte. Umesto da svoj stil, koji je deo vaše naravi i karaktera, a koji možda nikad ne daje najbolje rezultate potpuno menjate, radije unapređujte njegove jake strane. Ukoliko idete protiv svoje prirode, čiji je odraz i vaš stil, dolazite u situaciju da delujete veštački, neiskreno, što je za samostalni preuzetnički biznis ozbiljan hendičep.

Kad je reč o stilu morate imati u vidu da u preuzetničkom biznisu različite situacije ponekad zahtevaju i različite stilove razmišljanja i delovanja. Baš kao što vas u vožnji situacija primorava da menjate brzinu. Dosledan poslovni stil zahteva da se borite protiv sopstvenih ograničenja. Takođe, važno je da uvek budete otvoreni, fleksibilni i svakako radoznali.

NAŠI UMOVİ SU MOĆNI INSTRUMENTI

Ako želite da budete nezavisan i uspešan biznismen, ne treba nikad da gledate samo u jednom pravcu i da ograničavate sebe samo na jedno rešenje. Nikada ne treba da se držite samo jednog izvora snabdevanja, samo jednog dobavljača, samo jednog kupca ili tipa kupaca, samo jednog bankara, skladištara, špeditera, transporteru ili samo jednog komitenta. Imajte u igri više opcija, jer je to znak da ste samostalni.

U ostvarivanju svoje opredeljene misije orijentirate se prema ukazanim prilikama i fokusiranim ciljevima. Pri tom pozicionirajte svoje poslovne komunikacije prema onim komitentima sa kojima, prevashodno zbog vašeg interesa treba da gajite dugoročnu poslovnu saradnju. Nemojte zbog kratkoročne privlačne zarade, rušiti trajan i partnerski odnos, koji vam obezbeđuje poslovnu sigurnost u dugoročnoj ravni. Nemojte, međutim, dugo tolerisati inferiornu poziciju u odnosu na svoje komitente, ako ima i povoljnijih opcija. Koristite velike mogućnosti i moćne instrumente svoga uma. Budite inicijativni.

BUDITE SNALAŽLJIVI

Tržišni ili drugi ambijent u kome preuzetnici rade, po pravilu karakterišu činoci i okolnosti promenljivog karaktera, koji zahtevaju postupke i procedure koje su često i nestandardnog karaktera da bi se dobili zadovoljavajući rezultati. Snalažljivost ponekad treba pokazati već prilikom opredeljivanja posla. U drugim slučajevima snalažljivost je potrebna prilikom nabavke i angažovanja potrebnih inputa (oprema, sirovina, polufabrikati, kadar) prilikom organizovanja proizvodnje ili plasmana proizvoda, a

takođe prilikom kreiranja promocija i izgradnje prepoznatljivog imidža, koji je takođe uslov uspeha u tržišnom poslovanju.

Istražujte i analizirajte sve bitno što se odnosi na vaš posao. Procenjivajte: ponudu i tržnju, nabavnu i prodajnu cenu artikla sa kojim poslujete, ponudu i cene svojih konkurenata, nove propise, ponašanje svojih komitenata, a takođe i sopstveni rad i rad i ponašanje svojih saradnika, rezultate poslovanja i prodajnost pojedinih artikala u okviru vašeg ponuđenog asortimana, rentabilnost svog poslovanja. Rezultati svih navedenih i drugih procenjivanja strateške su i operativne odluke, koje treba svakodnevno da donosite u različitim domenima svog poslovanja.

Iksusan preuzetnik veruje u istraživanje, ali ključne odluke ponekad donosi po instinktu. Ne zbog toga što smatra da je statističko istraživanje beskorisno pošto je po jednoj duhovitoj definiciji „statistika tačan zbir netačnih podataka“, on odlučuje po instinktu i poslovnom iskustvu zato što smatra da je tako bolje. I to je često u osnovi tačno.

PRIKRIVENI ILI POTISNUTI MOTIVI

Sedamdesetih godina prošlog veka, mnogi ekonomisti, teoretičari i praktičari, menadžeri brojnih firmi i drugi, vatrene su se zanosili idejom da je u tržišnom poslovanju najvažnije studiozno istražiti dotadašnje prodaje i korektno anketirati ciljne grupe i na taj način doći do potrebnih podataka šta kupci žele da kupuju. Daji tehnički zadatak, po tom shvataju, bio je da se proizvede ili nabavi ono što se dobro prodavalо, odnosno ono što su kupci izjavili da žele da kupuju i da im se to zatim ponudi na pristojnom mestu, na pristojan način, u odgovarajuće vreme i po pristojnoj ceni.

Praksa je međutim u bezbroj slučajeva pokazala da ovakav način rada nije bio ispravan. Studiozna motivaciona istraživanja, sprovedena u mnogim firmama u svetu, a i kod nas, pokazala su da kupci često i ne znaju šta žele, ili jednostavno neće da kažu šta žele.

Kupovina svake robe ostvaruje se pod dejstvom ne samo vidljivih, već i mnogo nevidljivih, prikrivenih ili potisnutih ličnih motiva i to treba uvek da imate u vidu kada kreirate svoju ponudu.

I podaci o ranijim prodajama mogu ponekad da zavaraju neiskusnog preuzetnika. Prodaja većine artikala posebno neprehrambenog tipa, podložna je raznim modnim, sezonskim, tehnološkim i drugim uticajima koji ovu produžu mogu izuzetno da povećaju ili umanju. U praktičnom odlučivanju o novim nabavkama, preuzetniku treba više da proučava te uticaje, nego dotadašnju prodaju.

Uspeh pripada onima koji misle svojom glavom, posebno uspeh u preuzetničkom biznisu. Ako ste ambiciozni, pronicljivi i radni i ako imate neke ideje, a možda i nešto kapitala kreirajte planove, tražite nove puteve i smelo krenite napred. Ako zrelo razmislite pre početka posla, ne bojte se neuspeha.

POBEĐUJE KO SE USUĐUJE

Opredeljena misija čoveku daje snagu da izdrži mnogo više, nego da svoj posao obavlja jedino u cilju ostvarenja kratkoročnih efekata. Misija mu pruža unutrašnju snagu da izdrži i u onim situacijama kada se posao ne odvija na poželjan način.

Vrhunski biznismeni prevazilaze strah koji obavljanje odgovornog posla ponekad donosi. Oni znaju da preuzetništvo spada u grupu poslova visokog stepena rizika. Oni se boje kao i drugi ljudi. Međutim, od drugih se razlikuju po tome što ne beže od straha, već hrabro idu prema njemu. Analiziraju ga i objektivno ocenjuju, napadaju ga i savlađuju. Savladani strah je velika pobeda za svakog čoveka. Najuspješniji, imaju najviše takvih pobeda. A kada ih ostvare veoma su srećni, ponekad više nego kada zaključe neki dobar posao.

Hrabrost u biznisu međutim ne treba da se pretvori u bezumnost. „Jela treba posoliti do izvesne mere, više od toga ubija njegov ukus. Hrabrost je dobra do izvesne mere iznad koje se pretvara u bezglavo srđanje. Istrajnost je dobra do izvesne mere iznad koje se pretvara u tvrdoglavost.“

Hrabi se ne ponašaju kao većina drugih privrednika koji dane, mesece i godine dele na dobre i loše, zavisno od toga kako im je poslovna sudbina naklonjena. Oni ne čekaju svoju sudbinu da im sama dođe. Oni je sami stvaraju. Oni znaju da ponuda i tražnja nisu ujednačeni i konstantni procesi sa uvek istim nabojem, da se razlikuju pre i posle podne, na početku, na sredini i na kraju nedelje... Oni znaju da proizvođači moraju da prodaju, a mušterije da kupuju, sad ili kasnije. Oni znaju da je njihov glavni zadat�ak da pripreme atraktivnu ponudu svojim kupcima. Znaju i to da će, ukoliko su dobro obavili svoj posao, uspeh svakako doći, i da za to treba imati dovoljno strpljenja.

Dokaz da ste spremni za samostalno vođenje biznisa jeste čvrsto osećanje da zbivanjima u opredeljenom poslu neće vladati slučaj, sreća, niti okolnosti subjektivnog karaktera, već vaše znanje i umeće da sve blagovremeno predvidite, uspešno organizujete i efektno operacionalizujete. Da biste bili uspešni ne smete sebi dozvoliti da Vam se posao zasniva na filozofiji „kako bude suđeno“, već na filozofiji „sam ću kreirati svoj posao i budućnost“. ■

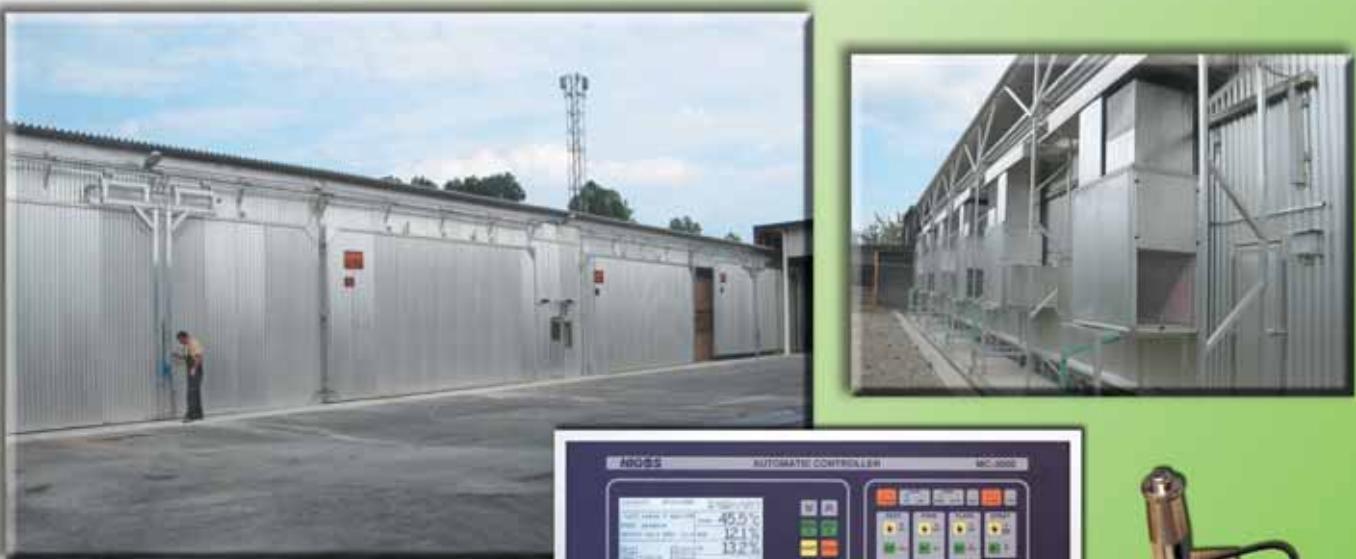

- nameštaj po meri, projektovanje i opremanje prostora
- univer, radne ploče, medijapan, lesonit, špreploče
- obrada na CNC mašini
- krivolinijska sečenja i kantovanje
- okov i galerterija
- furniranje po želji kupca
- veliki izbor furnira
- unutrašnja vrata savremenog dizajna

Novi Beograd, Tošin bunar 232g
 tel/fax. 011 319 0974, 319 2600
 Batajnica, Majora Zorana Radosavljevića 370
 tel/fax. 011 848 8218, 377 4699
 Batajnički drum 303 (Auto-put Beograd-Novi Sad)
www.agacija.com

SUŠARE ZA DRVO AUTOMATI ZA SUŠARE VLAGOMERI ZA DRVO I BETON

NIGOS
ELEKTRONIK - NIŠ

18000 Niš, Srbija
 Borislava Nikolića - Serjože 12
 Tel/Fax: +381(0)18 / 211-212, 217-468, 217-469
 E-mail: office@nigos.rs, golub@nigos.rs
 Internet: www.nigos.rs

PRO-X D.O.O

Prohora Pčinjskog 108, 25 255 Karavukovo, Srbija

Drobilice i Sekači

za drvo, slamu, biljne ostatke

Briketirke i Peletirke

za ljušku, slamu, piljevinu, biljne ostatke

Garancija, puštanje u rad, obuka, servis, rezervni delovi, tehnološka podrška
Tel: +381 25 5746 240; Fax: +381 25 5742 516; Mob: +381 65 2056 020
office@pro-x.rs

INTERGAGA

11080 Zemun, Jozе Šćurle 13g

tel. 011 7129 467, 7129 354, tel/fax. 011 7129 072

www.intergaga.co.rs, intergaga.belgrade@gmail.com

- Boje i lakovi na vodenoj bazi za eksterijer, enterijer i staklo
- Koloranti za drvo
- Dvokomponentni poliuretanski program
- Specijalni efekti
- Lepkovi za drvo
- Parket program
- Boje i lakovi za PVC.

Zastupnik firme za boje i lakove:

INDUSTRIA CHIMICA ADRIATICA s.p.a.

GENC

KIMEL FILTRI d.o.o.

SISTEM OTPRAŠIVANJA I LAKIRANJA

Siget 18 b – 100020 Zagreb, T+385 1 655 4023 F- +385 1 6523 275
www.kimel-filttri.hr

Za zaštitu čoveka, tehnologije i okoline uz uštedu energije

VODEĆI SMO PROIZVODAČ SISTEMA OTPRAŠIVANJA I LAKIRANJA U REGIJI

VITOROG, Novi Sad

NEKE OD NAŠIH IZVOZNIH REFERENCI

VITOROG-Novi Sad
KIS PRODUKT-Lakataši
VIZUS-Niš Pantalej
REZBOS-Beograd
JASEN-Lebane
OMEGA PROMET-Šabac
BUMERANG-Tuzla
MC MILAN-Banja Luka
STANDARD PRNJAVOR-Prnjavor
VEKTRA-Podgorica
JAVORAK NIKIĆ-Nikšić
JAVORAK PRNJAVOR-Prijedor
ARTISAN-Doboj Jug
VIOLETA-Grude
MOLIKA TETOVO-Tetovo
AM MEDUGORJE DI BOR-Laktaši
MIZARSTVO JUDEŽ-Bošnjan
INTERCET-Šenčur
ECONOMIC VITEZ-Vitez
DEKOR IVA-Nikšić
MOZAIK TRADE-Banja Luka
MASTER WOOD-Brčko
BOSNA WOOD-Vizus

OSIGURAN SERVIS I DOLAZAK NA TEREN U KRATKOM ROKU
SVA PRATEĆE OPREMA I REZERVNI DELOVI
UKLJUČUJUĆI I ZA SOP-MOLDOW FILTER

GDE SE PRAŠITU SMO MI

VEKTRA, Podgorica

Poznati dobavljač lepkova za drvoprerađu, stolariju i proizvodnju nameštaja. DEPROM doo Rača predstavlja standardnu i inovativnu ponudu lepkova i vezivnih sredstava vodećeg evropskog proizvođača KLEIBERIT iz Nemačke.

- lepkovi za drvo D2, D3, D4 i brzovezujući
- poliuretanski D4 i konstruktivni lepkovi
- kant - lepkovi u granulama i patronima za sve vrste mašina za kantomovanje
- urea - lepkovi u prahu za furniranje u vrucim presama
- lepkovi za oblaganje profila - topivi kao i disperzionalni termoreaktivni za 3D lepljenje u vakuum i membranskim presama
- tapetarski lepkovi za sunder, mebel i drvo
- silikoni, PUR-pene, diht mase
- učvršćivači, razređivači, čistači, paste itd

Garantovani KLEIBERIT kvalitet, originalno pakovanje, brza i redovna dostava, stabilan lager i mogućnost kreditiranja kupaca, tehnička podrška uz optimalne preporuke, neke su od naših osobina koje nas izdvajaju kod odluke proizvođača za saradnju sa nama.

t/f 034 752 202
063 88 53 453
deprom@ptt.rs
www.deprom.rs

Ovlašćeni zastupnik KLEIBERIT-a
DEPROM doo
Prodaja lepkova i vezivnih sredstava
Rača KG 34 210

UPM WISA®

Сыктывкарский
фанерный завод
Фанера SyPly

Sawmill25
 a TITAN group company

Најкавалитетнији репроматеријали дрвне индустрије Руске Федерације

1. Јеловина северне Русије, дрво високе густине, стабилности

- 1.1. Сува даска столарског квалитета
- 1.2. Грађевинска даска, СУВА даска за подашчавање крова 22x100

2. Ариш и бели бор западног Сибира, високо квалитетни светски четинари за израду столарије

- 2.1. Бродски под
- 2.2. Ламперија "А" класе и бродски под
- 2.3. Трослојни елементи за прозоре
- 2.4. Прозори и врата

3. Брезова водоотпорна шперплоча

- 3.1. Сирова за намештај
- 3.2. За бетонско шаловање са тегом филмом

Репроматеријали за производњу врата

1. Профилисane МДФ/ХДФ плоче

- 1.1. Отпресци грундирани једнострano високо квалитетном подлогом која се нељушти и нелепи за пресу у понуди више од десет модела.
- 1.2. Отпресци фурнирани једнострano природним храстом, са текстуром "фризе" и "фајн лајн" фурнирима.
- 1.3. НОВО - Отпресци, једнострano меламинска фолија

2. Медијапан 3 мм равне плоче, једнострano фурниран, све вратне мере.

3. Јелова даска севера Русије, сува, у нето димензијама за производњу штокова, 47мм x 125мм и 150мм x 5.100мм

4. НОВО - Летве за производњу вратних крила од водоотпорне брезине шперплоче високе густине, чине вратно крило чврстим и стабилним.

5. УРЕА, лепак у праху, једно компонентни

Отпресци са уздигнутим профилима - лајснама.

Наши производи су као злато, тешко се налазе. Ми знамо пут до златне жице.

Велепродаја за
предузећа:

de sign mill
тел: 011 30 66 8 75
факс: 011 30 66 8 77
demill@sezampro.rs

Малопродаја:

Београд:
ОПГАТЕ
тел: 011 805 37 64
011 805 37 67
011 805 39 90

Панчево:
ЖЉЕБОВИ
тел: 013 632 920
факс: 013 632 920

Нови Сад:
ЕВРОДОМ, Каћ
тел: 021 62 12 721
факс: 021 62 12 424

Шабац:
ОМЕГА ПРОФЕКС
тел: 015 377 707
факс: 015 377 407

Ниш:
ИНТЕРВУД
тел: 018 4 261 303
факс: 018 4 261 305
КАРТОФЛЕКС
018 200 260
018 653 087

Реп. Српска и БиХ:
МЕГА СИСТЕМ, Зворник
тел: 00 387 56 398 668
факс: 00 387 56 399 651

euroinspekt - drvokontrola d.o.o.

Zagreb, Preradovićeva 31 a
tel.: +385 1 4819 649; tel./fax: +385 1 4817 187
drvokontrola@euroinspekt-drvokontrola.hr
www.euroinspekt-drvokontrola.hr

- **atestiranja, sertifikacija, laboratorijska ispitivanja i određivanje kvaliteta:**
nameštaja i delova za nameštaj, građevinske stolarije – prozori i vrata, podnih obloga – parketa, drvenih elemenata konstrukcija, drveta i drvenih proizvoda za:
 - industriju nameštaja,
 - građevinarstvo,
 - brodogradnju,
 - trgovinu
- **laboratorijska ispitivanja**
i sertifikacija proizvoda u skladu s evropskim i nacionalnim normama u akreditovanoj laboratoriji prema normi **HRN EN ISO/IEC 17025:2007**

- **sertifikacija sistema i proizvoda prema HRN EN 45011:1998**
utvrđivanje svojstava proizvoda i ocenjivanje usklađenosti u postupku **C** i **CE** označavanja
- organizovanje ulazne, međufazne i završne **kontrole u procesima proizvodnje**
- **RTC** – edukacija kadrova i organizovanje stručnih skupova u području primene evropskog tehničkog zakonodavstva
- firma je sertifikovana prema normi **EN ISO 9001:2000**

INTERHOLZ d.o.o. – Mileševska 36/23, 11118 Beograd, Magacin JNA 2b – 111211 Borča

INTERHOLZ je ovlašćeni distributer firme *Cora Domenico S.p.a.* Nudimo Vam kompletan asortiman furnira zvanog Engineered Wood (novi furnirski proizvod visoke tehnološke vrednosti) od preko 50 različitih vrsta drveta. Brza isporuka.

Takođe nudimo širok asortiman suve rezane grade i elemenata od sledećih vrsta drveta: bukva, hrast, jasen, orah, trešnja, lipa, bor, smreka, jela, kao i egzote po izboru.

Uvoz i prodaja svih vrsta egzotičnog drveta

U sastavu firme je kooperantska stolarska radionica u kojoj možemo da obradujemo i sklapamo gotove proizvode po želji kupca.

Usluge konsaltinga za FSC i CoC sertifikaciju

INTERHOLZ
tel: +381 11 3322-460
tel/fax: +381 11 3322-182

www.metal-flex.com · e-mail: office@metal-flex.com

METAL-FLEX
NOVA PAZOVА
INDUSTRIJSKA ZONA BB
022/323-720
022/323-155
022/323-283
Maloprodaja
022/323-348

PROIZVODNI PROGRAM:

- mašinski vijci
- vijci za drvo
- torban vijci
- vijci za lim
- zakovice
- hladno kovani delovi po posebnom zahtevu

NOVO U NAŠEM PROGRAMU!

Ekološki od sojinog

PIŠE: Goran Bodirogić, dipl. ing.

Svest o zaštiti životne sredine u savremenom svetu je na vrlo visokom nivou. Sve se više govori o materijama koje i u najmanjim količinama štete ljudskom zdravlju, a nacionalne i svetske agencije za zaštitu zdravlja različitim regulativama i propisima ograničavaju ili potpuno zabranjuju upotrebu nekih materija koje su do danas uobičajeno korišćene.

Formaldehid (hem. HCHO) koji je dece-nijama unazad jedan od glavnih sastojaka adheziva koji se koriste u drvojnoj industriji već odavno je na lošem glasu. Jos od davne 1980. godine evropske zemlje počele su sa regulativama o emisiji slobodnog formaldehida iz ploča koje se koriste u građevinskoj industriji i industriji nameštaja. Od 1985. godine uvodi se emisiona klasa E1 koja postaje obavezna u nekim evropskim zemljama, a od 2004. godine utvrđene su emisione klase E1 i E2 evropskim standardom EN 13986.

Formaldehid je štetan po zdravlje ljudi jer nadražuje oči, disajne puteve i kožu. Svet-ska zdravstvena organizacija (WHO) ga je označila kao supstancu koja pri većim emisijama može biti kancerogena (grupa 2a). S obzirom na njegovu dokazanu potencijalnu toksičnost, kao i to da se dobija preradom fosilnih goriva, naučnici već duže vremena pokušavaju pronaći prirodnu alternativu koja bi zamenila formaldehid u drvojnoj industriji. Naučni eksperimenti pokazali su da se tokom otvrđnjavanja lepila formaldehid apsorbuje u komponente drveta i kasnije postupno iz njih izlazi. Tome doprinose povišena temperatura i relativna vlažnost u prostoriji u kojoj se ploča nalazi. Sa odmicanjem vremena emisija se snižava za 25% nakon mesec dana, odnosno za 50% nakon šest meseci. U načelu, ploča zadržava i emituje formaldehid tokom čitavog vremena svoje upotrebe, samo što njegova koncentracija postaje sve manja. Kao

što je ranije napomenuto ovo isparavanje može ugroziti zdravlje ljudi pa njegova elimi-nacija predstavlja važnu temu u savremenom građevinarstvu, tj. u oblasti kvaliteta unutrašnjeg vazduha - IAQ (indoor air quality).

Kada se uzmu u obzir sve manje raspo-ložive količine drvne sirovine na planeti, ploče na bazi drveta će u budućnosti imati vrlo značajnu ulogu. Paneli šperploča, OSB ploča, ploča iverica i vlaknatica se danas najčešće primenjuju u enterijerima i koriste pri izra-di nameštaja, kuhinjskih elemenata, plakara, podova i drugo, a uglavnom se i dalje izra-đuju sa urea-formaldehid (UF) smolom. Ima-jući u vidu da su istraživanja i inovacije žila kucavica napretka, raduje vest da su u jednoj maloj američkoj firmi razvili ekološko le-pilo za proizvodnju šperploče. Američka ma-la firma Lao K LLC iz grada Albany u državi Oregon, razvila je lepak od sojinog brašna i za to dobila novčanu nagradu od Američ-ke agencije za zaštitu životne sredine (US EPA). Nova šperploča koju su razvili je bez

Emisija slobodnog formaldehida se po evropskim standardima može ispitivati na nekoiko načina: po-moću zatvorene komore (European chamber method EN 717-1), Perforator metodom (Perforator method EN 120), gasnom analizom (Gas analysis method EN 717-2) kao i drugim metodama.

Zahtev koji se postavlja pred proi-zvođače, po test metodu EN 717-1 (metod zatvorene komore) za emi-sionu klasu E1 je da emisija slobod-nog formaldehida bude manja ili jednaka od $0,124 \text{ mg/m}^3$ vazduha.

formaldehida i koristi ekološki lepak koji se uglavnom sastoji od, u izobilju dostupnog, sojinog brašna i novog agensa za očvršćava-nje razvijenog u laboratoriji. Ovaj agens za očvršćavanje potiče iz obnovljivog glicerola. Sojino brašno karakteriše visoka hidrofob-nost, a naučnici tvrde da je efikasno poput formaldehida, ali za razliku od njega nema negativne strane. Opšti cilj ovog projekta je da se ispita da li se velike količine novog agensa za očvršćavanje mogu proizvoditi u reaktorima srednje veličine (Pilot scale) i da li se ovaj novi soja-lepak može koristiti za pro-izvodnju u komercijalnim fabrikama za pro-izvodnju šperploče. Ukoliko ovaj projekat bude uspešan, novi lepak se očekuje da bu-

lepak brašna za šperploče

de potpuno ekološki prihvatljiv, sačinjen od 1005 obnovljivih materijala, a cene konkurentne u odnosu na sva lepila za drvo na tržištu. Rezultati ovog projekta će obezbiti solidnu osnovu za punu razmeru proizvodnje novog lepka u bliskoj budućnosti. Projekat ima prioritet "A" u okvitu programa: Zeleni građevinski materijali i sistemi (Green Building Materials and Systems).

Proteinski adhezivi bili su proizvodni resurs pri prozvodnji lepljenih drvenih elemenata u ranom 20. veku, a zatim su bili potisnuti od strane sintetičkih adheziva, koji su bili jeftiniji, dugotrajniji i praktičniji za upotrebu. Međutim, podizanje svesti o zaštiti čovjekovog zdravlja i okoline vraća proteinske adhezive u upotrebu i daje im prioritet. Danas se adhezivi na bazi soje koriste u samo

5% proizvodnih procesa prerade drveta, a naučnici ipak smatraju da će im pripasti budućnost ove industrije, i to već u narednih nekoliko godina. ■

izvor vesti: http://cfpub.epa.gov/ncer_abstracts/index.cfm/fuseaction/display.abstractDetail/abstract/9106/report/0

Fabrika nameštaja ŠIPAD - SRBOBRAN A.D.
21480 Srbobran · Turijski put b.b.
Tel. 021/730 205, 731 155, 731 570, 732 182
Faks. 021/731 952, Mob. 063/543 603

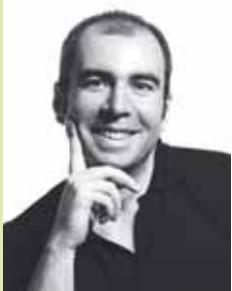
“ŠIPAD - SRBOBRAN” A.D.
SRBOBRAN

60 GODINA SA VAMA

Proizvodimo:

pločasti nameštaj, plakare, kuhinje, predsoblja
kancelarijski nameštaj, kompatibilni nameštaj
spavaće sobe

PIŠE: Uroš Vitas

Srbija, uprkos svim svojim *prepoznatljivim brendovima*, vreba i preti da postane zemlja dizajna. Da su naučnici i stvaraoci – tj. ideje, pored prirodnih bogatstava, naša najveća vrednost, ne treba naročito dokazivati, posebno imajući u vidu brojne uspehe naših stvaralaca, ali i činjenicu da decenijama uspešno izvozimo upravo *pamet* i sirovine, umesto pametnih ideja i gotovih proizvoda. Od nekada *Otpisanih*, i *Zaboravljenih*, preko prvih *Ghost Project* izložbi, gde su potencijalno uspešne ideje mladih dizajnera, iz Srbije i regionala, predstavljane kao *duhovi*, namenjeni uslovno nepostojećoj industrijskoj proizvodnji tj. nenoj diskutabilnoj orijentaciji, pa do oplijivilih komada, stvarnih funkcionalnih rešenja koja se prave i izvoze, protekao je relativno kratak vremenski period. Ipak, uprkos onoj omiljenoj, tradicionalnoj i nažalost uvreženoj: *želje su jedno, a realnost nešto drugo*, sada sa sigurnošću možemo reći – izvozićemo ideje.

Upravo je to bio je i jedan od ciljeva osnivanja Usmerenja za projektovanje nameštaja i enterijera pri odseku Prerada drveta na Šumarskom fakultetu, ali nesumnjivo i naučnog projekta/potprojekta – *Razvoj novih proizvoda, u cilju boljeg korišćenja drvne sirovine i unapređenja izvoza drvne industrije Srbije*, (podržanog od strane Ministarstva za nauku, Vlade RS) od čijeg pokretanja je proteklo nekoliko godina, ipak konkretni rezultati iz godine u godinu ne izostaju. O tome, pre svega, svedoči Prva kolekcija prototipova – dizajnerskih rešenja u oblasti nameštaja i enterijera Šumarskog fakulteta (osnovana na inicijativu Centra za projektovanje nameštaja i enterijera – docenta Jelene Matić, i 25 studenata-autora, i to od radova realizovanih u nastavnim i vannastavnim aktivnostima, uz mentorstvo docenta Jelene Matić i pomoći i podršku prof. dr Dušana Skakića) tj. radova koji su puno prošli, ali će, sada, ipak i u vidu stalne postavke na fakultetu, i putujući kroz Srbiju i inostranstvo, inspirisati buduće mlađe stvaraoce na svom profesionalnom *putu kojim se (inače) ređe ide*. Za to vreme, u bazi, nove generacije mladih,

Srbija, zemlja šljiva i

podržane od strane odseka Prerada drveta, u okviru inicijative održivog dizajna i podrške mladim talentima, pri Centru za projektovanje nameštaja i enterijera, uveliko realizuju nova rešenja, uz mogućnost da ih i predstave na brojnim izložbama u organizaciji fakulteta, što je svakako nezaobilazni korak u mnoštву stepenika na brdovitom Balkanu njihovog profesionalnog razvoja.

Ono što je posebno zanimljivo, a što su svakako mnogi odavno očekivali, jeste upravo korektan odgovor domaće industrije na ove uspešne inicijative, koji je nedavno usledio, i to od strane našeg najvećeg proizvođača nameštaja, kompanije SIMPO, odlučno, jasno i direktno, u poslovnom maniru svojstvenom velikoj i uglednoj kompaniji. Nakon nekoliko sastanaka, zakazanih na inicijativu SIMPA, u Centru za projektovanje nameštaja i enterijera, na Šumarskom fakultetu, sa rukovodiocem Centra docentom Jelenom Matić, prof. dr Zdravkom Popovićem i autorima, prvi uspešni prototipovi našli su svoj put u pogone ovog uglednog proizvođača, a autori, korektno primljeni i konsultovani tokom izrade, u SIMPOVOJ centrali i dizajn centru u Vranju. U relativno kratkom roku realizovani su prvi proizvodi, koji su izloženi u okviru SIMPOVE kolekcije 2011 – Srpski dizajn, na SIMPOVOJ kućnoj izložbi od 13. do 30. novembra 2010. godine, i uveliko se mogu kupiti po pristupačnim cenama. U pitanju su četiri izuzetno uspešna rada studenata Šumarskog fakulteta i to: *Grid* – sklopivi sto-stolica, apsolventa Dragana Krivokapića, koji je proglašen za *Najbolji dizajn talent Mikser Expa 2009* i dobitnik je nagrade Beogradskog sajma nameštaja za inovaciju 2010; *Play Me* – stolica srogih linija ali diskretno skrivene ergonomije, doktorantkinje Miljane Nikolić, nagrađena Prvom nagradom Agencije za drvo za 2009. godine, koja je uspešno izlagana i u okviru projekta Young Serbian Designers 2010, tokom smotre Salone Satelite, na Milanskom sajmu nameštaja; *Chi* – sklopivi civiluk studenta diplomskih studija Nikole Petkovića, sastavljen iz jednostavnih unaprnsnih drvenih štapova povezanih elastičnim kanapom, kao pravi primer industrijske estetike ovenčan je i nagradom Privredne komore Beograda 2009, a izlagan u prvom talasu nastupa studenata Prerade drveta na Salone Satellite u Miljanu 2008; i naravno, *He & She* – par romantičnih stolica, apsolventa Aleksandra Blagojevića, realizovanih potpuno u duhu materijala, a koje se, u umetničkom

smislu, poput ljubavnika, *vizuelno i slažu i razlikuju*, pa u *ljubavnom zanosu* i setuju, drugim rečima, u umetničkom smislu, može se reći da je ovo jedan od najinteresantnijih rešenja ikad realizovanih u okviru ove inicijative.

O svojim utiscima u pogledu ostvarene saradnje apsolvent Dragan Krivokapić kaže:

– Saradnja sa SIMPOM za mene je veliko iskustvo. Kada sam se upisao na ovo Usmerenje nisam mogao ni da pomislim da će jednog dana gigant kao što je SIMPO biti zainteresovan za moj rad i da će ga uvrstiti u svoju kolekciju. Ovo je nagrada za sav trud, kako moj lični tako i celog Usmerenja.

Uz oduševljenje odnosom kompanije prema njemu i kolegama, Dragan s pravom podseća da na Usmerenju za projektovanje nameštaja i enterijera postoji još puno dobrih rešenja, koji putem saradnje sa ovom uglednom kompanijom, najefikasnije mogu pronaći put

dizajna

do domova korisnika. To je svakako i osnovna svrhu, da ideje svojim kvalitetom odgovore na potrebe.

A u tu svrhu, i na proteklom 48. sajmu nameštaja, na štandu Šumarskog fakulteta, prikazano je više novih studentskih radova – prototipova nastalih u vannastavnom procesu, ali i maštovitih rešenja, kao odgovora na zadatu nastavnu temu studentima treće godine; a čiji su autori sveukupno nagrađeni velikim interesovanjem, pohvalama i predlozima za saradnju.

Apsolvent Uroš Janković, autor Cobra lampe, kao rada koji je izazvao posebno interesovanje zbog jedinstvenog rešenja, koje podrazumeva drveni otpresak sa ugrađenom novom generacijom Led dioda, istakao je značaj učešća na izložbama, koje po njemu prestavlaju nezamenljivo iskustvo, priliku da se oseste reakcije i čuju različita mišljenja, analizira opšti utisak o proizvodu, ciljnoj grupi, i drugim faktorima od značaja za razvoj proizvoda.

– Šumarski fakultet sam upisao 2005. zbog usmerenja Projektovanje nameštaja i enterijera, sa željom da mi to bude životni poziv. Posebno mi je bila želja da u organizaciji fakulteta izlažem svoje radove. Ta želja mi se ostvarila - otkriva Uroš, naglašavajući da znanje o drvetu, kao materijalu, i o dizajnu, možete trudom steći na fakultetu, a sve ostalo isključivo zavisi od toga koliko nešto želite.

Uroš Janković je takođe imao priliku da, u razgovoru sa studentima arhitekture, koji su organizovano posetili izložbu Šumarskog fakulteta, prenese iskustvu i ideje vodilje o razvoju svog proizvoda *Cobra*, za koji je ove godine, u okviru Mikser festivala, dobio Miksero-

U sklopu promocije održivog stvaralaštva i podrške mladim talentima, na Šumarskom fakultetu osnovana Prva kolekcija dizajnerskih rešenja na Univerzitetu u Beogradu.

Kompanija SIMPO pokazala interesovanje za radove studenata odseka Prerada drveta – prototipovi u proizvodnji.

Na 48. sajmu nameštaja Beogradu uspehešno prikazane nove studentske inovacije.

vu nagradu za dizajn u oblasti *Tehnologije* (nagrada je dodelio dizajner Konstantin Grčić).

– Ideja je bila da se napravi lampa iz jednog dela male težine debljine (5mm), a čvrste i stabilne konstrukcije. Za razliku od drugih konvencionalnih stonih lampi, ova ispunjava

HE SHE, Autor: Aleksandar Blagojević
Foto: Marko Obradović, EDGA

ekološke i bezbednosne standarde, a tehnologija izrade je prilagođena industrijskoj proizvodnji – velikim serijama. Lampa i njene LED diode se mogu reciklirati, a radni vek je oko 60.000 sati – naglašava autor.

Imajući u vidu stepen inovativnosti ovog proizvoda, kao i brojne praktične probleme, s kojima se autor, po njegovim rečima, susreao u toku realizacije, a koji su uspešno rešeni (ugradnja elektronskih delova bez mogućnosti za preveliko narušavanje forme, tehničko rešenje odvođenja toplote itd), može se reći da je ovo bio jedan veoma zahtevan projekat za jednog studenta, ali je ipak rezultirao uspešnim rešenjem izuzetne estetske vrednosti, i mogućnosti jednostavne realizacije, kao i brojnim mogućnostima za kvalitetnu prime-

GRID PROTOTIP STOLICE-STOLA
Autor: Dragan Krivokapić
Foto: Dragan Krivokapić

COBRA LAMPA, Autor: Uroš Janković
Foto: Predrag Mladenović

kluPA, Autori: Emir Bećiragić i Uroš Vitas
Foto: Emir Bećiragić

ŠTULE, Autori: Uroš Janković,
Vukašin Grubić i Željko Mirić

nu u okviru familije proizvoda, što je Uroš već pokazao u varijacijama na temu ovog proizvoda (*Woody Lamp, Cobra Lamp Ghost Edition*).

Pored Cobre izložene su i drvene Štule, takođe rad Uroša Jankovića, ali i Vukašina Grubića i Željka Mirića. Ova zajednička ideja tri autora je interesantna po tome što Štule u dnu imaju amortizer, u potpunosti izrađeni od drveta, čijim se posebnim postupkom izrade (poprečnim zasecanjem) pravi amortizujuća drvena konstrukcija. Ideja je predstavljena prvi put u okviru projekta Štulum (trka na štulama) na Mikser festivalu 2010, i nesumnjivo potvrđuje činjenica da je od drveta svašta moguće napraviti.

A da je prethodna konstatacija tačna, potvrđuju i autorke dinamične fotelje *UpDown*, Marija Prelević i Ivana Ninković, nominovane za ovogodišnju Mikserovu nagradu za dizajn, koje su takođe imale puno obaveza oko izložbe Šumarskog fakulteta, posebno zato što je njihov rad, zbog svoje dinamične konstrukcije, izazao veliku pažnju kako odraslih tako i najmlađih, što je za svaku pohvalu.

Marija Prelević ekskluzivno za *DRVOTehniku* otkriva zbog čega je ovaj proizvod poseban:

– UpDown je sto koji se u zavisnosti od opterećenja gornje ploče može pretvoriti u fotelju. Da bi stočić promenio funkciju potrebna je određena težina, u ovom slučaju ona je tačno podešena na odgovarajuću vrednost, što omogućava bezbedno korišćenje od strane različitih grupa korisnika i sprečava neprijatni osećaj propadanja. Jednostavna konstrukcija koja uključuje i savremenu hidrauliku, kao i posebne, tehnički jednostavne ugaone elemente veze, omogućava izradu fotelje u velikim serijama, od većine pločastih materijala debljine 19 mm, pa ova karakteri-

stika daje velike mogućnosti u proizvodnji, pri tom ubrzava i pojednostavljuje proces izrade.

Drugim rečima, u pitanju je proizvod pogodan za male prostore, ali i komercijalne objekte u kojima postoji potreba za brzom i lakom izmenom enterijera i povećanjem broja mesta za sedenje, a zahvaljujući standardnim vezama, pouzdanoj hidraulici, kao i konstrukciji koja se jednostavno izvodi, ovaj prototip je svakako dostačnji predstavnik modernog dizajna o čemu svedoče i ponude koje su autorkе, u više navrata, dobole na temu primene ovog rešenja u objektima odgovarajućih komercijalnih sadržaja.

Na Sajmu nameštaja je, takođe, predstavljen i prototip *kluPA*, autora Emira Bećiragića, i Uroša Vitasa, kao modularno rešenje u javnom prostoru, koje pored sedenja omogućava i izlaganje, oglašavanje, kao i pregradjivanje u holovima. Po Emirovim rečima u pitanju je vid panoa, kao naslona u funkcionalnoj sintezi sa sedištem, koje se, po potrebi, može i otvoriti, i oboriti u podni postament – u cilju izlaganja modela i prototipova nameštaja. Rešenje predstavlja odgovor na realne potrebe u prostoru Šumarskog fakulteta, ima nekoliko faza razvoja, a sada sledi i praktična implementacija. O samoj ideji više možete pročitati u našem stručnom radu, objavljenom u najnovijem broju časopisa *Prerada drveta*.

Imajući u vidu Emirovo veliko iskustvo, kao studenta–aktiviste, u okviru vannastavnih aktivnosti na odseku Prerada drveta, umesto zaključka, ovaj tekst završavamo upravo njenim utiscima o prošlogodišnjoj izložbi na Sajmu nameštaja u Beogradu:

– Slika koja je po meni obeležila ovaj sajam je pogled na stepenište do našeg stana, kojim se silazi u donji nivo hale. Posetioci sajma, i izlagači, znaju o čemu pričam i svima je itekako jasno šta to pokazuje i u kom stanju se nalazi industrija zemlje Srbije. Ako se

ovakva situacija ne promeni realno se može-
mo zapitati da li se dočekuje 2011. ili 1991.
godina... Sva sreća pa naša izložba spada u
red onih, koje su, i pored opšte slabe poseće-
nosti, bile izuzetno zapažene, a kolege autori
kao i svake godine, u više navrata ohrabrivani,
rečima Bravo, Samo napred, Vi ste nešto naj-
bolje na ovom sajmu itd... Stručniji posetnici
su uglavnom hvalili naš odnos prema obliku i
količini ugrađenog materijala, ali neki i kudili
oštре ivice i završnu obradu, često nas zame-
nujući sa nekom firmom, ne shvatajući da su
u pitanju studenti, a radovi u stvari još uvek
samo prototipovi koji očekuju proizvodnju.
Iako je izloženo puno kvalitetnih rešenja, ove
godine nagrade su izostale. Treba istaći da su
veliku pažnju posetilaca i ove godine privukli
upravo radovi studenata treće godine, urađe-
ni na predmetu Dizajn, u sklopu zadatka Is-
pitivanje forme, sada kao odgovor na temu
Deformacija kvadrata u trećoj dimenziji. Bilo
je puno, pohvala, inteligentnih predloga, za-
nimljivih i duhovitih komentara, i raznoraznih
asocijacija, što upravo govori o osnovnom cilju
ovih vežbi, da pobude maštu i smisao za
oblikovanje budućih proizvoda.

A kada je u pitanju priča oko SIMPA – to je i cilj igre tj. jedan od razloga zbog kojih se
mi i nalazimo na ovom mestu, da promovi-
šemo znanje, ideje i naše prototipove. Cilj je
upravo u tome da krene njihova proizvodnja,
da zažive u našim domovima i svojim kvalite-
tom olakšaju život ljudima, to je upravo ideja
kojom se rukovodimo na Usmerenju. S dru-
ge strane, nije nimalo lako poslovati i opstati
na tržištu, sad u ovo vreme svetske, pa i naše,
ekonomski krize. A za svaku pohvalu je to što
je kompanija SIMPO primetila kvalitete naših
rada kao i činjenica da jedna kompanija iz
Srbije proizvodi i prodaje komade nameštaja
srpskih inženjera–dizajnera... ■

11080 Zemun, Batajnčki drum 6n
tel/fax: 011/316 42 51, 316 16 29, 219 76 32
estia.beograd@gmail.com, estia@eunet.co.rs
www.estia.co.rs

Proizvodimo i montiramo

- nameštaj za opremanje stambenih objekata: kuhinje, spavaće sobe, dečije sobe, kupatila, sobna vrata
- sve vrste kancelarijskog nameštaja
- opremanje apoteka i laboratorija
- opremanje svih drugih poslovnih i javnih objekata
- izrada frontova za nameštaj i uslužno lakiranje drveta
- projektovanje svih vrsta nameštaja, kao i konsultacije u realizaciji željenih formi i izgleda

nameštaj koji će oplemeniti vaš dom

kupatilski nameštaj

kuhinje i trpezarije

komadni nameštaj

dečije i spavaće sobe

opremanje poslovnih prostora

Bugi enterijeri
tel. 031/531-035 · fax: 031/530-055

e-mail: info@bugienterijeri.com
www.bugienterijeri.com

U beogradskom hotelu *Hyatt Regency*, u prisustvu velikog broja zvanica, 22. novembra 2010. godine javnosti je promovisan Savet zelene gradnje Srbije, organizacija koja se po prvi put pojavljuje na našim prostorima

· Pružiti podršku privatnom sektoru u cilju što bezbolnijeg prelaska na nove načine poslovanja koje diktira industrija zelene gradnje;

· Pripremiti privatni sektor u cilju prilagođavanja i usvajanja novog internacionalnog "LEED" standarda;

· Pripremiti i ponuditi najsvremenije seminare i obuke domaćih kadrova;

· Podstići razmenu edukativnih informacija iz oblasti zelene gradnje;

· Učvrstiti poziciju domaćeg Saveta u internacionalnoj GBC mreži koja se prostire na preko 60 zemalja u cilju prikupljanja najnovijih informacija.

Savet zelene gradnje Srbije je član Svetskog saveta zelene gradnje (World Green Building Council- <http://www.worldgbc.org/>) i kao takav ima pristup internacionalnim seminarima, najbitnijim informacijama i najboljim primerima iz oblasti zelene gradnje. Svetski savet zelene gradnje je unija nacionalnih Saveta, čija je misija da ubrzaju transformaciju izgrađenog okruženja ka održivosti. Brzoraštua GBC mreža trenutno predstavlja preko 50 procenata globalne građevinske aktivnosti. Globalna GBC mreža vodi pokret koji objedinjuje ekološku i socijalnu odgovornost građiteljske industrije.

LEED standard - Lider u projektovanju sa ciljem uštede energije i zaštite životne sredine

Sistem LEED se bazira na dodeljivanju kredita za svaki uslov koji karakteriše održivost zgrade. Iz sume kredita proizilazi novo sertifikacije izražen u procentima. Sistem LEED sertifikacije, koji se primenjuje u preko 100 zemalja širom sveta, je razvijen od strane Saveta zelene gradnje SAD-a, a udruženje koje izdaje sertifikate je osnovano kao nezavisno telo - Institut zelene gradnje SAD-a. ■

Savet zelene gradnje Srbije

Savet zelene gradnje Srbije je nezavisna i neprofitna organizacija, pod vođstvom članova, koja je formirana sa jednim posebnim razlogom, da podrži razvoj održive gradnje u Srbiji. SrGBC organizacija je osnovana od strane osam lokalnih kompanija među kojima su: Energo Energy Efficiency Engineering, Kolling, Dunav Osiguranje, Atelje Grbić, Terming, BMSK, Toplica Drvo i Sauter Building Control Serbia.

Vizija Saveta zelene gradnje Srbije je da postane pouzdana organizacija koja će voditi zemlju ka održivosti u svakom aspektu životne i radne okoline.

Misija Saveta zelene gradnje Srbije je da podstakne i oblikuje transformaciju srpske građevinske industrije i tržišta ka sistemima održivosti i praksi zelene gradnje.

– Savet zelene gradnje Srbije je po pitanju članstva otvorena organizacija za sve direktni i indirektni učesnike građevinske industrije, rekla je Marija Golubović, predsednik Saveta. Ona je istakla da Savet zelene gradnje Srbije vodi svoje članove u bolju budućnost u kojoj će zgrade biti bolje izgrađene, efikasne,

komforne i pristupačne za svoje korisnike i društvo u celini.

Skup su pozdravili sekretar za zaštitu životne sredine grada Beograda, Goran Trivan, kao i Slobodan Cvetković iz Ministarstva za prostorno planiranje i zaštitu životne sredine (sektor obnovljivih izvora energije).

Ciljevi Zelenog saveta Srbije:

- Promovisati pokret zelene gradnje;
- Podići nivo nacionalne svesti o visoko efikasnoj praksi gradnje koja je i održiva i isplativa;

- Definisati i podstići eliminaciju zastarelih sistema građevinarstva koji ne doprinose neminovnoj transformaciji građevinske industrije;

- Podstići zakonske izmene sa ciljem pružanja podrške dugoočekivanim zakonskim i regulativnim izmenama koje će stvoriti osnovu za razvoj održive prakse zelene gradnje;

- Podstići zdravu komunikaciju javnog i privatnog sektora u cilju što boljeg prilagođavanja novim zakonskim odredbama i regulativama;

Prozor u budućnost

Kompanija Savabien D.O.O. se nalazi na lokaciji idelanoj za brz utovar i istovar svih vrsta stakla, na površini od preko 5500 m², na granici Surčina i Novog Beograda.

Svoju široku paletu visoko tehnoloških proizvoda i usluga kompanija Savabien integriše u rešenja u oblastima izrade laminiranih, izolacionih i zaštitnih stakala, sa fokusom na razvoj automatskozavanih procesa i izrade finalnog proizvoda vrhunskog kvaliteta.

adresa: Vojvođanska BB, 11271 Surčin, Srbija
tel/fax: +381 11 2266 148, +381 11 2266 149
e-mail: office@savabien.co.rs

Sto i čiviluk STOVILUK

Autor: Jelena Obradov
Za: Perin d.o.o.

Ideja:

Od ranog proleća do kasne jeseni sedimo na terasi ili u bašti.
Treba nam sto.
Od kasne jeseni do ranog proleća potreban nam je čiviluk, za odlaganje jakni i kaputa.
Stoviluk se koristi cele godine.

Način upotrebe:

Rotiranjem nogu stola, sto se iz horizontalnog dovodi u vertikalni položaj. Može se prisloniti ili okačiti na zid.

Sto ima dve ploče. Donja ploča je sa otvorima, a gornja ploča je izrađena iz segmenata. Segmenti gornje ploče se iz horizontalnog položaja dovode u vertikalni ubacivanjem u proreze donje ploče stola i formira se čiviluk sa policama.

TEHNIČKOJ ŠKOLI „DRVO ART“ Beograd Specijalno sajamsko priznanje za inovativnost nastave

Tehnička škola DRVO ART je i na proteklom, 48. sajmu nameštaja u Beogradu, od 15. do 21. novembra 2010. godine, izložila radove svojih učenika. Njihovu neobičnost i inovativnost zapazio je i sajamski stručni žiri koji je ovoj kreativnoj školi dodelio Specijalno priznanje za inovativnost nastave kroz autorske radove učenika.

Svi radovi prikazani na proteklom Sajmu nameštaja u Beogradu nastali su u okviru međunarodne kreativne radionice koju je u marta 2010. godine škola DRVO ART realizovala u Beogradu, u saradnji sa svojim partnerskim školama iz zemalja Evropske Unije. Tema radionice bila je „Klupa za enterijer javnog prostora“. Ovakvim originalnim vidom školskih aktivnosti, DRVO ART omogućava razmenu iskustava učenika i nastavnika iz Srbije sa njihovim kolegama iz drugih zemalja i promoviše stručne obrazovne profile.

Značaj ovakvog vida rada i okupljanja mladih prepoznali su Gradski sekretarijat za obrazovanje i opština Stari grad, koji su podržali kreativnu radionicu škole DRVO ART.

Samo jedan pogled na eksponate dovoljan je da vas uveri da mladi srednjoškolci, čija mašta ne zna za granice, prate najnovije tendencije u svetu dizajna. O kvalitetu učeničkih radova svedoči nekoliko izložbi na kojima su bili izloženi radovi nastali u toku kreativne radionice. Najprestižnija među njima je regionalni festival dizajna MIKSER na kom je DRVO ART škola pojavila kao najmladi učesnik i jedina srednja škola koja je potpuno ravноправno nastupala uz svoje „starije“ kolege sa nekoliko umetničkih fakulteta i profesionalnih dizajnerskih studija.

Zahvaljujući kreativnosti svojih učenika, požrtvovanju i spremnosti nastavnika da „iskorače“ ispred obaveznih školskih programa i odličnom rukovodstvu, DRVO ART je postala liderska škola u Srbiji u oblasti obrade drveta i učesnik skoro svih značajnih manifestacija u oblasti dizajna.

Vredni nastavnici škole DRVO ART se, ipak, neće uspavati na lovorkama dobijenog priznanja. Oni se već uveliko pripremaju za novu kreativnu radionicu koja će se održati od 6. do 11. marta 2011. godine. Pred učesnicima radionice je veliki izazov. Oni treba da osmisle i naprave nameštaj na temu „Sitting to go“. Čime će nas mladi dizajneri iznenaditi ovog puta imaćemo prilike da vidimo odmah po završetku radionice, u Muzeju primenjene umetnosti u Beogradu od 11. do 20. marta ove godine. ■

InterLignum

Ulica Kninska 21, 74270 Teslić +387 53 431 596, 431 597 www.interlignum.net

Sjedište firme i centralno skladište
"INTERLIGNUM" Teslić
office@interlignum.net
drvni centar
"DRVOMARKET" BANJA LUKA
drvomarket@interlignum.net

Prodajna mesta:
drvni centar
"DRVOMARKET'S" SARAJEVO
drvomarkets@interlignum.net
konfekcija brusnih materijala
"STIRAL" ŠAMAC
stiral@interlignum.net

robna kuća namještaja
"INTERATENA" BIJELJINA
interatena@interlignum.net
centar podova
"INTERDOM" TUZLA
interdom@interlignum.net

DISTRIBUTER PROIZVODA

Iromspain
PLOČASTI MATERIJALI

iverical
BIJELJINAR
PLOČASTI MATERIJALI

HRANIPLEX
ABS KANT TRAKE

GTV
OKOVI ZA NAMJEŠTAJ

Sve za namještaj po Vašoj želji!

UNIVER PLOČE, ABS KANT TRAKE, BRUSNE TRAKE, OKOV ZA PLAKARE, RADNE PLOČE
FURNIRANE PLOČE, MDF, HDF, OSB PLOČE, GRAĐEVINSKI PROGRAM ...

Šta je to

Pelet je sigurno jedno od najčešće korišćenih goriva na bazi biomase. Dobija se prilično jednostavnom tehnologijom koja se zasniva na podvrgavanju strugotine odnosno biomase visokim pritiscima. Materijal se faktički oblikuje istiskivanjem kroz perforirani prsten sa rupama od 6 do 12 mm. Kao posledica ovog procesa javljaju se povisene temperature, koje opet utiču na vezivne elemente u materijalu koji se peletira i omogućuju oblikovanje u pelete valjčastog oblika. Ovim procesom se omogućava potpuna transformacija mase u pelet. Pelet je prirođan materijal koji je izuzetno cenjen zbog svojih opštih karakteristika.

Karakteristike peleta

Pelet predstavlja kvalitetnu alternativu tradicionalnim gorivima za grejanje. Reč je o ekološkom i ekonomičnom gorivu. Siguran je pri upotebi i praktičan pri transportu. Izlazna te-mička snaga peleta se kreće u vrednostima od 4,7 do 5,5 kWh/kg.

Minimalno pakovanje peleta je u vrećama od 15 kg i ne traži specijani transport. Gorivo je čisto i ne stvara prašinu pri manipulaciji i upotrebi. Za velike potrošače predviđeno je pakovanje u džakovima od 1.000 do 1.200 kg (big-bag).

Glavna prednost peleta se ogleda u stepenu termičkog korišćenja (više od 80%) i vrlo malim procentom pepela (do 0,3 do 0,6%).

Kod nas ne postoje zvanični normativi koji se odnose na kvalitet peleta. Uglavnom se koriste propisi drugih zemalja kao što je DIN 51731/DIN plus, ONORM M 7135 itd.

Zašto koristiti pelet

Navodimo neke od razloga koji sugerisu upotrebu peleta:

- Cena peleta znatno je niža od cene tradicionalnih fosilnih goriva, niža je od cene nafte, mazuta, gase.

- Resursi za izradu peleta su obnovljivi i nalaze se svuda oko nas. U našem okruženju postoje znatne količine poljoprivrenog i drvnog materijala kao sirovine za izradu peleta.

- Pelet emituje zanemarljivu količinu CO₂ u odnosu na istu energetsku moć fosilnih goriva i kao gorivo zadovoljava kriterijume po protokolu iz Kyoto.

- Pelet je praktičan i jednostavan za transport i skladištenje. U odnosu na drvo i ugalj, zauzima mnogo manji skladišni prostor, a po-

što je u zrnastom stanju, pri loženju nema prašine i prljanja.

- Pelet se može proizvoditi od škartnih materijala, dobija se iz otpadaka koji nastaju u preradi drveta, kao i od slame, sena, ljuštura i drugih poljoprivrednih ostataka. Praktično, sav ovaj otpad se 100% iskoristi.

- Pelet nije zahtevan pri primeni i korišćenju, te ga mogu koristiti i lica sa smanjenim fizičkim funkcijama kao i osobe sa nekim oblicima hendičepiranosti.

- Cena peleta je stabilna i ne podleže draščim promenama kao na primer cena nafte ili gasa na koju mogu uticati i različiti politički tokovi. Istovremeno, upotreba peleta smanjuje našu zavisnost od uvoza nafte i gase koji su često praćeni socijalnim i političkim previranjima, koja direktno utiču na isporuku i cenu ovih energenata.

- Pelet sagoreva na povećanim temperaturama i sa malim sadržajem pepela. S obzirom na njegovu povećanu gustinu i nizak sadržaj vlage (od 8 do 12%) zavisno od sirovine od koje se dobija, sagorevanje se odvija uz visoke temperature tako da su ostaci sagorevanja svedeni na minimalne količine što opet omogućuje la-ko i jednostavno čišćenje peći ili kotlova.

- Pelet je prirodni materijal i ne sadrži hemijske dodatke. Kompaktnost i cilindrična forma peleta obezbeđuju i njegovu postojanost i trajnost zahvaljujući i ligninu kao vezivnom sredstvu. Ovim se omogućava premeštanje i manipulacija bez opasnosti promene oblika i stvaranja prašine.

- Pelet se dobija iz obnovljivog i nepresušnog resursa, ima povoljniju cenu i lako se distribuira. Danas je tehnologija za izradu peleta prilagođena i za male kapacitete, tako da se može proizvoditi i za lične potrebe.

PROIZVODNJA I PLASMAN PELETA

Zemlje zapadne Evrope su jedno od najvećih tržišta gde se plasira pelet. Oko 80% proizvodnje peleta nalazi primenu u domaćinstvima koja se greju na pelet, a sagorevanje se vrši u pećima srednje snage. Ostalih 20% koristi se u centralnim sistemima za grejanje kao što su termo-peći, termo-kamini i termo-kotlovi. Po podacima iz 2006. godine, samo u Italiji je prodato 550.000 tona, u Nemačkoj 450.000 tona, a u Austriji 400.000 tona peleta.

Srbija spada u zemlje u kojima tek treba da zaživi veća proizvodnja, korišćenje i prime-na ovog energenta. Zahvaljujući prirodnim re-

sursima, gotovo je sigurno da će proizvodnja i potrošnja ovog goriva biti u znatnom porastu u cilju energetske efikasnosti i manje zavisnosti od fosilnih goriva.

Jedan od najvećih svetskih proizvođača peleta je Kanada koja je 2006. godine proizvela 1,2 miliona tona peleta od kojih je 700.000 tona isporučeno Evropi.

Uglavnom, svi pokazatelji govore da će pelet isporučivati zemlje sa velikim šumskim površinama, kao na primer Rusija (880 miliona hektara pod šumom). Naravno da i naš prostor nije zanemarljiv i da postoje znatni resursi za proizvodnju peleta.

Međutim, opremu za proizvodnju i sagorevanje peleta proizvode industrijski razvijene zemlje. Italija je jedan od najvećih proizvođača peći, kamina i kotlova za sagorevanje peleta.

Mini linija za proizvodnju peleta

Cena peleta

U proteklih nekoliko godina cena peleta je imala rast, uglavnom uslovjen skokom cene drugih energenata (struja, nafta, gas). Mnogo je faktora koji utiču na cenu peleta... Prvo je znatan uticaj komercijalista koji formiraju cenu i žele odmah veliku zaradu. Drugo, u proizvodnji peleta koristi se gas u procesu sušenja, koji opet utiče na cenu. Poskupljenjem ovog ener-

pelet?

genta automatski dolazi do poskupljenja peleta. Dalje, transport peleta se vrši kamionski, tako da uticaj toškova prevoza u znatnoj meri utiče na cenu peleta. Mnoge peći i kotlovi zasnovani su na potrošnji "čistog" peleta (bez učešća kore), a to je direktno povezano sa skupljom proizvodnjom. Cena peleta zavisi i od načina isporuke. Nije ista ako se pakuje u vreće od 15 kg ili u big-bag džekove (1.000 do 1.200 kg). Trenutna cena kvalitetnog peleta je od 180 do 240 eura po toni.

KAKO SE KORISTI PELET

Pelet je apsolutno siguran proizvod i lako se koristi. Osim energetske moći, pelet je izuzetno kompaktan i podesan za transport. U poređenju sa tečnim gorivima koja zahtevaju poseban transport sa auto-cisternama i primenu posebnih mera zaštite, pelet se prevozi kao potpuno bezopasan materijal.

Zahvaljujući svojim opštим karakteristikama, pelet ne zahteva specijalno skladištenje. Može biti smešten u silosima (locirani spolja ili unutra), manjeg ili većeg kapaciteta. Jedini uslov je da mora biti zaštićen od vlage.

Pelet se koristi u različitim sistemima za grejanje: u autonomnim pećima u domaćinstvu ili u sistemima za grejanje sa dopunskim funkcijama kao što je obezbeđenje tople sanitarne vode. Bez obzira na funkciju i namenu, pelet je predviđen za automatsko doziranje.

Preko dozirnog transporterja pelet stiže do ložišta gde sagoreva na način koji omogućava visok stepen energetskog korišćenja pri grejanju vazuha i vode. Gorivo se dodaje automatski, prema zahtevu za toplostom koja je potrebna.

Pepeo, kao nus proizvod, odvaja se u poseban prostor i nema direktnu vezu sa ambijentom u kome je peć, kamin ili kotao instaliran.

PEĆI NA PELET

Ove peći predstavljaju značajnu inovaciju sa ogromnim prednostima kod grejanja stanova i drugih prostora namenjenih za boravak i rad.

Mnogo je razloga za korišćenje ovih peći. Osnovna je cena grejanja u odnosu na tradicionalne sisteme koji koriste fosilna goriva. Peći na pelet garantuju veliku uštedu, kako su praktične i jednostavne za korišćenje. Njihov režim rada ima mogućnost potpune automatizacije, programiranje na duži vremenski period bez prisustva korisnika, a moguća je i GMS komunikacija.

Vrlo jednostavno i retko svaka dva do tri dana se prazni pepeljara, a rezervoar za pelet, zavisno od kapaciteta, ima naprekidan automatski rad do sedam dana. Važno je da dimni gasovi ni pod kojim uslovima ne mogu dospeti van dimnog kanala, odnosno u ambijent koji se greje. Bez ikakvih problema i na jednostavan način, peći na pelet i kamini se ugrađuju u sve prostore (stanove, kuće, radne prostorije) pod uslovom da postoji standardni dimnjak za odvod dimnih gasova.

Peći na pelet se oblažu na više načina, zavisno od želje kupca. Materijali koji se koriste u ovu svrhu su: čelični limovi u različitim bojama, keramika, mermer, uopšte materijali koji garantuju visoke estetske zahteve, uživanje u tradicionalnom i istovremeno u modernom ambijentu.

Na kraju, zahvaljujući termo-staklu na vratima peći, vizuelni efekat plamena iz peći na pelet pruža mogućnost uživanja, komfora i harmonije.

Funkcionalna šema - air sistem

- (A) Rezervoar za pelet
- (B) Puzni transporter za gorivo
- (C) Motor-reduktor
- (D) Kanal za hranjanje peletom
- (E) Vrata sa vatrostalnim stakлом
- (F) Kanal za odvod dima
- (G) Ventilator za topli vazduh
- (H) Izlaz toplog vazduha
- (I) Sinoptička ploča
- (L) Centrifugalni ventilator za odvod dimnih gasova

KAMINI NA PELET I DRVO

Pri predstavljanju **kamina na pelet** treba naglasiti inovativne prednosti ovog sistema koji je u funkciji grejanja stambenog prostora. Imajući u vidu estetsku dimenziju, jednostavnu i laku ugradnju kao i znatne uštede u korišćenju, ovo je dovoljan razlog za izbor kamina na pelet.

Glavni princip funkcionisanja je sličan kao i kod peći na pelet, s tim što se može porediti i sa pećima na drva. Korisnik, po potrebi, ima mogućnost izbora goriva. Naravno, ovako kombinovani kamini (pelet/drvo) upravljaju se sa kontrolnim sistemom za proizvodnju tople vode, produkujući više ili manje energije. Forsiranim i poboljšanim sagorevanjem garantuje se maksimalno iskorišćenje goriva što za posledicu ima minimalnu emisiju CO₂.

Zahvaljujući vatrootpornom staklu na vratima kamina uživanje u ambijentu plamena i toplote je garantovano.

Postoji više modela kamina na bazi kombinacije pelet/drvo, ali modeli nove generacije se odlikuju efikasnošću, lakoćom instaliranja i užitkom pri korišćenju.

Generalno postoje dva modela:

- spoljni, jako slični pećima na pelet i
- ugradni, koji se mogu smestiti i u već postojeće kamine uz minimalnu doradu.

Što se tiče komandi za upravljanje sa temperaturom, nema razlike pri upotrebi drveta ili peleta. Razlika je samo u ložištu odnosno rešetki.

Različiti modeli kamina opremljeni su i sa kanalima za odvođenje tolog vazduha na željene lokacije (dužina kanala do 8 m). Obloge kamina se nude u raznim varijantama i od različitih prirodnih materijala i nude potpun estetski ugodaj.

KOTLOVI NA PELET I BIOMASU

Novi kotlovi na ovom principu predstavljaju istinsku revoluciju u sistemu grejanja. Osnovne karakteristike ovih kotlova, osim što obezbe-

Kotao na pelet

đuju visoku uštedu, jesu što su predviđeni da koriste gorivo od biomase dobijene iz drvnog otpada ili ostataka poljoprivrednih proizvoda (seno, slama, oresci loze, suncokretove i sojine stabljike, stajnjaka itd). Osim peleta može da se koristi i sečka kao grubi granulat (čips) nastao mlevenjem otpadnog drveta, grana, grančica i delova debla, sve ono što se koristi u klasičnoj preradi drveta. Ovaj granulat je posebno kaloričan ukoliko se radi o čipsu od grana maslinovog drveta, različitih voćkarica ili vinove loze.

KAKO PREPOZNATI KVALITETAN PELET

Pelet je gorivo koje se, zahvaljujući opštim karakteristikama i svojstvima, sve više traži i proizvodnja se iz godine u godinu povećava. U poslednjim godinama cena peleta je značajno porasla, ali je zadržan odnos cena sa tradicionalnim fosilnim gorivima.

Na tržištu dominira pelet proizveden u Kanadi, Švajcarskoj, Švedskoj, Nemačkoj i Austriji, ali se pojavljuju i novi proizvođači komercijalnog peleta od različitog materijala i kvaliteta. Prednost peleta se prevashodno odnosi na njegovu cenu i visoku kaloričnu vrednost, a ovo opet zavisi od vrste materijala koje se peletira. Generalno, možemo reći da se najbolji pelet dobija od bukovog i čamovog drveta, da ima svetlu ili belu boju. Pakovanje peleta (vreća) mora imati etiketu koja sadrži sve karakteristike proizvoda (vrsta materijala, toplotna moć, poreklo), mora da se upiše i standard po kojem je

izvršena klasifikacija kvaliteta proizvoda, na primer DIN 51731 ili O-NORM. Takođe, pelet mora da ima dimenzije i formu koja je naznačena na etiketi. Ne sme sadržati ostatke strugotine u praškastom stanju i treba da bude čist, kompaktan i sjajan.

Naravno da postoje razlike u kvalitetu peleta. Pošto je vrlo tražena roba dešava se da u strugotinu pre peletiranja dospeju i delovi kore, mešaju se različiti materijali itd. Vrlo jednostavan način za prepoznavanje dobrog peleta je boja. Ako je pelet tamniji to je znak da treba da obratimo više pažnje. Ovo ne znači da je pelet lošeg kvaliteta, ali treba pažljivo pročitati deklaraciju, videti poreklo i standard po kojem je izvršena klasifikacija. Možemo reći, između ostalog, da su peći na pelet predviđene da koriste "čistiji" pelet u odnosu na kotlovska postrojenja i naravno da se preporučuje svetli pelet od bukve ili čamovine sa kojim se postižu odlični rezultati. ■

PRIPREMIO:
R.Vasovic, dipl.ing.
LINETA d.o.o., www.lineta.rs

DRVOLIK

DRVOLIK D.O.O.
Plješevica bb, • Rogatica, BiH
tel. +387 58 417 755 • fax. +387 58 420 180 • mob. +387 65 577 385
e-mail: drvvolik@teol.net • wwwdrvvolik.com

DRVOLIK PLUS D.O.O.
Smederevski put 29a i b • Beograd, Srbija
tel. +381 11 347 45 89, 347 45 90 • mob. +381 63 457 521
e-mail: drvvolikbg@yubc.net

DRVOLIK

kerrock®

by kolpa

Sloboda kreativnosti

Moderan kompozitni materijal, izuzetnih tehničkih osobina, jednostavan za obradu i održavanje. Neporozan, samougasiv, obnovljiv, hipoolergijski materijal koji ne sadrži kancerogene elemente. Zbog tih i takvih osobina pogodan je za opremanje kako stambenih i poslovnih prostora tako i zahtevnih laboratorijskih, operacionih sala i soba za intezivnu negu. Savremeni hotelski kompleksi, stambeni prostori, sportski, shopping i wellness centri su nezamislivi bez kerrock-a.

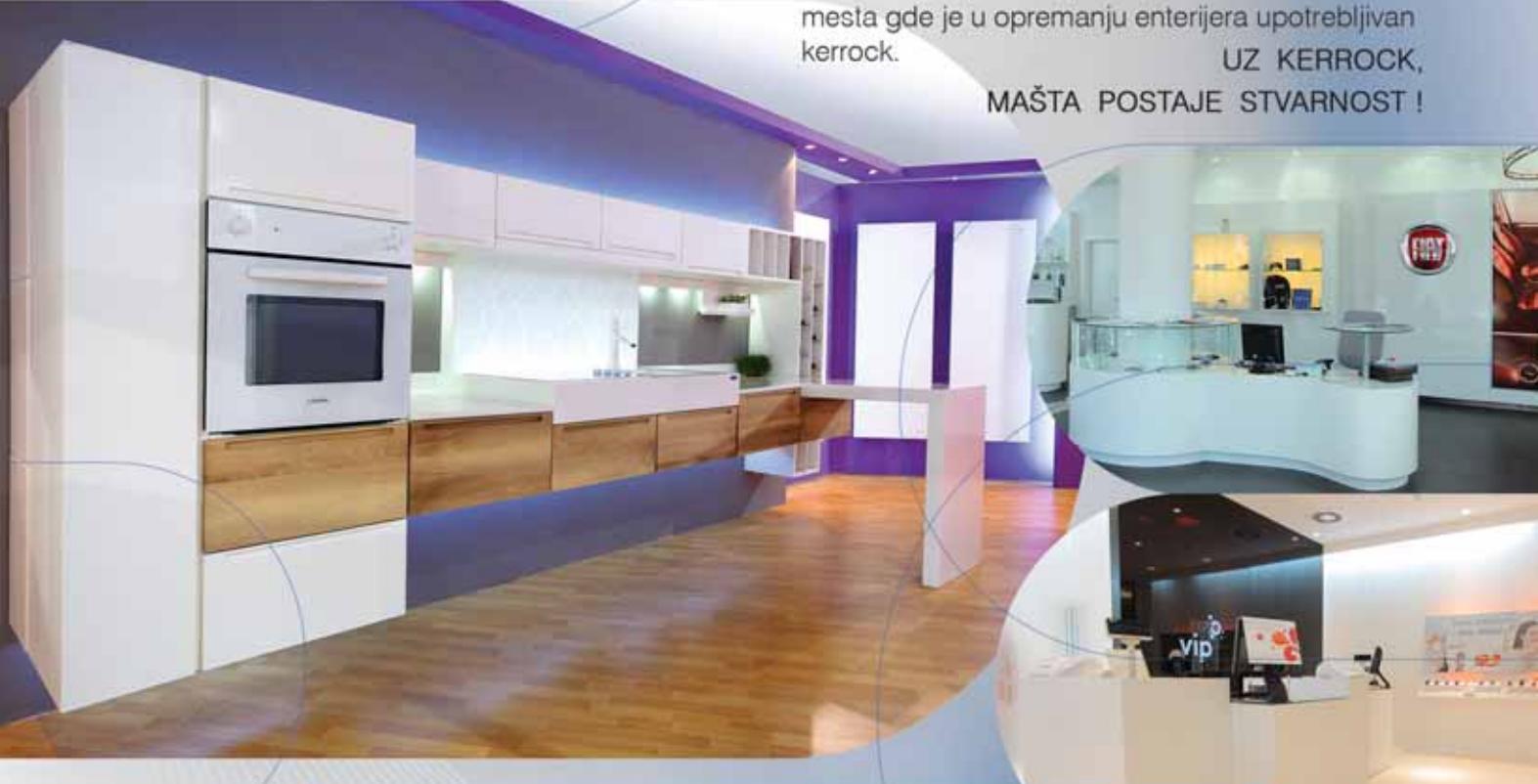
Materijal se proizvodi u Sloveniji, u fabrići „KOLPA“, koja je jedan od vodećih evropskih proizvođača kupatilske opreme.

U Srbiji, kerrock je prisutan već par godina. Generalni uvoznik je „KOLPA TRADE“ d.o.o. iz Subotice, a najveći prerađivač kerrock-a u Srbiji je firma „BANE“ iz Subotice.

Poslovni prostori (Telenor, MTS, VIP, T.C. New York, Mercator, Tuš, Adidas, Apatinska pivara ...), hoteli (Splendid, IN, Patria, Park, Royal, Gloria, Montenegro stars, Otrant...), ugostiteljski objekti (caffè Boss Vrnjačka banja, Plato, Ravel, Gurinović...), banke (EFG, Pro credit, Alfa banka, Kuliska banka....), sportski centri (Kovilovo, Kuća fudbala Stara Pazova...) bioskopi (roda cineplex) bolnice (Urgentni cetar, KCV Novi Sad, Klinički centar Srbije...) laboratorije, apoteke, pošte,.....su samo neka od mesta gde je u opremanju enterijera upotrebljivan kerrock.

UZ KERROCK,

MAŠTA POSTAJE STVARNOST !

“KOLPA TRADE” d.o.o. 24000 Subotica, Banijska 2

Tel: 024/ 548-143; 548-149, Fax: 024/ 548-153, e-mail: info@kolpa-trade.rs

FABRIKA NAMJEŠTAJA

Rudi Čajevec 3, PRIJEDOR
tel. +387 52 238 081, fax +387 52 238 082
e-mail: javor@splinter.net
www.javor-prijedor.com

UNI LINE diamond perfection

sistemski alata za drvnu industriju i namještje, consulting, prodaja, servis

Nova Pazova Industrijska zona bb
022/327-111; 060/327 5555; 060/327 1111
Sevojno Braće Nikolić bb
031/724-666; 060/327 5555

www.uniline.rs

biznis klub

**BUTIK EGZOTIČNOG DRVETA
STRAJKO CO**

Lole Ribara 14
11215 Sianci - Beograd
tel. +381 (0) 11 299 42 78
fax. +381 (0) 11 299 42 77
mob. 064 422 3132 - 064 395 56 56
e-mail: office@strajko.com • www.strajko.com

**STOLARSKA RADNJA
NEDELJKOVIĆ & SIN**
Loznica

Jelav, Vuka Karadžića 68
Proizvodnja: 015/851-471
Tel/fax: 015/897-925
e-mail: nedeljkovicisin@yahoo.com

**PROIZVODAČ KANT TRAKE
ZA NAMEŠTAJ**

11000 Beograd
Novo Mokrošačka 19
Tel: +381 11 2890-777
+381 11 3476-036
Tel/fax +381 11 2886-221
Email: kantex@edsl.yubc.net
www.kantex.ro

Loznica

Zabilazni put bb

**TRGOVINA SVIM VRSTAMA
GRADEVINSKOG MATERIJALA
NA VELIKO I MALO**
tel. 015/ 872-000, 871-999
e-mail: mmmlo@verat.net

agroflora
Kozarska Dubica

tel. +387 (0)52/421-930, 421-931
fax. +387(0)52/410-034
e-mail: agroflorakd@yahoo.com

ВУЧИЋЕВИЋИ

ДОБРАЧЕ - АРИЉЕ - СРБИЈА

ДРВЕНЕ И МОНТАЖНЕ КУЋЕ
ПОДНЕ И ЗИДНЕ ОБЛОГЕ

Тел: +381 (0)31 890 171, 890 430, 897 154, 897 155
Факс: +381 (0)31 890 149
e-mail: vucicevici@eunet.rs, www.vucicevici.com

НАШЕ ПРВО ЈЕ ПРАВО!

**TRGOVINA GRAĐEVINSKIM MATERIJALOM
NA VELIKO I MALO**

S.R.M.A. ZEMUN
11080 ZEMUN - SRBIJA
Vojni put 165C/II
Tel/fax: +381 11/ 316 02 66
www.srma-zemun.com
E-mail: srmazemun@beotel.net

Stilles group
SICAR - YLI d.o.o.

Generalni distributer
i serviser za Srbiju
i za Crnu Goru

CEHISA

SICAR

PANHANS

Putzsch - Menicon

21000 Novi Sad, Koči Ivana 6a
tel/fax: +381 21 6800 900, 6800 942
www.stilles.rs - e-mail: stilles@neobee.net

МАШИНЕ И АЛАТИ ЗА ОБРАДУ DRVETA

tel. 00387-65-745-711, 00387-65-242-272
www.hezomasine.com
hezomasine@hotmail.com

KOLAREVIĆ

Industrijska zona bb, 37210 Čičevac
tel/fax: +381 37 80 52 02, 381 37 80 52 03.
e-mail: info@kolarevic.co.rs, www.kolarevic.co.rs

DUCO
Ventilation & Sun Control
www.future-duco.com

36212 RATINA, KRALJEVO
Tel: +381 (0)36 862 099, 862 247
Fax: +381 (0)36 862 248

GRADEVINSKE MAŠINE

www.radex-kv.com
e-mail: info@radex.cc

TOPLICA DRV

PROIZVODNJA GRAĐEVINSKE STOLARIJE
OD DRVETA, ALUMINIJUMA I PVC-a
INŽENIERING I IZRADA OBJEKATA

11000 Beograd
Visokog Stevana 43 A
Tel/fax: 011/32-82-192, 26-34-264, 21-86-488
Proizvodnja Trstenik:
Tel/fax: 037/716-209, 711-569

www.toplicadrv.com
e-mail: gradinar@toplicadrv.com

**BETONSKE
MONTAŽNE
SKELETNE
KONSTRUKCIJE**

Vesloški Stevana 43 a, 11000 Beograd
e-mail: bmsk@yubc.net
tel/fax: (+381) 11 2634393

DEPROM

Prodaja lepkova i vezivnih sredstava
Rača KG 34 210
deprom@ptt.rs, www.deprom.rs
t/f 034 752 202, 063 88 53 453

PILANA
PARKETI
PARKET LAJSNE
DRIKE
BRDSKU POD
LAMPERIJA
SUSENJE DRVETA

QUERCUS ROBUR
Sremska Mitrovica
tel. 022 745 716
064 38 55 755 - 063 519 452
010 290 040
Visnjicevo, Bosutski sokak bb

PARKET · PROIZVODNJA · PRODAJA
11223 Beograd, Beli potok, Kružni put 20
Tel/fax: +381 (0) 11 3943-255, 3943-256
mob. +381 (0) 63 334-735
nesta_doo@yahoo.com • www.nestalika.co.rs

d.o.o. Kninska 21 Teslić 74270
Tel/fax: +387 53 431-596, 431-597
E-mail: interlum@teol.net
www.interlignum.net

OPLEMENJENE UNVER PLOČE ■ FURMIRANE
VERICE ■ KUHINJSKE RADNE PLOČE
DIHT LAJSNE ■ MELAMINSKE KANT TRAKE
ABS KANT TRAKE ■ MDF, HDF, OSB PLOČE
GRADEVINSKI PROGRAM ■ OKOVI AMERIČKIH
PLAKARA ■ KONFEKCIJA BRUSNIH TRAKA

biznis klub

DRV
tehnika
ekologija
priroda
biznis

AG DINAS 2005
Široki put 16v, BATAJNICA
tel. 011/848067039
mob. 064/120400557
dinas.prodaja@cybermedia.rs

**NAMEŠTAJ
EUROSTIL**
PROIZVODNJA NAMEŠTAJA
od punog drveta i pločastih materijala
76300 BIJELJINA
Banjalučka 5.
+387 55 240 201
+387 65 604 955
eurostil@teol.net
office@eurostil.net
www.eurostil.net

CROWN FOREST d.o.o.
Prilikе bb
IVANJICA
Tel. 032/5462 071, Fax. 032/5462 070
Mob. 064/433332, 064/4499993, 066/8770000
www.crownforest.rs
doo.milutinovic@nadlanu.com

**PROIZVODNJA PARKETA, LAJSNI
I REZANE GRADE**

Sand
Vuka Karadžića 7
Mali Zvornik
Tel/Fax 381 (0)15 470 470

prerada drveta
MOCA d.o.o.
Jablanica - Kruševac
037/ 658 222, 658 223, 658 224
e-mail: dmoca@ptt.rs

**PROIZVODNJA REZANE GRADE
I MASIVNIH PLOČA**
dr. DVOOPROMET
32250 IVANJICA
V. Marinkovića 306
Tel/fax: 032/ 631-612

MatVerder
Beograd
Zrenjaninski put 147a, 11211 Borča
REZANA ČAMOVA GRAĐA
Telefon: 011/ 33-29-515

wwwdrvoprometkula.rs
DRVOPROMET-KULA
Pančevački put 80a, 11000 Beograd
+381 11 299 49 50, 299 49 60
office@drvoprometkula.rs
MALOPRODAJNA
Zrenjaninski put 43b, 1100 Beograd
+381 11 3318 772, 2712 616

preduzeće za obradu drveta
DRVOPRODUKT KOCIĆ

Strojkovce · 16000 Leskovac
tel: 016/ 795 555 · 063/ 411 293
**PROIZVODNJA KREVETA, PARKETA,
REZANE BUKOVE GRADE I ELEMENATA**

PAVLE
Stevana Šupljikca 16
tel. 013/ 313-111
tel/fax. 013/ 310-934
e-mail: office@pavle.rs
fasadna, drvena i drvo-aluminijumska stolarija
unutrašnja stolarija enterijer

Prozor u budućnost

adresa: Vojvođanska BB, 11271 Surčin, Srbija
tel/fax: +381 11 2266 148, +381 11 2266 149
e-mail: office@savabien.co.rs
www.savabien.co.rs

Saga drvo d.o.o. Beograd
proizvodnja
Kamenareva 29
22300 Stara Pazova
Tel: (022) 310 674, 312 462
Tel/fax: (022) 314 977
e-mail: pilana@saga.rs
www.sagewood.com
Naš drveni pod je za ceo život.

SIURNOŠNA BLINDIRANA VRATA
Block Lock Door
011/2168-341, 062/775-780
www.block-lock-door.rs
blocklockdoor@yahoo.com
TC ENJUB, blok 45, Novi Beograd
Jurija Gagarina 231/lok.169
MI IMAMO KLJUČ ZA VAŠU SIGURNOST

SEČENJE PO MERI
EUROHRAST, Beograd, Vidikovački venac 2d
tel. 011 2331 463, 2340 734, 2321 835
fax. 2340 735

**VRHUNSKI LEPKOVI RENOMIRANOG
NEMACKOG PROIZVODAĆA**
Jowat
marketing · distribution · support
Velvet
Velvet doo · Vrbička 1b · BEOGRAD
tel/fax. +381 11 351 43 93 · 358 31 35 · 305 68 29
e-mail: office@velvet.co.rs

Wood World Trading
tel: +381 22 639065, fax. +381 22 613893
Višnjevačka bb
22000 Sremska Mitrovica
e-mail: smr.wwt@neobee.net
e-mail: belgrade@chabros.com

šperploče
panelploče
vodootporne šperploče
furnir
NOVI DRVNI KOMBINAT d.o.o.
Đure Daničića 104, 22000 Sremska Mitrovica
Tel: +381 22 621 672, Fax: +381 22 624 298
PRODAJNI CENTAR BEOGRAD - Žemunski put 7, 11070 Beograd
Tel: +381 11 214 77 24, Tel/fax: +381 11 214 29 49
www.novidrvnikombinat.rs

PROIZVODNJA I PRODAJA TRAČNIH TESTERA I USLUŽNO OŠTRENIJE
PETERVARI
24430 ADA, Obiličeva 20
tel. 024 85 20 66
fax: 024 85 12 92
mob. 063 776 47 17
www.petervari.rs

CHABROS
INTERNATIONAL GROUP
Zaobilazni put - Industrijska zona
15300 Loznica, Srbija tel: +381 15 811 668, 811 830
tel/fax. +381 15 811 665
e-mail: divcomp@verat.net
e-mail: divcomp@snffo.net

ALATI ZA DRVO I PVC STOLARIJE

Tel: + 381 32 352 734
356 431, 356 439
e-mail: tmax@eunet.rs

DRVNI CENTAR
OMEGA PROFEKS
www.omegaprofeks.co.rs
LOZNICA, Šabački put bb
tel: 015/ 811 100, 810 010
e-mail: omegapro@verat.net
ŠABAC, Loznički put bb
tel: 015/ 377 407, 377 707
e-mail: omegaprodaja@nadlanu.com

ORVNA INDUSTRISKA d.o.o. SLAVONSKO BROD - HRVATSKA
Svetog Lovre 75
35000 Slavonski Brod, Hrvatska
e-mail: petar.uzun@slavonija-di.hr
www.slavonija-di.hr
tel. +385 (0) 35 213 103, 213 100
fax. +385 (0) 35 213 113

HAN PIJESAK
REZANA GRAĐA, LAMPERIJA
BRODSKI POD, ŠTIKLANI ELEMENTI
tel: + 387 (0) 57/557-356
mob: + 387 (0) 65/581-214

ZANATSKA RADNJA
FUG PAPIR
PROIZVODNJA PAPIRA
ZA SPAJANJE FURNIRA

Brankovićeva bb tel: 014/62-185
Mionica mob: 066/164-276

intergaga 11080 Zemun
Jozе Šćurle 13g
tel: 011 7129 467, 7129 354
tel/fax: 011 7129 072
www.intergaga.co.rs
intergaga.belgrade@gmail.com

Zastupnik Italijanske firme za boje i lajkon
INDUSTRIA CHIMICA ADRIATICA s.p.a.

ПЕЦИКОЗА-КОМЕРЦ
Косово Поље б.б. - ВИШЕГРАД

прерада дрвета
тел/факс: 00 387 58/620-834
моб: 00 387 65/644-044

SALON NAMEŠTAJA ŠIMŠIĆ

ŠIMŠIĆ - Preduzeće za proizvodnju i projektovanje nameštaja
PROIZVODNJA - Miloš Đaka 34, Beograd
T: 00 381 (0) 11 367 13 23, F: 00 381 (0) 11 367 27 97
Salon nameštaja ALTO
Gavrila Principa 69/71, Beograd
T: 00 381 (0) 11 664 68 31, F: 00 381 (0) 11 664 90 50
www.simsic.rs, office@simsic.rs

TERMO DRVO

ORAGO TERMO-T

HRTKOVCI 22427, Kraška 14
Tel/fax 022 455 848, 455 810

Ante Mijić
Broćice bb, NOVSKA, HRVATSKA
tel/fax: + 385 (44) 614 247
+385 (44) 691 951
mob. +385 (98) 262 094
quercus@quercus-am.hr • www.quercus-am.hr

biznis klub

Kordun grupa doo
Beograd
Lazarevački drum 4
011/65 64 129

kordunalati@nadlanu.com • www.kordun.hr

- alati za obradu drveta (kružne, tračne i gaterske testere, glodala, burglje, ručni alat)
- mašine za obradu drveta i oštreljice
- servis i oštrenje testera i grafičkih noževa

PROIZVODNJA REZANE ČAMOVE I BUKOVE GRADE

EVRO TRGOVINA
PILANA BUKOVICA
32250 IVANJICA, II Proleterska 40
tel. +381 32 640-125
fax. +381 32 640 126
mob. +381 65 6644 152

НАМЕШТАЈ ЕНТЕРИЈЕР СТОЛАРИЈА

Сmederevo, Шалиначка 66
телефакс: 025/221-626
mob: 063/210-238

www.randeljovic.co.rs e-mail: randeljovic2@madiams.com
RANDELJović d.o.o.
PROIZVODI TRGOVINSKO I USLUŽNO PREDSEZNE EXPORT - IMPORT
STOLARIJU - TISKU - VOLU - TRGOVAC
mobilni: 063 401863
tel. +381 16 794407 * 795106 * fax. +381 16 794406
PROIZVODNJA REZANE GRADE, BUKOVE ČETVRTAČE I BUKOVE FRIZE

"BJELAKOVIĆ"
HAN PIJESAK
SVE VRSTE REZANE GRADE
Suva stolarska daska · Elementi za stolariju
Brodska pod · Drveni briket
Tel: +387 (0)57/559-200, 559-201
Mob: +387 (0)65/626-606

Rezana građa brodska pod lamperija

HIGHLAND
Han Pjesak
00 387 (0)66 264-603

Висока школа применилних стручних студија - Вршачки
• Факултет Фармацевтичка 20
• Тел: +381 (0) 421 559 - централни
• факс: +381 (0) 404 081
• WEB: www.vrhosko.ac.edu.rs
• Е-mail: info@vrhosko.ac.edu.rs

Студијски програми:

- Машинско инжењерство
- Технологија дрвета
- Прехрамбена технологија
- Применима информатика
- Производна економија
- Саобраћајно инжењерство

AKCIJARSKO DRUŠTVO
sremski hrast
MOROVIĆ, Šidска b.b.
SREMSKI HRAST
22245 Morović, Šidска b.b.
tel: + 381 22 736-126
tel/fax: +381 22 736-022
office@sremskihrast.rs
www.sremskihrast.rs • www.sagadrvo.rs

Divan NAMEŠTAJ MITROVIĆ
Trajan, funkcionalan, praktičan i ekonomičan,
nameštaj po mjeri Vašeg prostora
Nameštaj Mitrović - DIVAN, Makče, 1231 Bočevac
Tel: 012/281-202, Faks: 012/281-303
E-mail: mile@namestajmitrovic.com, www.namestajmitrovic.com
SALON U BEOGRADU
Višegradska 6, 11000 Beograd, Tel: 011/362-98-60
E-mail: namestajmitrovic@gmail.com

Zastupnik za Srbiju i Crnu Goru:
MW-GROUP
Vesna Spahn • Čupiceva 1/1 • 37000 Kruševac
tel: 037 445 07 • fax: 037 445 070 • mob: 063 622 906
e-mail: mwgroup@open.telekom.rs

KLJUČEVİ IDU U ZASLUŽENU PENZIJU!

Birkegaarden A/S

Fingerprint Technology

Od ove godine na tržištu Srbije možete pronaći luksuzne biometrijske brave danskog proizvođača Birkegaarden A/S. Ove brave su posebne jer se otključavaju jednostavnim unošenjem PIN koda ili otiskom prsta. Brave se izrađuju od vrhunskih materijala a za dizajn se pobrinuo studio Designit koji dizajnira proizvode za poznate svetske brendove kao što su Nokia, Bang&Olufsen, JBL.

Trenutno u ponudi imamo dve vrste brava, na otisak prsta i PIN kod. Brave se veoma lako instaliraju na nova ili postojeća vrata i mogu se ugraditi na sigurnosna, drvena, metalna ili bilo koja druga vrata.

Ova rešenja su idealna za:

- porodice sa malom decom koja veoma često gube ključeve (dosta je bilo robusnih privezaka)
- preduzećima, kontrola pristupa (sa dodeljenom šifrom možete ući samo u određene prostorije)
- svima ostalima koji žele da imaju brigu manje (ključ)

Prvi korisnici ovakvih brava u Srbiji su posle kraćeg korišćenja prestali da budu opterećeni nošenjem i čuvanjem ključa i veoma su zadovoljni ovim rešenjem.

Danlock d.o.o.

Ustanička 12/1, 11000 Beograd

Telefon: 011 344 9756, 064 634 2580

Web: www.danlock.rs

DRVNI CENTAR
www.omegaprofeks.co.rs

LOZNICA, Šabački put bb
ŠABAC, Loznički put bb

Sve na jednom mestu!

NOVO
farbani MDF

VISOKI
SJAJ!

■ Medijapan farbani, lakirani

Sa *sparkling* efektom. U svom sastavu farba sadrži diskretne, svetlucave čestice, koje se blago prelamaju na svetlu.

■ Brzo, lako i efikasno

■ Odgovarajuće ABS trake za sve dekore

Thermopal

■ Nemački kvalitet

■ Oplemenjena iverica - jedinstveni dekori, vrhunski kvalitet (AIT materijal test) vrhunska dostignuća na polju unapređenja tehnologije

■ Opremanje enterijera - veliki izbor materijala, raznih dezena i deblijina sa velikom primenom u izradi enterijera i industriji nameštaja

■ Interior, HPL i radne ploče

■ Prateće kant i ABS trake uz odgovarajuće dekore

thermopal

OMEGA PROFEKS

tel: 015/ 811 100, 810 010 e-mail: omegapro@verat.net
tel: 015/ 377 407, 377 707 e-mail: omegaprodaja@nadlanu.com

senosan

Akrilni materijal na MDF-u. Sledeća generacija u primeni co-ekstrudiranih aplikacija!

VISOKI
SJAJ!

sobna vrata

Furnir, folija, HPL

Širok izbor repromaterijala za plotove vrata:
obloge (furnirane, Craft Master...), sače, letve, lepak...

građeninski materijali

QSB 3 i OSB 3 ploče

Blažujka, DOKA, panel i šper ploče

Masivne ploče, KVH grede

Lamperijs i podne obloge

laminati

Klasični i egzotični podovi (7, 8, 10 i 12mm)

Mediana POLARIS

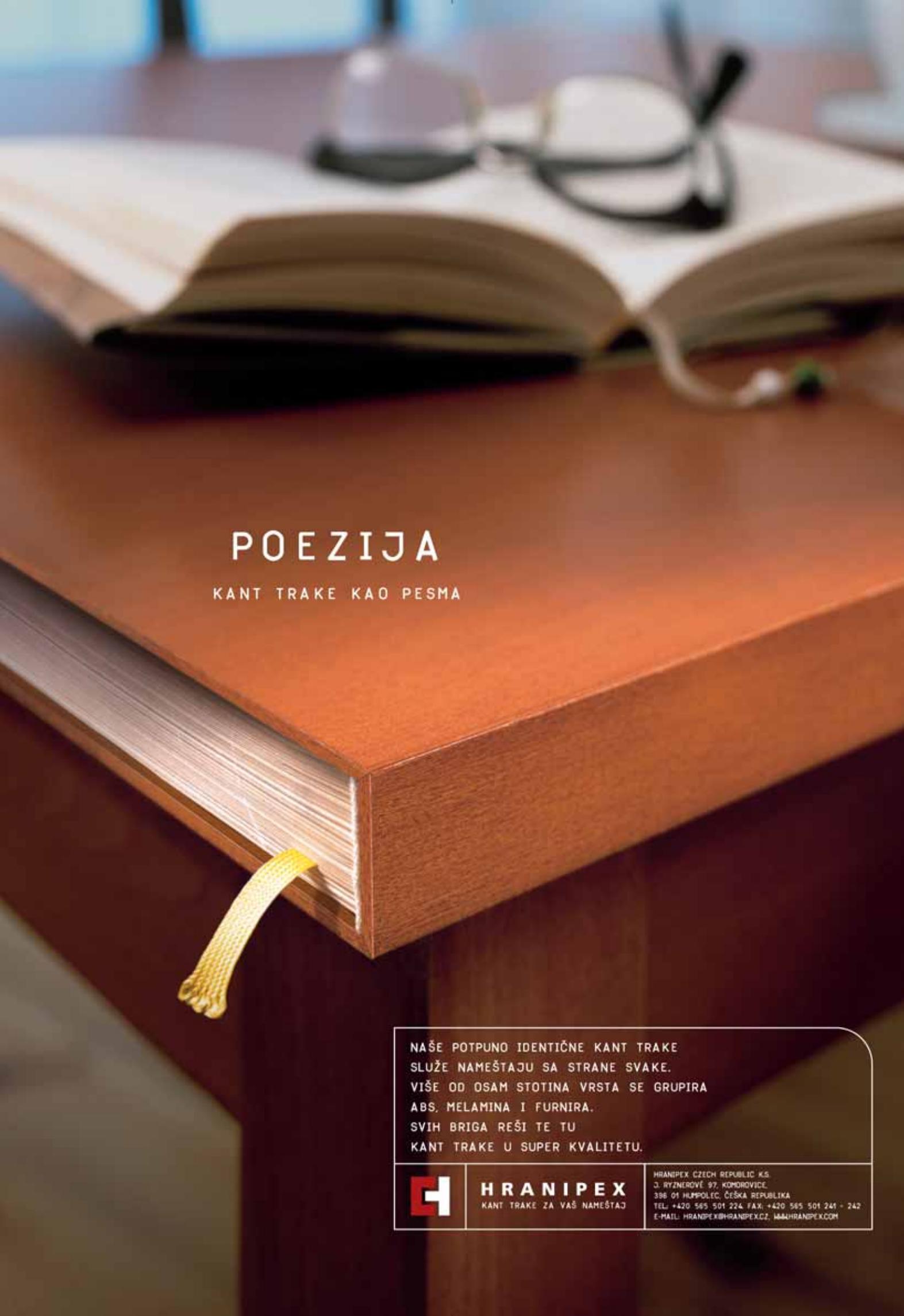
NOVI POL PRIVLAČNOSTI

AGB

SISTEMI OKOVA ZA VRATA I PROZORE

www.agb.it

The background of the advertisement features a stack of books. A yellow strap or cord is wrapped around the middle of the stack, extending from the bottom left towards the center. The books have various colored covers, including brown, white, and black.

POEZIJA

KANT TRAKE KAO PESMA

NAŠE POTPUNO IDENTIČNE KANT TRAKE
SLUŽE NAMEŠTAJU SA STRANE SVAKE.
VIŠE OD OSAM STOTINA VRSTA SE GRUPIRA
ABS, MELAMINA I FURNIRA.
SVIH BRIGA REŠI TE TU
KANT TRAKE U SUPER KVALitetu.

HRANIPEX

KANT TRAKE ZA VAŠ NAMEŠTAJ

HRANIPEX, CZECH REPUBLIC K.S.
396 01 HUMPOLEC, ČESKA REPUBLIKA
TEL: +420 565 501 224, FAX: +420 565 501 241 - 242
E-MAIL: HRANIPEX@HRANIPEX.CZ, WWW.HRANIPEX.COM